

<Sunnhordland tingbok nr. 2, 1650->

- 1 Vdj denne Thingboeg Findes Fjersintz? tiuffue och Sex Nummererede Blade huor Vdj Carsten Dürhus, Sorenschriffuer Vdj Sundhoer Lehnn, Sebalt effter hans ? Pligt, Sebrüffue Alt huis Som Eueligt For Thenig och Domb Passerer Saasom ? ??

Bergenhus dend
27 Ianuary Ao? 1650
L Offue
Bielche

- 2a I Jesu naffn
Anno 1650. Den 31. Ianuary Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Claus Beckeruig Lensmand, Olle Funden, Niels ibm. Knud Rølland, Knud Tisseluold, Mogens i Wiig, Laugrettismend vdj Wogsschibred Effter Loulig Anfordring forsamlede paa Fettie, vdj bette. schib., huor da aff Erlig och welforstandig mand Offue Jensen raadmanden vdj Bergen bleff vdj Rette lagt wed hans Tienner, Fredrich Heinesen en schrifftlig Citation Vdsted aff Bergenhus den 14 Decembr. 1649 huorudj Strange Bostede paa fore. Fettie war vdj rette Steffendt thil at møde paa bette. Fettie den 14 Ianuary nest forleden formidelst hand for Vden minde war indført paa samme Kronnens Gaard, huor da Lensmanden bette. Claus Becheruig vdj min Carsten Dürhuses Laulig forfald optog sagen til i dag huor nu ater parterne vdj Rette presenterit, och bleff først fremblagt aff bette. Offue Jensens Tienner nogle Breffue som alt for witolfftig war her at indføre, alle formeldendis om at Strange imod hans moders willie war indført paa gaarden med widre dess indhold, Herimod møtte vdj rette fore. Strange Busch och indlagde en deel breffue som

- 2b Hand Agtet sig med at befrj och beraabte sig paa enda at haffue mere som hand nu iche haffde Thilstede, Da optog Wj Sagen til den 20 February.

Den 11 February Ware wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Haldor Degerness, Wie Skienneland, Endre Teigland, Starch Ness Lauritz Toffteland, och Olle Fundem, Laugrettismend vdj Fjøs och Woges schibr. Effter Lauglig Thilneffnelse forsamlede vdj Engesund, Nerwerendis Ko. Ma. Foget Jffr Knutzen, hans Tienner Morten, Matz och Niel Mortensen, Huor da for oss bleff vdj rette ført en Compan wed naffn Olle Tollacksen, som war fengstligen anhold for Tiuffuerj, Huilcken selff wed<s>tod och bekiend at hand paa Femb Aars tiid haffde werit med hans Fader och Staaen, og haffde dissmidlertiid Staaen fire Smaler paa Steenuogland, Jt huert Aar, och for it Aar siden Stal hand med hans Fader thre Smaler i Løngøen Noch Bekiendte hand for Jt Aar siden at haffue Staaen en wedder fra Koren Saxeide, och da war hans Farsøster med hannem, Noch bekiendte hand at haffue Staaen en Gied med hans Fader i Lillie Hychen,

Paa sammetiid och sted frembstod

- 3a Rasmus och Hellie Sortland och bekiendte at det ware deris Smaler de 3 som bleff staaen i Løngøen, och at der sammetiid bleff Sauff borte for dennem, ydermere Bekiendte bette. Olle at de haffde Senchen Skindet neder aff dennem, och Kiødet haffde de ædet op, Hand er fød paa Staffeland paa Bremness,

Dernest frembstod for Retten lensmanden Lauritz Tottland, och vdj Rette førde Jt Quindfolch wed naffn Ingeborg Alffsdater, som hand haffde Fengseligen anholden

och ført til Fogdegaarden, for hun schulde were berøgtit for Troldom, och frembkom da først for Retten Michel Folderøen, och proffuit, at hand en gang for en 2 Aar siden war kommen i Skauderie med hendis Mand, da war hand gaaed hiem och sagt det thil hende, siden effter det iche befaldt hende kom hun offuer til hannem, och gaff sig i Skienderie med hans Konne och løffte hannem at han schulde faa en Uløche i det Aar, och det schiede i hans Fæhusdør, om Waaren, och siden en Sex Ugers tiid der effter miste hand hans Eeniste Koe, det gaff hand hende fuldkommen schyld for, och berete derhoss, at en Møgen som hans konne stod og lod sit Fæ vd, da stod hun och saa effter det, da Tøckte hende at der kom som en døn, och it stort weyr i Lufften, huorfor hun saa sig om, om hun kunde bliffue noget Var,

- 3b da fornam hun slet intit mens det war gandche stil, och med samme hun saa stod saa hun at der kom it slag neder i en Laughoug, saa bode morcken grest och løug fløy op, med det samme kom Konnen der til Hougen, huor den Strax størte, och bleff saa Tyck och stor att Siuff folck neppe kunde bære den, och war da bode frisch och feed altiid thilforne, bette. Ingeborg bekiende at haffue taldt med hans Konne i florsdorn, mens negtit at haffue noget Vondt hoffuit, Dernest frembkom Halduor Sættene, och proffuit, at hun kom til Hannem for en thoe Aar siden, som war den tiid hun førde sit hus dit, da war hun hoss hannem paa en 14 dags tiid, mens hun satte sit hus op, da hende det sig imidlertiid en gang at hun drog bort en Morgen och fich intit mad, da sagde hun nu haffr ieg aldrig gaad fastendis aff nogen mands gaard førend, och sagde der hoss thil hans folch, det schor iche uden hun schal wel faa betahling for det, och siden en halffanden time der effter fich hun it sting igiennem sit brøst, huilchet hun haffde fra den tiid, som war wed Michels dags tiider, och alt offr Jul, och fich det huer dag en gang eller tho ligesom nederfalt sot, hun haffde det aldrig enten før eller siden, huorfor hand gaff hende fuldkommen schyld for det at haffue giort, huortil hun sagde det iche at haffue giort, negtit dog iche at hun io haffde werit der, och sagde at hun intit Mad
- 4a war Hende schyldig, och hun kunde intit Ont, intit haffde hun heller giort hende, Noch frembkom for Retten Niels Haauig och Proffuit med fuld bogered, at hun haffde sagt i Hans Jldhus om Sl. Mogens Grøndaas at hand war wet scham, och inden langt lier da schulde hand faa scham, dete schede om St. Martens tiider, siden strax effter Jul han schulde drage thil Byen, da bleff hand paa Byeweyen, och berette derhoss at hans Konne och Søster hørde same ord aff hende, andre war der iche hoss, Jlige maade frembkom hendis egen Mand, wed naffn Jens Omundsen och proffuit med fuld bogereid at det hende sig en gang at Jetmund Støllen, hussmand paa Hilde, haffde en Afften giffuit hannem thre Fisch, siden en Morgen der effter gick hun fra hannem wed dauffuermaals tiider, och forbød hann. at koge fischne førend hund kom igien, siden det warde noget lenge inden hun kom och hand hungerit och haffde ingen anden mad end samme fisch, da sagde Jetmund til hannem kog fischen och lad diefflen wer saa konne Ret, siden kogte han den, och der hand haffde Eedet it støche heller thoe der aff da fick hand ondt, Huorfor hand bad en Kremer wed naffn Niels Christensen giffue sig en drich øl, som hand och gjorde, siden det første hand
- 4b Haffde druchen, da fich hand saa Ondt hand haffde Ner død, och spurde deroffr om Ølit war Vselt, bleff saa ligendis intil hun kom, och da hun kom Sagde hun Ja nu er Ret thil Pass och nu kom det som det schulde, du schulde haffue ladet fischen bliffue, hand beraabte sig paa at bode bette. Niels Christensen och Jetmund med begge deris

Konner hørde samme Ord, Hertil suarede hun at hun intit widste aff saadan Ord, Ellers klagde hendis Mand enda altid at haffue lit meget Ont med hende, Jtem frembkom Hans Walhammer, och proffuit med fuld bogeræed at hand haffde hørt aff Johans Kleppe som haffde klaget for hannem med graadende Taare at hun kom en gang thil hannem och bad hannem giffue sig it støche huede, saa schar hand tho stocher aff en Huede hand haffde faad och wilde giffue hende, huilchet hun iche wilde haffue mens kaste dem thil hann. igien, och wilde haffue ? halff, mens der hand iche wilde giffue hende den, da suarede hun det scher iche, du schalt wel lide for det, siden samme timme störtte den bæste Koe neder hand haffde och døde, och hand haffde ichon thoe, Jtem frembkom Kiersten Jacobs dater med hendis dater, Kiersten, och berette at hun var en gang kommen til hende mens hendes Sl. Mand Jens Krag Leffuit och wilde laane Hus, och der hun iche fick drog hun bort och lod Jlde,

5a Mens de hørde iche huad hun sagde, siden same Nat henwed Midnatstiider, fich hand Jt Sting i hans wenster side, huilchet for mellem hans laar och pette op och neder lige som en mus, det war en thre Vger effter Jul, saa bleff hand altid liggendis wed Sengen indtil Pindsdag nest effter hand døde och berette at hand offte midlertiid hand laa Liuste hans død paa hende, Huilchet Niels Aarschau, Anders Stacken och Michel Falderøen wed fuldbogeræed wandt aff hannem at haffue hort at hand liuste hans død paa Hende, Hertil suarede hun lige som til det andet at hun widste der intit aff, Dernest frembkom Peder Olsen, Endre Lenuog sin thienner, och berette at hans Hossbund haffde sendt hannem hiid at sig<e> at det hende sig en gang mens hand war Lensmand, da war hand i Feresund, och drach, huor hun och war, och da der hand effter huis ord dennem mellem folch thalde hende noget hort thil, sagde hun thil Anne Feresund, och Knud Leuog, i kiochnet mens hand war i Stuen, hand springer nu suar læt, mens inden faa Aar schal hand iche springe saa kaad som nu giør hand, siden om it Aar der effter fich hand i bode hans Lender saa hand kunde iche gaa offr gulffuit, vden med stor nød wed en stauff, Huilchet hand endnu haffr,

5b Jtem frembkom Lauritz Wffestad, och berette at hun kom en gang thil hans Konne och bad om Mielck, och som hun wilde giffue hende noget och thog flødet aff det gick hun wred bort thil Skaalleuig och samme Afften miste hand en 2 Aar gammel Quie, Hun berette selff at haffue faad melchen, Johans Nessbøe frembkom och proffuit, at 14 Dage nest før Jul kom hun til hannem och fich der 3 eller 4 haande Almisse, mens der hun iche fich saa meget som hun wilde haffue drog hun wred neder thil Weffestad, huor hun fand hans Hussmand wed naffn Johans Anderssen, och sagde thil hannem, du schaldt sige din hussbond gode Nat, och sige hannem det hans Konne gaff mig det war wel, mens det ieg iche fich det ieg bad om, det schal de iche bliffue nogen mand aff, mens Angere alle deris dage, den samme Afften fich hans konne saa ont ude paa Marchen, at hand maate faa hende en Staff i den ene, och selff holde hende vnder den anden haand før end hand fich hende ind, saa hun offr Otte dage der effter maate ligge wed Sengen,

Endnu frembkom Hendis Mand, och berete at dersom Lensmanden iche nu haffde tagen hende, da Haffde hand selff werit forAarsaget at giffue hende An, bode for hun sultit hannem, och for Skenden och banden

- 6a J Huset, saauel som for det Onde Røgt hun war udj, som hand wilde hun schulde lege fra sig

Den 5 Marty Waare Wj Effterschreffne Iffuer Knutzen Ko. Ma. Foget offr Sunhor Len, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Bertell Hansen Øckland Lensmand i Fiere schibred, Lauritz Totland Lensmand i Fiøns schibred, Anders Haauig, Knud Nøtteland, Olle Habestad, Niels Houffueland, Arne Hoppe, Storcker Wiehoffd, Laugrettis mend udj bette. Schibreder, Effter Offrighedens befahling, forsamlede paa Wattne, huor for Retten pressenterit, Welforneme mand Lauritz Johansen paa Torssnes, med Hans Søn Welbiurdig Lauritz Galtung, som med Woris Gunstige Her Slotzhere, Welb. Offue Bielche Skrifftlig Steffning haffde ladet udj Rette Citere, Welb. Fru Karen Mouat med hendis Welb. medarffuinger, for hans Hustru Lissbet Ottis datters Arffueparter effter Hendis Sl. Fader, Moder, Mormod<ers> och Samsøster Maren Ottis datter, Som hende aff Laugmanden war tildømbt, och siden fra Hiemtinget, thil Aasteden wist at fyldest giøre, effter der om nu for oss i Rette lagde Breffue och Documenters Vidneformelding, Huor til at suare

- 6b Paa Welbette. Welb. Folches wegne udj Rette møtte deris fuldmegtig Peder Nielsen och fremblagde deris schrifftlig Jndleg, Om formeldendis at de Agter at steffne Laugmandens dom til førstholdende Here dage i Norge, huorfor de ingen schiffte wil indgaa om noget fast gods med widre dets indhold, Peder Nielsen bleff thilspurt huorfor Welb. Berendt Orning iche selff møtte, der thil suare hand, at hand wilde forreisste? idag, Ellers berette Peder Nielsen, at de haffde befaldt hannem at sige, om de wilde erbiude sig til nogen forligelssse, da wilde de Vel ingaa at lade Sagen komme for Commissarier, med slig Condition at de wilde giøre som de agtit at forsuaere, Welb. Lauritz Galtung thilspurde om hand haffde det Skrifftlig da suarede hand ney, huormed hand iche wilde Vere fornøyet, mens thilspurde deris fuldmegtig om hand haffde fuldmagt at effterkomme Laugmandens dom, huortil hand suarede intit andet end deris indleg omformelder,

Dernest bleff Niels Kyness effter Steffning frembæschet och thilspurt om huor det Hus bleff der stod paa Kyssness der Sl. Maren Ottis datter døde, huortil hand suarede at Rasmus Hammer thog det der fra, mens hand haffde iche soldt hannem det, ey heller widste hand huem de haffde soldt hannem det,

- 7a Anbelangendis nogen deller som samme tiid stod wed Kyssness Sag, som Lauritz Johansen berette Vngefer at wer 400. thilspurde de Niels huor de war bleffen, da suarede hand at Daud som bode i Torøen førde dem derfra, som hand for hann. haffde beret effter Fru Karen Mouats befahling, Huis Andet Løssøre der war berette hand, at en aff hans Folch kom til hannem och berette at de bar bort huis der war saa gich hand til Lauritz Johansen och spurde hannem om hand widste der noget aff, mens berette at hand iche widste huem det affbar, den tiid laa Lauritz Johansen och hans konne, som och haffde sagt at hand intit widste deraff, Huor da effter at Peder Nielsen haffde beret at om hand kunde finde hans Juncker inden Morgen da wilde hand see til at fly det Skrifftlig som hand nu tilbød paa de Welb. Folches wegne om Commissarier, Huorfor sagen bleff optagen til i dag som er den 6. Marty, Huor da ater Parterne møte her paa Hysingstad udj Rette, da fremblagde bette. Peder Nielsen Welb. Berendt Ornings schrifftlig erklering formeldende, at hand paa hans egen och hans Medarffuingers wegne, effter Welbette. Lauritz Galtungs tilbud och war tilfreds at thillade Commissarier til at handele dennem imellem enten udj mindelighed eller wed

endelig dom, som forsuarlig kand were, Huortil hand paa deris side er begierende Welb.

- 7b Welb. Malte Sehested til Ryhoffue Befahlingsmand offr Staffuanger Len, och Jørgen Sehested til Westborggaard Befahlingsmand offr Audagsiden och Lister Len, Huormed Welbette. Lauritz Galtung iche wilde were fornøyet, da effterdj der ingen aff de Welb. Folch med noget aff indsteffnede er møt ey heller haffde deris fuldmegtig nogen fuldmagt thil at giøre nogen forligelsse med dennem da widste wj heller intit herudj at giøre, Welbiurdige Lauritz Galtung satte i Rette om Kost och Tæring, mens efftersom wj iche war thilforordnit at dømme da kunde wj heller Kiende der om,

Den 6 Marty Holtis Waarting paa Hysingstad med Fiøns och Fiere schibreder, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Welfornemme Mand Jffr Knutzen, Carsten Dürhus Sorenschriff och Efftere. Laugrettismend Lauritz Totland Lensmand i Fiøns schibred, Anders Haauig, Peder Aaland, Lauritz Totland, Rassmus Berie, Knud Nøtteland, Arne Mehuss, Endre Holland, Joen Staffeland, Otie Skimeland, Peder Hysingstad, Mogens Grindem, Olle Habbestad, Gabriel Alsuog,

Her Peder Olsen Sogneprest thil Storens Prestegield, pressenterit for Retten, och Var dem Begierendis offr dem som Resterit med huis Penge de schulde giffue thil Preste-

- 8a Gaardens Bygning, Huor da først fremkom Bertel Øchland Lensmand i Fiere schb. Lauritz Totland Lensmand i Fiøns schb. Arne Høffsher, Gregoris Hysingstad, Peders abch Johans ibm., Niels Høuland och Peder Britzuog, huilche alle berette at de med som nu forleden in Januario war it Aar siden paa Tysten, da bleff saaledes paalagt aff dem och de Andre mend som med dennem war, at de schulde giffue deris Sogneprest aff huert mands werck 1 Rdr. bleff for affschediget at Husene schal wurderis, och siden forhendtis der om den 26 Marty førstkommende paa Leeuog,

Kongl. Maytz. Foget lod udj Rette føre en Compan wed naffn Olle Tolachsen som nest forleden den 11 Februarj war i Rette udj Engesund for Tyffuerj, Huor da først for hann. bleff oplest huis hand den thiid haffde Bekiendt, huilchet hand endnu wedstod och bekiende, mens iche mehre, ey heller bleff nogen anden Proff och widnissbiurd ført at hand mehre haffde Staaen, Effter huilchen Leilighed Kongl. Maytz. Foget satte i Rette om hand iche burde at straffes paa hans Liff och war dom Begierende,

Da effter thiltahle Giensuar och denne sags Leilighed, och efftersom Olle Tolacksen selff wed gaar och bekiender at haffue Staaen med hans Fader och Farsøster Nj Smaller och hannem ey heller mehre offr beuiste

- 8b ey heller er nogen Koster? thilstede, huorfor wj herudj ey Rettere wed at Kiende end effterdj hand selff bekiender at haffue Staaen 5 Aar, hand io bør straffes til Arbeid i Fængsel och Jern enten paa Bremmerholm eller Bergwerckerne eller anden Kongens Arbeid heri Riget paa three Aarstiid,

Endnu lod Fogden udj Rette føre en Quinde wed naffn Ingeborg Olsdater, som nest forleden den 11 Febr. Var udj Rette udj Engesund, huor da først for Retten fremkom Halduor Sættre och gjorde hans fuldebogereid paa det hand hende den tiid thil lagde,

dernest frembkom efftere. aff Møgster och Bremness Sogner, som war Lauritz Totland Lensmand, Knud Nøtteland, Wie Skiemmeland, Arne Mehus, Gabriel Alssuog, Mogens Grindem, Jon Staffland, Endre Helland, Olle Hobbestad, Rasmus Berie, Lasse Totland, med mehre som da thilstede Var, sambt Anders Haaug, och Wandt at de altiit thilforne haffde hørt hendis Onde Røgte i bøgden, saaledis, at her ingen thorde weire hende huis hun bad om, thi ellers war de Rede at hund schulde giøre ondt paa dennem, Melch wilde hun iche haffue uden den war fersk eller och fløden war paa den,

- 9a Endnu frembkom hendis egen Mand och Proffue at hand thrende gange effter hand war kommen i Leier maal med hende førend hand egtit Hende war paa weyen och wilde werit bort mens kom huer gang Seug? hiem igien, och kunde ingensted komme och strax hand kom hiem igien fick hand bedre, effter huilche leylighed hand war fuldkommen i mehning hun haffde giort hannem det paa, och siden effter den siste gang sende hun Olle Bielcherøen thil hannem och spurde hannem, saa maate ægte hende, och derpaa gjorde hand hans Eed,

Her Christen Jensen, Sogneprest thil Findaas Prestegield, haffde ladet udj Rette Steffne Bertel Hanseen Oekland, Kierche Ombudsmand til Moster Kierche, for Bøxell aff en Gaard wed naffn Fritzland, som berette sig at eye udj 1 løb 9 mrk. Smør och 4 1/2 woger Korn, och Kierchen eyer der udj 1/2 løb smør och 1/2 hud, dess Wanseet thager Kierchen Bøxell aff ald Gaarden, huilchet H. Christen formeente Wret at were, och satte i Rette om hand iche burde niude Bøxellen aff hans egen Part, Kierchens wilde han iche begier, beraabte sig paa at beuise at da Kierche Ombudsmand som haffde Verit for Bertel haffde iche tagen mere end Bøxell aff Kierchens part, och da haffde Bønderne som da Aate den and. part, biugt deris eget, som hand wilde beuise med Gammel Lauritz Totland

- 9b som war Kierche Ombudsmand nest for Bertel, som Proffuit at hand haffde iche taget mehre end Bøxell aff Kierchens part, det samme Proffuit Anders Haaug som war nest for hannem at hand ey heller haffde thagen mehre end aff Kierchens part, och Bønderne haffde bygt deris eget, Hertil suarede Bertel Øchland at hand haffde nu werit Kierche Ombudsmand i 20 Aar, da haffde hand altiit Bygt ald Gaarden och beraabte sig paa Kierchestohlen, Sagen optog thil den 5. Apr. paa Hommeland at møde,

Hans Dal paa hans egen och Sødschends wegne haffde med Slotzsteffning ladet steffne Welb. Fru Karen Mouat och hendis Welb. med Arffuinger, for thuende besegtit Breffueschrine, som hans Moder effter Sl. Welb. Erich Ottesens beuis paa Holsenø Closter haffde leffuerit, den 9. spbr. 1637 huilche de wilde haffue igien, saauel som for Regenschab for deris Odelssgods, at de schulde fremblege deris Adkomstbreffue de haffde dem paa och lade dennem lesse och paaschriffue, Hertil at suare møtte i Rette deris fuldmegtig Peder Nielsen, och der om fremlagde deris schriftlig indleg, wtløfftig i om dess beschaffenhed

- 10a Huorom saaledis for Rette war aff affsagt, at de bør at leffuere Hans Dal och hans Sødschende samme Skrine her paa den Gaard, Fiortende dags dag effter denne dom worden den seniste aff dennem forelest, Huor da och deris Moder haffr at leffuere huis Breffue hun effter den fortegnilse Daterit Halsnø Closter den 8. Spbr. Ao. 1637 Vdgiffuen haffr Annamit saafrembt hendis Børen dennem der endelig wil haffue,

mens om de hende derfor justerer, och den ey begierer da haffr det sin Rigtighed
efftersom den det vedkommer,

Anlangendis den thiltahle om deris Odels Gods, derom haffr de effter Louen O. B. 5.
Capt. at steffne Loulig, førend derudj kand worderis,

Welb. Lauritz Galtung lod lesse for Retten och paa schriffue en hans Unterschre.
Skrifft huor udj hand formehner ingen bør enten wed
Mageschiffte, Kiøb eller Pandt sig noget aff Wattnøe gods
thilforhandle, før end hans Moder hendis Arff effter dommene
haffde bekommit, och om nogen sig noget haffuer bemegtiget
inden sagen haffr werit som endnu er i prosses, formehnte hand
det negt løst at were, huilchet hand begierte at motte indførís,
her

- 10b Noch lod Lauritz Galtung schriffblig forkynde at Lauritz Kannezeygen, Erich och
Jndre paa Øffre Litlebøe och Amund Stue for den halffpart ingen anden hereffter
schulde kiende for deris Hossbond eller yde deris Landschyld thil, end hans Fader
Lauritz Johansen effter Sl. Erich Ottesens til hannem Vdgiffne breff och der paa
forhuerffuede Domme, vden hann. scher anden Satisfaction,
Endnu lod hand lesse och schriffue en besigtelse som Jens Sørensen, Schriffr i
Hardanger, wed 6. Mend haffde gjort paa en Gaard i Kaldø Herøe i Eidefiord och paa
Næe i Wiig i Østensøe schb. som Welb. Berendt Orning wilde giffue hannem i
wederlag for Tyssen paa Støren huilchen hand iche wilde nøyes med,

Den 6. Marty Holtis Waarting med Fiere schib. paa Hysingstad, Huor da efftere.
Sornemend møte, Bertell Hansen Øckland Lensmand, Søffren Sundfiord, Mogens
Vestvig, Torchild Lij, Per Eidstzuog, Knud Qualuog, Endre Tude, Aschel Megeland,
Liffue Huckel aff Ryfolche Len, aff Steffent Olle Allmdal for Slagsmaal, bleff med
hueranden for Retten wenligen forligt, och affsonit Kongens sag med Fogden for 4
Rdr.

- 11a Endnu fremkom for Retten Welb. Lauritz Galtung och fremblagde woris gunstige Her
Slotzheris schriffblig Steffning som hans fader welforstandige mand Lauritz Galtung
offr Welb. Fru Karen Mouat och Welb. Erich Orning haffde forhuerffuit, anlangendis
en deel de aff Ko. Ma. Skatter de mehre haffr aff Hardanger Len skal haffue til eder,
effter derpaa udgiffue beuisser annammit, end de igien paa Bergenhus schal haffue
leffuerit, huorom hans i Rette lagde fire beuisser formeldende paa huis de haffde
annammit, och derhoss Hans Hansen Raadmand i Bergen och forige Slotz<s>chrieffr
paa Bergenhus hans Quitering paa huis der war leffuerit, huor paa da effter dess widre
formeld fattist en deel, som effter Steffningens Formelding schulde were 146 Rdr. 1
ort 5 s.

I ligemaade fore. Baad som Erick Orning udj Knuds frawerelsse schulde haffue
bekommit en Ferritz Baad med ny Segell som thilhobe schulde were werd 24 Rdr.
I ligemaade war i samme Steffning steffendt Welb. Axell Mouat thil Hoffløand och
Berendt Orning til Watnøe, huilchen som den thiid haffr werit Welb. Fru Karens
Laugwerge thil samme tiid och Sted at møde, o de noget kand haffue derimod at sige,

- 11b Hertil at suare møtte udj Rette Peder Nielsen, och fremblagde, først Welb. Berendt
Ornings Suar, dernest Welb. Erich Ornings Suar, med thuende beuisser aff Knud

Lauritzen, vdgiffuen den ene thil Sl. Erich Ottesen paa 24 Rdr. Daterit Christians Haffn den 27. May 1641, Den anden paa 1 Rdr. som hand haffde annammit aff H. Lauritz Jensen i Thredie Thage,

J lige fremlagde Welb. Axel Mouat hans Tienner Jens Nielsen hans Suar, huor da ej for sine Aarsager optog sagen thil i dag som er 7. Marty, huor da Parterne Ater her for Retten presenterit, och bleff da først aff fore. Peder Nielssen i Rette lagt Welb. Fru Karens schriftlig indleg, dernest aff Welb. Lauritz Galtung Knud Lauritzens indleg, Da effter thiltahle Giensuar och denne sags Leilighed, och efftersom herfor oss med Welb. Axell Mouat thil Hoffland, Welb. Fru Karen Mouat, och Welb. Erich Ornings vdgiffne beuiser, beuiste at de Welb. Folck haffr annammit aff de resterende Skatter aff Hardanger Len 1606 Rdr. 1 ort 5 s. huor aff effter Hans Hansens beuis paa Bergenhus igien er ichun 1445 Rdr. aff dennem leffuerit, och bekiendis i

- 12a Steffningen at Welb. Axell Mouat haffuer leffuerit thil Knud Lauritzen 12 Rdr. aff samme Penge, Rester saa som de mehre haffr oppebaarit end igien udlagt 146 Rdr. 1 ort 5 s. Iligemaade foregiffues at de Welb. Folck haffde faaed en Baad Knud thilhørig i hans frawerelsse, god med Segel och Redschab for 24 Rdr. som hand och formehner hannem bør at erstattis,

Huorimod Welb. Fru Karen udj hendis indleg foregiffuer F (at haffue) annamit en deel gammel Sølff i Skatterne, huorpaa hun er kommen saameget thil kort, som den Sum beløber huilchet hun formehner sig at komme thil gode, och Erich Orning ilige maade foregiffuer den Baad som da war worderit for 16 Rdr., at were annammit i anden skyld huorudj den er at korte,

Da effterdj de Welb. Folches beuiser iche formelder paa noget Sølff, mens alt paa Rixdaller at were aff dennem annamit vden Sølff for 10 Rdr. Welb. Axell Mouat haffde quiterit for, som iche kand kome saa meget thil wnderwegt paa, och den Skyld som fordris aff kand hand ey heller F (thil forne kreffuit eller) til hans wernetnig? at were

- 12b søgt for, kunde wj herudj ej rettere wiide at kiende och dømme, end bette. Penge 146 Rdr. 1 ort 5 s. jol bør Knud Lauritzen igien at betahlis, saauel som den Baad, huis den beuises at haffue werit wert, der de den annammit, med sin Behøring och det hannem effter Laugmandens Dom, udj Mangelene med mehre at komme thil gode, och huis den ene da den anden effter rigtig Affregning och Laugmandens dombs indhold F (om iche med gode, inden neste 14 dage betahles wed) nom och wording udsøges, Mens huis de kand beuisse paa det Sølff imod de 10 Rdr. at were kommen thilkort, bør dennem billigen at komme til god affkortning, Och dersom de siden for anden Schyld haffuer Knud noget thil at tale, da hannem derfor thil hans ? at søge

Welb. Lauritz Galtung begierte at for Retten maate bliffue lest och paa schreffuen och udj Tingbogen Ord for Ord ind ført efftere. Quitanz liudendis som følger, Jeg Erich Ottesøn til Wattnø, Kongl. Maytz. Admiral paa Bremerholm, och

- 13a Den 8. Marty Holtis Almindelig Worting paa Kiellisuig i Fieldberg schibred, med fore. Fieldberg, Skaaneuig och Etne schibreder, Nerwerendis Ko. Ma. Foget Welagt mand Iffr Knutzen, Carsten Dürhus Sorenschrift och efftere. Laugrettismend Skaaneuigschib.: Lauritz Johansen Wallen Lensmand, Odt Gielmeruig, Torkeld Louig, Joen Slage, Jeronimus Exland, Matz Teigland, Johans Molness,

Etneschibred: Alffuold Biercheness Lensmand, Torbiørn Østrim, Elias Fosse, Størcher Høyland, Lauritz Fettie, Lauritz Østrim, Knud Exdall, Rasmus Koldem, Engebrigt Tessdall,

Erich Hermansen, Hans Jensen Fobogs Tienner, haffde steffendt Hellie Hillestad for hand Anden Julle dag udj Endestede haffde steffendt hannem for en Tiuff och en Schielm som hand først beuiste med en hans Medtiennere, Christen Hansens schriffblig bekiendelse, och med Lauritz Botelsen paa Lande, och Olle Anfindsen tienende Hans Jensen, deris æeds bekrefftelse herfor Retten, effter huilchen Leilighed fore. Erich satte i Rette, om hand iche burde at liide derfor effter Lougen, Bette. Hellie Møtte, och bekiende selff at hand intit andet wiste wed ham end Ære och Got, kunde hannem ey

- 13b Befahlingsmand offr Halsnøe Kloster och Hardanger Lehn, kiendis och hermed witterligt gjør, at Erlig och Welagt mand Lauritz Johansen paa Torssness haffr giort mig rigtig rede och Regenschab aff Hardanger Lens wisse och uvisse indkomst imidlertid hand der sammesteds haffr werit min Foget, effter hans offuerlefferede Regenschabs formelding, fra Philippi Jacobj dag Anno 1636 och thil Aarsdagen igien Anno 1637, Jtem fra Ph. Jacobj dag Anno 1637 och til Aarsdagen igien Ao. 1638. Noch fra Phillippi Jacobj dag Ao. 1638 och til Aarsdagen igien Anno 1639, och fra Phillippi Jacobj dag Anno 1639 och til samme Aars dag igien Anno 1640., Saa hand paa fore. Aars Regenschabss aldelis intit er schyldig bleffuen i nogen Maader huorfor ieg wil loffue fore. Lauritz Johansen och hans Arffuinger aff mig och mine Arffuinger gandsche aff quiterit och løsholden, dets thil Witterlighed vnder mit zignet och egen haandAobaru?,

Wattne den 9. Decembr. Anno 1643

Erick Otteson

Eeg handts

- 14a heller andet offr beuiste huorfor hand bad hannem lade Sagen falde, huilchen hand iche wilde, men satte i Rette om hand iche alleriste burde derfor at liide effter louen, mens end och erstatte hannem hans anduente Omkostning och war dom begierendis, Da effter thiltale Giensuar och denne sags Leilighed, och efftersom Erich Hermansen med thrende Proff beuisser at haffue lyt it Tobachs Horn med Hellie Hillestad, och siden der hand wilde haffue det igien, och Erich iche wilde, och Vanseet Hellie selff først begierte at bytte Horn med hannem, da sagde hand siden at hand iche haffde byt med hannem, och hand løy som en thyff och en skielm, det diefflen thog hannem, da kunde wj herudj ej rettere wide at kiende och dømme, end Hellie io bør at bøde for slig Ord som hand iche kand beuisse effter M. B. 21. Capt. fire Fiølmade March thil Kongen, och giffue Erich i rest Tæring tho Rdr.

Fieldbergschb.: Tøris Lunde Lensmand, Gunder Haugland, Tøris Vnderhougen, Suend Sanduig, Kolben Dallen, Johans Berie, Olle Woge, Knud Higsdall, Suend Neruig,

Peder Aaland och Lauritz Giereuig fremkom for Retten, och haffde ladet steffne Kield Giereuig for huis de

- 14b haffde hannem thil at tahle, och huem hand haffde leffuerit hans Landschyld thil och thilspurde hannem huem der war hans Hiemmelssmand, och huem der haffde giffuit hannem loff thil at saa da suarede hans at Kongens Foget haffde giffuit hannem loff den thiid hand haffde werit ind i Quindherit och thilbøden Jacob Døsseland Bøxell paa hans Stiffbørens wegne, och hand dem iche wilde anname, Da drog hand thil

Fogden och satte Pengene der neder paa en Ret, och da forloffuit hand hannem at saa, huilchet hand beuiste hand med fore. Tøris Lunde och johans Berie at hand før Paasche haffde bøden Bøxell thil som da iche wilde annamme den, huor for hand maate siden drage thil Jacob, som den ey heller wilde annamme, Siden saade hand, och formeente at hand burde niude den Part for Bøxell som hans Formand haffde for hannem, med mange flere Ord Parterne i mellem løb, Da effter thiltahle, Giensuar och denne sags Leilighed, och efftersom det beuistes at Kield Giereuig haffr bøden Bøxell aff den Part som war 3die parten i Giereuig som hans Stiffbørn effter det

- 15a Skiffte Breffs Liudelsse hand derpaa haffde thilkom och ingen haffue den wild annamme, formedelst it andet Breff som och aff Jacob Beis war vdgiffuen och stride derimod, huilche bode siiden aff Laugmanden er Casserit och thil ny bytte hiemuist, huilchet moden huis Odel det er, nu iche wil indgaa, mens beholde sin Liffstiid, da kand wj her udj ey rettere wide at kiende och dømme, end Kiel jo bør at niude bette. 3die part i Gaarden for Bøxell och Landschyld, som hand haffuer bøden Bøxell aff, och Lauritz Giereuig at leffuere hannem thilbag effter L. B. 16. Cap. huis hand aff dets Grøde haffuer høstit, och siden Kiel at betahle det forleden Aars Landschyld thil Eiern,

Anden dagen som war den 9. Marty da Retten betiendtis aff Cerdt Gielmeruig, Torkeld Louig, Joen Stage, Jeronimus Exland, och Johans Molness aff Skaaneuig schibred, Gunder Houglund, Tøris Vnderhougen, Suend Sanduig, Colben Dallen, Johans Berie, Olle Woge, och Suend Neruig, aff Fieldberg schibred, da lod Fogden udj Rette føre thuende Personner, wed naffn Elling Effuindsen och Helge Aschelsdatter, bode hinanden udj andet Led beslegt, som war kommen i Leiermaal, och afflit Børn thilsammen

- 15b huilche nestforleden Høsteting war i Rette po Øckland, huor da sagen indtil hun bleff forløst bleff optagen efftersom hun da war frugtsommelig, och bleff nu den bekiendelse de da gjorde først for dennem oplest, huilchen de wedstod och bekiende och begierte Naade och iche Retten, Effter huilchen Leilighed, Kongl. Maytz. Foget satte i Rette, om de for saadan deris Gierninger, iche burde effter Recessen at straffes paa deris Liff, Da effter thiltahle Giensuar och denne sags Leilighed, och efftersom Ellend Effuindssøn och Helge Aschelsdatter, som bode effter egen bekiendelsse er hinanden udj andet Led beslegt, selff wedgaar och bekiender at haffue liget udj it ont leffuit, och afflit Barn sammen, kunde wj herudj ey rettere wiide at kiende och dømme end de io effter Sl. høylofflig ihukommelsse, Kong Christian den 4des Reces, andens Bogs 5. Cap. Folio 178 bør straffes paa deris Liff och miste Halsen, uden Offrigheden Dommen for deris Ungdom anderledis wil benaade

- 16a Den 26. Marty Holtis Almindelig Waarting paa Leeuog udj Woges schibred, med Oppedals och fore. Woges schibreder, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Welagt Iffr Knutzen, Carsten Dürhus Sorenschiffuer och efftere. Laugrettismend af Woges schibred, Claus Christensen Becheruig Lensmand, Niels Funden, Olle ibm. Lasse Toffteland, Steffen Kalffnø, Anders Engeuig, Hans Walhamer, Knud Titsseheuold, Knud Rolland, Mogens Helde, Niels Aaschau, Mogens Wig, Olle Remereid, Offue Jensen Raadmand i Bergen, haffde med woris gunstige Her Slotzherris schriftlig Steffning ladet udj steffne Strange Busch for den Sag, som hand nest forleden den 31

January, war i Rette steffendt for paa Fettle, huor da alle deris Breffue paa bode Sider bleff oplest, och effter som der fandtis Breffue offr aff Margette Stranges Datter och hendis Børen, thil bode wederparter vdgiffuen, det ene imod det andet, da widste wj intit at kiende i den sag, me<n>s wil haffue den indsat for Laugmanden thil hans Paakiendelse,
huilchet aff dennem wed magt bør bliffue,

- 16b Noch haffde hand ladet Strange steffne udj samme Steffning, for en deel hand schulde were hannem schyldig bleffuen, paa hans Regenschab, i det Aar fra 1638 til 1639, midlertiid hand tiendte hannem for en Fuldmegtig paa Udsteen Kloster, huor om hand fremblagde Stranges egen beuis, wed hans Tienner och fuldmegtig Baard Effuindsøn, och eschet dom, formendendis Strange enten burde betahle hannem saadan rest, eller giøre hannem rigtig Regenschab, huor det war bleffuen eller thil huem det war leffuerit, och derhoss effter Louen stille hannem (stille hannem) Caution, Hertil at suare møtte fore. Strange i Rette, och berette intit andet at haffue der til at suare end end bad Offue Jensen efftersee hans Regenschab, Deraff schulde hand erfare at hand haffde leffuerit en deel deraff fra sig, til Tomas Christensen i Staffuanger, som kom til Klostrit effter hannem, och en deel Vdborit thil Bønderne, som hand haffde leffuerit fore. Tomas Restands paa, som hand iche schulde negte, anden beuis haffde hand iche, thi hans Regenschaber och beuiser brende alsammen i Branden,
Sagen optagen thil den 20. Aprilis
- 17a Erlig och Welbiurdig mand Axell Mouat thil Hoffland, lod for Retten lese och paaschriffue efftere. Breffue,
1. Først Welb. Berendt Orning thil Watnøe hans handschriff paa 408 Rdr. hand er Welb. Axell Mouat skyldig, huorfor hand thil brugelig Pandt haffuer sat hannem efftere. hans Gaarde ligendis i Oppedals Sogen om Pengene iche (iche) inden den 20. July 1651, leffueris, Fereuog skylder aarlig 1 løb 15 mrk. Smør, 1 hud, Vgedags Arbeid 3 Rdr. 1 ort 8 s. thredags Arbeid 1 Rdr. 18 s. Wedpenge 16 s. en Laxeuog vnder samme Gaard 4 Rdr. Daterit Hoffland den 4. Juny 1649, Vnder hans egen och bege hans Brødre Erich och Christopher Ornings hender och Signeter,
 2. Fra Welb. Berendt Ornings Haandschriff, thil Welb. Axell Mouat vdgiffuen paa 214 1/2 Rdr. til fore. 20. July 1651 at betahle, huorfor hand thil brugelig Pandt setter hannem i Opdals Sog<n> Landerøen, Smør 1 løb, Huder 1, Vgedagsarbeid 3 Rdr. 3 dags arbeid 1 Rdr. fr. Penge 1 Rdr. Wedpenge 16 s. Drange 1/2 løb 8. , Vgedagspenge 1 Rdr., thredags arbeid 16 s. wed Penge 5 s. fr. Penge 2 mrk., Daterit Hoffland 5 Juny 1649 Vnder hans eget och bode hans Brødris Hænde och Zegell
- 17b
3. Welb. Berendt Ornings Breff som hand paa hans Broder Christopher Ornings wegne som en Formynder, haffuer giffuet Welb. Axell Mouat 600 Rdr. inden tho Maaneder at løsse, eller haffue derfor thil brugelig Pandt bette. Christophers hoffuit Gaard, Haaland, med vnderliggendis Ladegaard Amland, Daterit Hoffuit den 6. Juny Anno 1649. Vnder bette. Berendt och Christopher Ornings hender och Zigneter, med deris Moders, Fru Mouat, och Broder Erich Ornings hender och Zignetter hoss,
 4. Welb. Berendt Ornings Breff, paa bette. hans Gaards wegne til Axell M. Vdgiffuen paa 130 Rigsdlr. inden 2 Maaneder at betahle eller thil brugelig Pandt Haahem i Oppedals

Sogen, 1 løb Smør, 1/2 Hud, 1 Giedschind, med Skat och ald Herlighed, Daterit Hoffland 14 Juny 1649 Vnder alle thre Brødris hender och Zignetter,

Noch Vnderneder paa samme Breff pandtsetter fore. Berendt Orning, paa bette. hans Broder Christophers wegne, hannem 1 hud i Drange for 40 Rdr., Daterit Ornings Gaard 20 Fbr. 1649, Vnder Berendt och Erich Ornings hender och Zignetter,

- 18a Vdaff Oppedals schibred, Ingebregt Hommeluig Lensmand, Knud Skaden, Knud Reisem, Johans Teigland, Olle Langeland, Olle Møchlestue och Anders Hichesen,

Hederlig? och wellert mand, Her Peder Olsen Sogneprest thil Storens Prestegield, pressenterit for Retten, och fremblagde Kongl. Maytz. woris Allernaadigste Herris obne Breff och Confirmation, paa at Mageschiffte imellem den førige Prestegaard paa Storøen Nedre Onland, som Berendt Orning thil Mageschiffte imod Tyssen som nu er Prestegaard haffuer bekommit, iblandt andet formeldende, om at efftersom der ingen bequemme Husse thil Presten fandtis paa bette. Tysen, och de war ey heller paa den forige, Da schulde Almuen bebiuge dem effter Ordinandtzen, med saadan Huse som Presten bode bequempligen kunde haffed hans Werelsse och thilmed lossere en fremit mand,

Dernest en Besigtelsse som war giort paa Husene den 7. Marty nestforleden, Huor udj woris gunstige Welb. Her Slotzherris Befahling war indfort, formeldende at hans Welb. wil haffue Almuen i Storøen Prestegield paalagt och befahlit med det forderligste, lader sig were angelegen med Prestegaarden at byge, och siden

- 18b effter Ordinantzen holde wed lige, Daterit Bergenhus den 29. Juny Anno 1648, Huorudj husene saameget som allerede er bygt, och endnu paa de 3 Huse, endeligen giøris fornøden, er worderit for 168 Rigsdr., Noch fremblagde hand woris gunstige Her Slotzheris Befahling thil Fogden at hand endelig skulde thilholde Almuen effter Ordinantsen och Kongl. Anordning, at betahle huis dennem aff dannemand thil Prestegaarden er paalagt, med widre dets inhold, Daterit Bergenhus Den 9. Martj Ao. 1650,

Effter huilchen opleste Breffue och Documenter, bette. Her Peder Olsen saauelsom Kongl. Maytz. Foget Iffuer Knutzen thilspurde Almuene saa mange som nu thilstede war, Fettle Bøgden och sag en om de dennem wilde effterkomme, och betahle huer dennem thil Prestegaardens Bygning war paalagt, Hertil at suare frembkom for Retten Olle Remmereid, Knud Tisseluold, Knud Rølland, Lauritz Wespestad, Anders Engeuig, Niels Funden, Olle ibm., med mange der som da thilstede war, huilche da saa mange som thilstede war, huilche da saa mange som thilstede suarede at de deris Anparter wilde vdgiffue, med en god willie,

- 19a Knud Tisseluold haffde ladet steffne Sinnen Reimereid, for en Liusestage, som hand haffde laandt Michel Wespestad i høst thil Brøllup och berette at hand samme thiid haffde laandt dennem tho Stager, huilche hand den thiid Brøllupit war offuerstaad thog med sig hiem igien, Sammetiid haffde Sinnen Reinmereid sin Konne och laandt dennem en Stage huilchen bleff borte, siden en tiid lang dereffter, Sinnen kreffuit hans Stage igien, da sende de bud thil Knud effter de tho Stagger hand haffde, och meendte hand haffde thagen wild, som hand io sende thil dem, da den thiid Sinnen fick dem at see, da kiende hand strax den ene for hans Stage, huilchet hand endnu bekiende, och sagde sig det med Proff at wilde beuisse, Och frembæschet først for Retten Torben Gloppen och proffuit med fuldbogered, at den Stage som nu herfor

Retten bleff frembuist, war lige den samme som Sinnen kiøbte i Byen den thiid hand war med hannem, och sagde sig at kiende den paa den imod hinanden, Dernest frembkom Jacob Melssen en Dreng thilholdendis paa Reinmereid, och proffuit lige som dn anden, at hand iligemaade, haffde werit med Sinnen i Byen,

- 19b Noch frembkom en tøs wed naffn Eitzelle Jahans datter, hoss Olle Reinmereid, och proffuit sammeledes med fuldbogered, at det war Sinnen sin Liusestage, Knud Tisseluold derimod frembuiste en anden Stagge, som schal were mage thil den Sinnen kiende sig wed, huilchen thilhørde Anders Trolssen, som hand haffde kiøbt den aff, huis Kundschaß loffuit at schaffe derom, och war saalang thiid begierende, Fogden haffde ladet steffne Ingebrigt Skaar, for huis hand haffde hannem thil at tale, møte iche, mens paa hans wegne møtte Hans Walhammer, som iche wilde suare thil dom, mens wiste berette at hand iche kunde komme thil Ting och forsømme hans Nering, huilchen Vndschyldning iche kunde kiendis loulig, huorfor hand bleff thilkient at bøde en mrk. Sølf i Steffnefald,

Endnu lod Fogden udj Rette føre it Quindfolch wed naffn Ingeborg Olssdater som war skyldt for Troldom, och war nest forleden den 6. Marty i Rette paa Hysingstad och lod føre offuer hende efftere. Proff,
Huor da først for Retten frembkom Johans

- 20a Kleppe, och berette at for en thre Aar siden kom hun ind til hannem i hans hus førend hand affwidste, och begierte hand wilde giffue hende noget huede Fisch, saa gaff hand hende tho Støcher, och lagde det wed Søen som hun schulde gaa thil Baads, Siden drog hand hen med nogen Fisch som hand leffuerede Fogden Sl. Annanias i Skat, der hand kom thilbage igien wed afftenen, da kom hand thil hende hoss en Kremmer heder Hans Christensen, huor da hendis Wermoder war i Baaden med hende, da robte hun hannem thil sig, och kaste samme 2 støcker Fisch i baaden til hannem och sagde det maa du selff haffue, Gud giffue det war gloendis i dig, om du haffde giffuet mig en heel Fisch, da wilde ieg iche stort thache dig derfor, der er en som har giffuit mig en heel Fisch, hand schal ingen Torne see sig der udj, (som hand berette, saa meget sagt hand schulde ingen Schade lide der aff) bad hannem saa giffue sig it støcke med god huede, huilchet hand och loffuit hende, mens hun drog bort och fick intit, dette scheede om Løffuerdagen, Siden om Onsdags Mo<r>gen der effter, fick hans beste Koe det udj det agterste wenstre Laar, saadan at hun siden aldrig kunde staa der paa, huorfor hand siden om Fredagen dereffter slog den ihiel,

- 20b Da war den der hand flode den paa det laar hun fick ondt i lige saa blaa som mandeder, at hand iche kunde schellie huden fra Kiødet, och der hand schar den op, da kom der it leffuendis ting med fire Been ud aff tycheeste Kiød, Det haffde Øren som en mus, och Hoffuit som en orm, huilchet hand wiste hans Grander, Niels, som nu holder thil i Køretued, och hans Konne, och Peder Kleppe sin Konne, och fremæschet derhoss Niels Tomasen paa Kalffue, som proffuit med fuldbogered, at den thiid de spurde thil Kalffue at Johans haffde mist hans Koe, och de ynckit hannem for det, da war hun der, och suarde, der til hand maate wanne sig sligt, naar de giør it Menische iffrig, da giffuer wor her hende Synden thil,
Dernest frembkom Siffir Bussesund, och berette, at hun vngefer for en 4 Aar siden begierte at ligge paa Landet hoss hannem, och der hun iche fick loff der til, saa haffuer hand hafft den ene Vløche effter den anden, och iblandt andet berette hand, at det hende sig en gang, hans eldste Søn gjorde hende noget imod, da fick hand samme

Nat i hans Krop ligesom det var leffuendis alsammen, huilchet hand haffde paa 1 1/2 Vgers tiid, med stor Smert och We, siden hende det sig engang, at hand

- 21a gick for sig selff, da kom der som it Gessekor fuld med Tingster som Marflør fra hannem, huilche er nogen smaa Tingster som kryber i Fieren, siden fick hand beder, dete hende sig om Sommeren, siden hen mod Juel bleff bode hand och hans udj it got stil weder, med meget mehr hannem war wederfarit, bode med Queg hand haffde mist, och andet, Noch berette hand yder mere at hun kom en Afften thil hannem, da haffde hand loffuit til at Brøgen som de begynte med lødag, sids de haffde begyndt at brøgge, sende de hende fire gange ind thil sig aff Brendwerten, huor hun da sidste gang sende bud effter en ammerfuld, mens der hans Konne iche wilde lade hende faa saa meget som hun wilde haffue, da fick hun samme time Vndt, och faldt neder, saa Skum gick bode giennem Nesse och Mund paa hende, och laa saa thil anden dags Morgen før end hun fick got igien, Ydermere berette hand, at hun kom thil hannem en loffuersdag, Da gaff hans Konne hende tho melche Kolder med fløde och alt som de stod thil, siden om Moregen begierte hun fersch Melch thil Grød, saa gick hans Konne hen och thog den Melch hun haffde melchet om afften thil forne, och thog Flødn aff den, och bar thil hende, mens der hun fick den da thog hun den
- 21b aff Bordit och satte den bort paa en Hylde, sigendis, den som haffde Fløden kunde haffue melchen med, samme thieme fick en hans Koe Vndt, som laa wel hen ued en thoe Vgers thiid, och gaff sig som it Mennische førend den fick bedre igien, med meget mehre som altiid war wedderfarit hannem siden den thiid hun iche fick loff at byge hoss hannem, huilchethand wist formeendte hun war Aarsag thil, dog kunde hand iche sige det til fulde mens det maatte Gud wiide huor paa hand giorde hans fulde bogeræed, Dernest frembkom for Retten Willom Henningssøn, och berette, at hun en gang war kommen thil hans Moder, och soldt hende en Høne, siden den thiid hun haffde pluchet den da war den saa blaa at ingen kunde bruge den, Dereffter kom hun igien, da sagde hans Moder thil hende du burde faa Skam, for Hane du solde mig, da suarde hun, du schalt selff faa Scham inden Aar och Dag, enten du eller dine, Strax der effter fick hand, som alle witterligt er, at hand bleff forstørit, Hun bekiende selff at haffue soldt hende Hanen mens hun aate den iche selff, hendis Stiffader aate den, Dernest frembkom Knud Joensen Husmand paa Leuog, och proffuit med fuld bogered,
- 22a at for en thiidlang siden, den thiid Endre Leuog war Lensmand, da kom hand thil Feresund, Der war Endre Leuog, som haffde hafft nogen Ord med bette. Ingeborg, som och war der, och da der hand haffde fortørnit hende, da sagde hun thil hannem och Anne Feresund, hand springer nu suar læt, men inden faa Aar schal han iche springe saa let, inden it Aar der effter fick hand det hand endnu har i hans Lender som huer mand wed at hand iche kand gaa offr Gulffuit vden med Nød wed en Staff, Derhoss frembkom Mogens Helde och Steffen Kalffue, och proffuit samme Ord at haffue hørt nu i denne dag, aff Anne Heresund huor paa de giorde deris æed, Ydermere thilspurde Kongl. Maytz. Foget Meenige Almue saa mange som thilstede war, huad Røgte och Snack der gick om hende, huortil de da suarede saa mange som thilstede war, at de altiid haffde hørt it ondt Røgte om hende huor hun drog frem, fra

hun war it vng Menische intil nu, ondt haffde hun loffuit och ondt war effterfuld, men ellers huad hendis Gierning war, war Gud bekiendt,

- 22b Gilbert Beltesta haffde med woris gunstige Her Slotzherris Schrifftlig Steffning ladet udj Rette steffne Hans Haaland for hand imod Loug och Dom haffde thagen hannem hans Queg och Penge fra, och Welb. Berendt och Christopher Orning, om de haffde noget der udj at sige, thil Steffningen, at suare frembkom bette. Hans Haaland, och fremblagde Welb. Berendt Orning i Suar liudende, Naar den gammell skalch Gilbert Beltesta, steffner loulig, schal hannem suaris Schibtum?

Orningsgaard den 26. Martj 1650

Berendt Orning

Ydermere berette Hans, at Gilbert haffde selff affsannit med Berendt Orning och bedet hannem och Olle Møchlestue were god for sig thil hans Welb. som de och haffde giort, siden bad hand hannem selff thage samme Gods och thilstaaendis schyld at betahle hannem med, thilmed haffde hand som hand berette Welbd. Berendt Ornings hand och befahling for sig, som hand nu iche haffde med

Gilbert bekiende selff at were forligit med Berendt for 12 Rdr. 3 Kiør,

- 23a Da effterdj det befindis at Berendt Orning som boer i it andet Skibred, iche haffuer hafft maanitz Warsell, effter Louen, kunde wj ey heller denne gang førend Gilbert lader hannem loulig steffne, widre giøre her wed,

Den 29. Martij Holtis Almindelig Waarting paa Windeness udj Stranduig schibd. Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget erlig och welagt mand Iffuer Knutzen, Carsten Dürhus, Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend,

Vd aff Ous

Olle Haugland Lensmand

schibred, Mogens Langeland, Fabians Kuffuen,

Olle Hegland, Olle Hoffland, Poul

Lysøen, Mogens Querness, Peder Reffs-

uold, Niels

Aalland, Joen Aalland

Vdaff Stranduig Hans Giøn Lensmand, Endre Sundlør,

schibred Niels Hauffue, Lasse Wanduig, Suend

Biørndall,

Willick Ende, Niels

Skougeid, Olle Hiertagger Seruold,

Lauritz ibm.

Elling Giøn, Halduor Seruold, Lauritz Leøtang, Arne Leiland, Jørgen Lygre, Joen

Haaug, Peder Hanuig, Hans Dalland, Jacob Rein,

- 23b Kongl. Maytz. Foget lod i Rette føre en Compan wed naffn Aschel Joensen, aff Ouss schibred, for Tyffuerie, som selff bekiende at haffue staalen en Feringsbaad fra Lauritz Sørstrønnen, och it støche Lerit fra Niels Halgiem, huilchet de dog har faad igien, Affsonnit denne hans Forseelelse for got Folches forbøn, for 8 Rdr., huilche hand dog intit selff haffde thil at betahle med, mens hans Frender vdlagde dennem for hannem,

Och for obligerit sig derhoss at hand aldrig schulde findis at giøre saadan Gierning offter, och dersom det scheede, huilchet hand bad Gud for biude, da schulde iche alleene denne sag staa hannem obenfor, mens war thilfreds at liide huad Straff de hannem wilde paalegge, ellers effterlod Fogden hannem det iche alleene for got

Folches forbøn, mens end och for hans 4 smaa Børns schyld, ydermehre loffuit hand och at vdstaa Kierchens Disiplin, och gjøre offentlig affbedelsse i Guds Meenighed,

Endnu bleff for Retten frembført Peder Sannøn hans Konne, Karen Hagtors dater, som haffde tagen en Koe fra Otte Slagter i Bergen, aff sit for

- 24a hendis Fattigdom och smaa Børens schyld for 1 1/2 Rdr.
Isack Davidsen haffde steffendt Oluff Bore, for huis hand war hannem schyldig, och wilde hand schulde gjøre Regneschab med hannem, Olle derimod berette at Isack war schyldig hannem for 2 Nøds Poster, huad Jsack suarde at hand haffde bøden hannem det, huilchet Olle iche negtit, at hand io haffde bøden hannem Poster thil 2 Gield Nød, mens det wilde hand iche nøyes med, mens hand wilde haffue thil tho melche Kiør, Bleff thilkiendt at holde Regenschab med hannem inden 14 dage, udj 6 Dannemends neruerelse, och da at quitere med hannem 8 smrk. for de tho Nøds Poster, sambt huis hand mere er hannem schyldig, och huis hand da bliffuer hannem schyldig det at betahle inde<n> 14 dage eller liide wordering i hans Boe,
Noch haffde hand ladet steffne Lauritz Norbøe for 5 Rdr. som hand war hannem schyldig, Hand bekiendte Skylden, thilkiendt at betale inden 14 dage eller liide wordering i hans Boe,
Niels Dubeuig thilkiendt at betahl hannem 5 mrk. inden 14 dage eller i ligemaade wordering,
Hans Frøland thilkiendt at gjøre rigtig Regenschab inden halffmaanitz dag, och huis hand da bliffr skyldig, at betahl inden 14 dage eller wordering i hans Boe,
- 24b Olle Querness iligemaade thilkiendt at holde Regenschab, och sich inden 14 dage betahle eller liide wordering i deris Boe,
Den 30. Marty, Ater paa Windeness, endnu lod Fogden udj Rette føre det Quindfolch Ingeborg Olssdatter som nest forleden paa Leuog war i Rette, och frembførde endnu Johans Kalffue som proffuit om den Koe Johans Kleppe haffde mist, at den thiid de hørde det at hand haffde mist den, och ønchet hannem derfor, da suarde hun der thil, som de war der paa Gaarden Kalffue, den som gjør it Mennische iffrig wor Here giffuer ham wel Synden thil, hand maatte wone sig sligt, huor paa hand gjorde hans æed,
Torbiørn och Abraham Windeness, haffde steffendt hinanden for ved Forligelsse i mellem hinanden bleff for Retten forligt at de intit andet widste mod hinanden end ære och got, loffuit herhoss, at de her effter schulde leffue erligen och wel, som Nabøer och Grander bør at gjøre, och thilholde deris Hustruer, Børen och tiuinde det samme at gjøre, med Forpligtning, derhoss, at dersom Førseelssen først befandtis hoss Abraham, da schulde hand haffue forbrut hans Gaard, huad heller de schiede wed
- 25a hannem selff, hans Hustru eller Børn, derimod forpligtit Torbiørn sig iligemaade at saafrembt Forseelssen fandtis paa hans side, enten hoss hans Hustru eller Børn, da schulde haffue forbrut lige saameget i hans Jord som Abraham eier, eller Vdgiffued saa mange Penge thil de fattige som hand kunde leije saadan en jord for, och derforuden, huilchet som sig først forseer at Vdstaa Kierchen Desiplin, huor paa de ragte hinanden deris hender,

Hagtor Omme haffde med woris gunstige Her Slotzherris Schrifftlig Steffning ladet udj Rette lide en deel chraff, som hand agtit at føre imod Olle och Iffuer Teigland, Steffning fandtis iche paa skreffuen, enten at were lest eller forkyndt, huorfor de iche wilde suare dertil, effter huilchen Leilighed de faar at forhuerffue Steffning paa nye,

Fogden, Iffuer Knutzen, haffde ladet udj Rette steffne Niels Skougseid, for huis hand haffde sagt thil Olle Bolstad och Olle Brathus om en Hud, och frembæschet først Torkeld Baastad som proffuit at de kom fremb omkring Skougseid Ao. 1649 strax effter Hagtor Omme haffde om den Oxe i Brøllupet

- 25b paa Neffuer hos? och wilde da war hand och Anders Bolsta och Olle Brathus, och wilde thilspørge och wilde drage thil Hagtor och thilspørge hannem om hand wilde staa wed de Ord hand haffde sagt, da schulde Niels Skougseid haffue sagt thil dennem, de legger nu saa meget thil, de siger, de røte Huden med Elffuen, och thiltecke den med Helden, Niels Skougseid stod wed och bekiende det at haffue sagt, mens sagde at haffue hørt det aff hans Søn Morten Skougseid,

Morten møtte och bekiendte at hand haffue hørt det Snack i Bielstue paa Omme med Iffuer Mehei, aff nogen Børn, och dereffter haffde hand sagt thil hans Fader at de sagde de schulde røt en Hud med elffuen, Efftersom Niels Skougseid, och ey heller hans Søn haffuer thil sagt dennem noget som er beuisligt, bleff Sagen effter Fogdens begiering optagen indtil hoffuit Sagen om Oxen bliffr thilende dreffuen, bleff affsont och forligt, at det schulde bliffue den Forligelssse som bleff gjort nest forleden Høsteting paa Ness, och derforuden schulde Niels Skougseid med hans Søn och de Teigland drenge thil de fattige en tønne Mel,

- 26a Niels Skougseid war steffendt aff Torben Hougeuold, for hand schulde haffue sagt thil hans Hustru Anne Hougsuold den samme dag Lensmanden Hans Giøn drog thil Byen om det Barn som schulde were nedersat i Haalandsdals Kierche, at der gick Røgte om hans Datter Sirj Torbensdatter som thienner Husmanden, schulde were Moder thil samme Barn, och Willom som thiendte Husmanden, och nu bor paa Søreid schulde haffue gjort det, och de war den thiid tho och ennie Niels negtit høylig det at haffe sagt, Thil det at beuisse fremæschet hun Olle Boelstad, och proffuit at Niels Skougseid haffde sagt thil hannem fembte Juledag i Peder Holthus sin Stue, at Røgtet gick det at monne saa were, at Husmandens dreng Willom Andersen war Fader thil det Barn som bleff funden i Haalandsdall Kierche, och hans Tøss Sirj war Moder, huor paa hand gjorde hans æed,

Dernest frembkom Elling Giøn och proffuit med fuldæed, at Niels Skougseid sagde thil hannem i Haalandsdals Kierche, for en fem Vger siden at de sagde, det Lensmands Tøs fore. Sirj aatte Barnit,

- 26b Kiem? Rassmusen paa Rongelstue haffde steffuindt Olle Eegeland for nogle Skieldsord, som hand schulde haffue thilsagt hannem om Marcheschiffte imellem fore. Rongelstue och Eegeland, da effterdj her kand iche sees huem som wert haffuer gjort henuisses Sagen thil aasteden,

Siffr Trondtzen paa Lille Hage, haffde ladet udj Rette steffne hans Werbroder Issack Jansen, for hand war indført paa den Gaard hannem war loffuit, och fremblagde

herhoss Hans Petersen, Borger i Bergen och forige Kierchombudsmand thil Koss Kierchelye, hans Bøxell Sedell, paa en Spand udj fore. Iord som hans Farfader haffde oplat for hannem 1636 och da loffuit hannem at hand schulde faa mere naar hans Werfader døde, huilchet iche war holden, mens nu haffde hand oplat ald den anden part i Gaarden, for thende andre hans Børn, som hand meente at were ? recessen, Tho til at suare Issack fremblagde den dtz ige Kierche Ombudsmand i mod, Lauritz Christensens Bøxell Zeddell, paa halffparten i Sameier Gaard, vanseet der er ald iche wemneid i pundstalige?, Da

- 27a Effterdj bode de som haffuer vdgiffuit de thuende Bøxell Seddeler, och som ere imod hinanden, iche bor her i paa Landet mens i Byen, da kunde wj iche kiende i den Sag, mens wil haffue den indsat for Laugmanden, thil hans weluisheds paa kiendelsse, huilchen aff dennem der bør at staa wed magt heller ey,

Her Innes Loss frembstod for Retten och berette at Aldals Soug, som hans Fader Her Samuel Loss hidindthil haffde brugt war nu nederfalden huorfor de iche hereffter mehre kunde schatte aff den, vden om den bleff opbyggt igien, da wilde de i thiide aduare Fogden derom, at den effter Kongens Breff kand worde taxerit,

Endre Sunduor och Jørgen Lygere berette lige det samme om Lygere Soug,

Den 1. Aprilis Holtis Almindelig Waarting paa Aakre i Strandebarmschibred med fore. Strandebarm och Quindherit schibreder, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget erlig och Welforstandig mand Iffr Knudson, Carsten Dürhus Sorenschiffir och efftere. Laugrettismend

- 27b Quindherit Jacob Sunde Lensmand, Johans Røsseland, Søren Nerhuus, Johans Traauig, Diur Møchelbost, Anders Breigedal, Hans Møchelbost war ingen Sager i Rette, vden med Lauritz Houkaas och Jon Haauig, huilchen effter begge deris Beuilling bleff opssat thil den 1. July førstkommendes,

Strandebarmschibred den 2. Aprilis

Niels Ness, Lensmand, Anders Wogge, Lauritz Hiortnes, Peder Ørhaffn, Anders Haffneraas, Johans Aakre, Erick Aackre, Olle Riise, Lauritz Teigland, Tormo Berie, Peder Giere, Knud Mundem, Berie Øre,

Jesper Suendsen Nerness war steffuendt for Leijermaal Aalog Olffsdatter loffuit for Retten at egte hende, huormed Kongl. Maytz. Foget iche were fornøyet, med mindr hand kunde schaffe hannem Forloffuere det at effterkomme, huilchet hand iche kunde, huorfor Fogden eschet Dom, Bleff thilkiendt

- 28a at saafrembt hand iche effterkom hans Løffte, och æggit hende wed St. Michelsdag først kommende, da schulde Bøden at vdlegge eller liide der for effter Dommerends kiendelsse,

Niels Ness haffde ladet udj Rette steffne paa Isack Øffstestue hans wegne, Marit i Skaar, for hun forholdt hannem hans Landschyld, och lod Gaarden ned rodne, bette. Niels Ness berette at hun resterit med 1/2 løb Smør 2 Giedschind for 1648 och for 1 Spand. S. och 1 faaschind for 1649 saauel som och for hendis thredietage hun nest

forleden Høst schulde haffue betaldt, huor hand satte i Rette om hun iche burde at haffie forbrut hendis Jord,

Bette. Marit møtte i Rette och berette at haffue betaldt den for 48 thil Isack sin Søn Samson som thienner Niels Ness, mens for 49 saauel som thredie tagen stod hun endnu igien med,

Huorfor hun bleff thilkiendt at giøre Rigtighed med hannem inden den 14. Aprilis førstkommendis eller staa hannem thil Rette effter Louen, Det er beuist den for 1648 at were clarerit, och den anden med thredie thage at betahle haffue forbrut samme hendis Iord,

- 28b Jeffer Suendsen paa Berness haffde steffuendt Lauritz Jørgensen ibm. formedelst hand war indkommen paa den Gaard Nerness och wilde holde det Løffte hand haffde loffuit hannem den thiid hand fick Bøxell Seddell at hand schulde eide en Part i Gaarden med hannem, berette derhoss at Niels Ness forst haffde lejjet den aff hans Fader, huilchet hannem iche siutis at were ret, mens meendte selff at were nehrmer thil at bruge den, siden laandte hand saa mange Penge aff fore. Lauritz som Niels haffde lejjet den for, nemblig 26 Rdr., och it Aaklede, och wilde saa selff haffue Gaarden mens den thiid hand iche haffde raad at giffue hannem dennem igien, da gaff hans Fader hannem Bøxell Seddell paa Gaarden, thil med er Gaarden pandtsat thil Niels Ness,

Hertil at suare møtte fore. Lauritz i Rette och berette at haffue giffuit hannem 2 Rdr. for hans Rett, huilchet wilde henwende at were hannem giffuen i andre maader, bleff forligt med hinanden at Lauritz schulde giffue hannem endnu 4 Rdr., saa schulde hand hereffter eiende den aff hannem, nb. Mollesterit

- 29a Lauritz Johansen paa Torsness lod lesse efftere. Breffue, och paa schriffue,
1. Jt Mageschiffte Breff paa 1 pund Smør och 1 gidsch <giedschind> i Braatun i Morganger, som hand aff Peder Siffuersen paa Frøssuig bekommit haffuer, imod 1 Spand Smør och 1 gidschind i Lillie Aase i Hardanger, i Østensøeschibred,
 2. Jt Mageschiffte Breff paa 1 pund S. och it Giedsch. i Moranger, fore. Braatun, som hand aff Omund Knudtzen paa Moe imod 1 pund Smør i fore. Moe, sambt 6 Rdr. och 2 Rixdl. i Skøtningsøre bekommit haffr,
 3. Jt Kiøbebreff paa 1/2 spund S. 1 Faarschind aff Mattis Bircheness 1/2 spund S. 1 Faarschind aff Torgiers Huchaas, 1 Giedschind aff den samme, 4 1/2 mark s. och 1 Kalffschind, aff Gotschalch Røe, och 1 Giedschind aff Nae Broe

Kongl. Maytz. Foget lod udj Rette føre en wed naffn Ander Jørgensen, barnefød i Sundfior som nest forleden den 28. Martj haffde werit i Rette paa Bergen Raadestue, huor som heldst hand da haffde bekiendt at haffue staalen fra en Borger wed naffn Erich Ditleffsen henwed en 21 1/2 Rdr. Werdj, nest forleden Høst, och nu for en 8te dage siden fra en Bunde i Norhor Len 6 Rdr., med wiidre hans bekiendelsse, derudj indført, effter

- 29b huilchen Leilighed Fogden satte i Rette satte i Rette om hand iche burde liide och straffes effter Norgis Lou, och war dom begierende, Da effterdj Norgis Lou, Tiuff. B. 2. Cap. vtrøckeligen formelder at Tiuff schal dømmis som hand stiel, i huor hand worder greben och fore. Ander befindes at haffue staalen i Hardanger och sist i Norhor Len, och iche her i Sundhor Len det mand endnu

offued, Derfor haffuer Kongl. May. Foget hannem paa thilbørlig Steder foruarligen at affeffuere,

Den 5. Aprilis Holtis Steffnestue paa Horneland, Offuerwerendis Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Anders Haaug, Endre Berøen, Joen Stensuog, Gregors Habbestad, Endre Teigland och Endre Helland, Laugrettismend udaff Fiøns schibred, Nerwerendis Bunde Lensmanden Lauritz Totland, huor da for Retten pressenterit erlig och Welb. mand Lauritz Galtung thil Gørnstrup, Kongl. Maytz. Skibshøffuitzmand och Befahlingsmand offuer Hørie Len, som med woris gunstige Her Slotzhere, Welb. Offue Bielches schriftlig Steffning haffde ladet

30a udj Rette Citere Welb. Berendt Orning for 150 Richsdlr. han paa hans wegne, thil Welb. Her Falck Løcke Ridder betahlt haffde, saauel som och offuer Welb. Fru Karen Mouat och hendis med Arffuinger, om huis Regenschab de med hannem kunde haffue,

Hertil at suare møtte udj Rette paa Welb. indsteffendt Folck deris wegne, deris fuldmegtig Peder Nielsen, som fremblagde Welb. Fru Karen Mouats schriftlig indleg paa hendis egen och hendis kiere Børns wegne, som och bleff lest och paaschreffen witlofftigen samme Sager,

Da effter thiltahle Giensuar och denne sags Leilighed och efftersom beuis med Welb. Berendt Ornings egen haand och Segel at hand Anno 1646 in Februario haffuer affkiøbt Welb. Lauritz Galtung hans Part aff den Skude, som de haffde kiøbt thilhobe aff Welb. Her Falch Lyche at betahle thil Januarj dernest effter, som dog iche er effter kommit, mens Welb. Lauritz Galtung jo selff maat betahl dennem som hans med bette. gode mands haand beuiste, Da kunde wj herudj ey rettere wide at kiende, end Berendt Orning jo bør at betahle hannem fore. 150 Rdr. skadisløss och det inden halff Maanedes dag eller liide wordering i hans Boe forlangendis huis thil tahle Welb. Berendt Orning med hans Moder och Sødschen foregiffuer at haffue thil January da haffuer de hannem derfor thil hans

30b Den 20 Aprilis ware Udj effterne. Carsten Dürhus Sorenschriff i Sundhor Len, Olle Feunden, Niels ibm. Niels Steeneuig, Lauritz Toffteland, Niels Wiig, Willom ibm. Laugrettis mend i Wogs schibred, forsamblede paa Leuig i bette. Skibred, dersammesteds Retten at betienne, huor da for Oss udj Rette presenterit welforneme mand Offue Jensen Raadmand i Bergen hans Tienner och fuldmegtig Baard Effuindsen som Eschet dom i den Sag imellom hann. och Strange Busch som nest forleden den 26 Martij war her i Rette steffendt og der thil i dag bleff optagen, Hertil at suare møtte udj Rette forne. Strange hans Tienner och fuldmegtig Erick Knutzøn som fremlagde hans Skriffelig indleg, om formeldende at hand begierte opsettelsse i sagen thil Høsttinget med widre des<s> indhold,

Da effter thiltale Giensuar och denne sags Leilighed, Och efftersom Offue Jensen med Strange Busches egen haand beuiste at hand er bleffuen hannem en heel deel Penge och gods effter dess widre formelding schyldig paa hans Regenschab, for det Aar fra Anno 1638. thil 1639. midlertiid hand thiente Hannem paa Vdsteen Kloster, som hand loffuer hannem nøijagttigen for at

31a contontere, och Rigtig clarere, huilchit endnu udj saa langsommelig tiid ey er effterkomit, Huorfor Offue Jensen formehner hand endnu bør gjøre hannem Rigtighed fore huor det er bleffuen och thil Huem det er leffuerit, eller och betahle Hannem och derfor stille Hannem caution, huorimod Strange foregiffuer at hand formehner Offue Jensen haffuer faad betahling for en deel deraff, Anseendis han solte det meesten thil

hans egne Landbønder, och fick penge for en deel deraff, och en deel stod igien hoss Bønderne, som hand formeener Offue Jensens tienner som Annamit Clostrit effter Hannem, hoss dennem haffuer kreffuit, andet kand hand paa denne thiid iche suare der thil, efftersom bode hans Regenschaber och beuiser brende i den seeniste schadelig Jlde brand i Bergen, och war derfor opsettelse i sagen begierende, thil Høstetinget, at hand da kunde forschaffe nogen bedre Rigtighed derom fra Bønderne, och dem som kom thil Klostrit effter Hannem,
Da effterdj Sagen thilforne haffr werit opsat, kunde wj den nu iche lenger imod recessen optage, Mens effterdj Strange Busch huerchen med nogen beuis eller leffuendis proff beuiser siden hans

- 31b Obligations Dato, at haffue giort nogen Anden Regenschab thil Offue Jensen, eller betaldt noget paa samme rest, Er nu herom saaledis for Retten worden affsagt at Strange Busch inden Sex Vgers dag effter denne dom worden hannem fore lest bør nøyachtigen at beuise for samme rest thilforne at haffue werit quiterit, eller och giøre Regenschab derfor thil huem det er leffuerit, Och huis hand da beuiser thil Offue Jensen eller hans Tienner som Clostrit effter hannem Annamit at haffue Leffuerit, at kome Hannem thil gode, Mens huis hand da kand hende, schyldig at bliffue, inden neste fiorten dage der effter at betahle eller liide wordering i hans boe,

Claus Christensøn Berg, haffde ladet steffne effterne. for huis de war Hannem schyldig som war først Olle Jacobsøn paa Aaben for Penge 1 Rdr. och 2 aars dagsroen Ingebricht Aarland for 1/2 Rixdlr. thil Sl. Annanias, for 3 aars dags Roen?, for korntiende for 47.

Peder Aarland for huis hand war hann. Skyldig, Møtte alle, Bleff thilkiendt inden 14 dage at betahle, eller

- 32a Liide wordering i deris Boe, och giffue hannem huer 1 Rixort i Kost och Tæring, Engebrigt och Lasse Sanduig som i lige maade war steffendt och iche møtte, thilkiendt at bøde Steffnefald och hannem huer 1 ort i Kost och tæring,

Noch haffde Strange Busch ladet steffne Olle Remmereid for En aff Fettie Øer, som hand haffde brugt i 2 Aar och iche betalt hannem for, huilche hand formeendt hand strax burde at betahle och siden giøre den Redelig, Efftersom hand iche lenger wilde Vnde hannem den,

Olle møtte och berette at hans Aaremaal war iche vde førend Pindsdag effter deris forligelse, bleff thilkiendt naar den thiid war forbj at ontontere hannem, och giøre Øen Redelig om hand iche lenger wilde Vnde Hannem den,

Anno 1650 Den 27 Aprilis Ware wj effterne. Carsten Dürhus Sorenschrieffr, Hans Giøn, Lensmand, Lasse Berie, Niels Skoug Reid, Lasse Wanduig, Suend Quelle och Peder Holthus, Laugrettis mend udj Stranduig schibred, effter lauglig Thilneffnelse forsamblede paa

- 32b en Gaa<r>d kaldis Faar udj bette. Skibred, Huor da for oss vdj Rette frembkom Formunstig mand, Sæbiørn Tostensøn Bruaruig aff Arne schibred i Norhor Len, och Mogens Langeland aff Ouss schibred, paa hans Hustru fore. Sæbiørns søsters wegne, som haffde ladet vdj Rette Steffne och haffde Thiltahle thil Ingebrigt Faar, Magnilde Tued, Antonis Skiersand och Lauritz ibm. for noget Odells gods i fore. jor?, som de

formeendte dennem thil at komme, effter Sl. Ingebrigt Toe paa deris Sl. Mormoder Ingeber Ingebrigts daaters wegne, som de indsteffende endnu sad i Brug med Vden nogen loulig Adkombst, med beretning derhoss at de haffde sig saaledis fore. Ingebrigt Toe haffde ichon 2 døttre, effter sig, den ene hede Britte som bode paa Skiersand, huis Arffuinger fore. Indsteffendte tre, som schal haffue ald hans Gods och Breffue med, och den Anden som war fore. Ingeber, bette. Sæbiørn, och Mogens Langelands konis Mormoder, schal intit haffue faad, huerchen aff Odels gods eller Arff, eller Brøllupsgierd, effter hendis foreldere, siden

33a hun bleff gifft Nor i Oster paa En Gaard heder Mitmaelde, och war derfor begierendis, de nu for Retten wilde fremblegge huis Odels breffue de haffde, At der aff erfahres kunde, huem Ret haffde eller ey, at de nu kunde faa Ret for det som saa lenge haffde henstand, Och berette der hoss at det war wel offr 60 Aar siden bette. Ingebrigt døde, och deris Mormoder, fore. Ingeber war enda før det, Hertil at suare frembkom de indsteffende och berette at den Thiid Sl. Ingebrigt Toe døde, som war 20 Aar for den store Pestlendtze, da Leffuede Sl. Berite Skiersand, som Arffuit hendis fader Allenne, mens Ingeber war død, Huorfor hendis Børn intit kunde Arffue effter den gammelle Lou, Och fremblagde derhoss Jt gammell Pergamendes Breff Daterit Faar Anden Pindsdag, 1560. formeldendis om At Ingebrigt Ælingsøn da war thil dømbt, och haffde indløst Thrigie Lope Leige i fore. Faar, fra Welb. Omund Lauritzsøn, efftersom hand war Odels baarn dertil, mens hans Hustrus naffn neffnis iche deri, huorfor de faa<r>egaff at hand den thiid war Enche mand, och sagde derhoss at bode bette. Ingeber och hendis Moder war den thiid døde, och berette enda

33b At hand war thilwisse 3 om iche fire gange giftt, och de tho døttre haffde hand med den første kone, Med de Andre haffde hand och mange Børn, som døde alle førend hand døde selff saa hand haffde Arffuit dennem alle, huorfor de formeendte nu for den deris thiltahle fri at were, Endnu berette Sæbiørn, at om fore. Ingebrigts Fader døde siden hun, saadan hendis Moder førend hun, derfor burde de haffue den Arff effter hende kunde were falden, och sagde at offr en 30 Aar och den thiid Sl. Britte Skiersand døde da haffde Lauritz Skiersand och Wemund ibm. som haffde hendis 2 døttre, bøden en Kiel god for 18 Rixdlr. i forligelse, for huis hand och hans Søstrer kunde haffue der at fordre, huilchet Lauritz nu Aldelis negtit,

Da Effter thiltahle giensuar och denne sags Leilighed, och effterdj det haffr saa lenge henstaad offuer 60 eller 70 aar, och louen Wtrøcheligen formelder vdj Arffue bothens 18 at alle som Arff er thilfalden och forsømmer aff Wankundighed dom at søge schal haff dom Vdsagt inden 10 Vintre om hand er inden landet och aff

34a Wanmagt, dissligelste formelder Recessen Anden Bogs folio 277 at gammell schyld offuer 20 Aar, med mindre der findes fornyede Handschrieffter paa schal were magtisløst, da efftersom her aldellis ingen beuis thil denne Sæbiørn Brurauig, och Mogens Langelands Søgning, frembuises, er herom saaledes for Retten affsagt at Ingebrigt For, med de andre offuen bette. indsteffendte Sal. Britte Skiersands Arffuinger for denne deris thiltahle bør fri at were,

Den 20 Aprilis Waare Wj Effterne. Carsten Dürhus Sorenschrieffuer offr Sundhor Len, Peder Aaland, Joen Følcherness, Arne Mehuuss, Olle Staffland, Olle Saxeid, Jacob

Induær, Mogens Øckland, Joen Staffland, Mogens Wøg, Lauritz Toffteland, Joen Sanduig, och Lauritz Engeuig, Laugrettis mend aff Fiøns och Wogs schibred, effter Loulig Thilneffnelse, forsamlede paa Kyuig udj bette. Fiøns schibred, Nerwerendis Ko. Ma. Foget Erlig och Welagt Mand Iffuer Knutzen med mehre got folch som der ting søgte, Huor da fogden lod i Rette føre en Quinde wed naffn Ingeborg Olss datter, som siger at were Barenfød i Bergen, och siden nesten

- 34b Ald hendis thiid haffuer omdraget paa Landet, och nesten her udj Fogderiet paa thrøgleri, Huilchen war berøgtit for at were forfarn udj Troldoms Kunster, Huor da først for hende bleff oplest huis proff och Vidnissbiurd som thilforne paa atskillige Tingsteder offr hende war forhørt, Dernest fremkom Michel Folderøen och gjorde hans fulde Bogeræd paa det hand hende udj Engesund thillagde, och gaff hende Fuldkommen Throldkonne sag, effter huis hun haffde loffuit hannem och hannem war wedderfarit, Det samme gjorde Halduor Sættene som och thilstede waar, Endnu frembkom hendis egen Mand, och war gestendig huis hand thilforne haffde giffuit hende An for, och formeendte wist hun war schyldig der udj, Dog sagde hand iche at haffue seet eller fornumen noget Thil hendis gierninger, menis huad hun haffde giort war hannem witterligt, Dernest opstod for Retten Kong. Maytz. Foget och satte i Rette med formehning hende effter foregaaende opleste Proff och Widnissbiurd, fuldkommen udj Throldoms Kunster forfaren och Schyldig at were, om hun iche derfor burde at liide effter Louen och Recessen paa hendis liff,

- 35a thil Baal och Brand och war Endelig dom Begierendis,

Da Effter disse for opleste offuer Ingeborg Olssdatter forhuerffuede Proff widnissbiurd och beschyldninger, och Thrende Sogners Almindelig Skudsmaal paa Thuende Offentlige Thingsteder thogne, dets formelding flittig offuer weyelsse och betrachtelsse, Huorudaff erfahres at hun haffuer loffuit mange got Folch Ondt som dennem och er wedderfarit, huorfor en deel haffuer giffuit hende fuldkommen sag, saa och de Onde Røgte och proff meenige mand giffuer hende fra hendis Barndom op indtil nu, i det alle haffuer frøgtit for hende, Ondt haffuer hun loffuit och Ondt er effterfuldt, da kunde wj Ey Rettere eragte end hun io udj Troldoms Kunster Skyldig och forfaren mone? were, Huorfor herom saaledis for Retten er affsagt at hun bør straffis paa hendis Liff thil Baal och Brand,

Den 22. May, Holtis Skatteting paa Store Omuig i Quindherit schibred, Nerwerendis Kong. May. Foget, Welagt Iffr Knutzon,

- 35b Hans Tienner och fuldmegtig Mortten Matzen, Carsten Dürhus Sorenschrieff och Efftere. Laugrettis mend Johans Røsseland, Knud Gudal, Torgier Røeuig, Torbiørn Omuig, Søren Nerhus, Joen Presthus, Johans Traauig, Joen Haauig, Gotschalch Tued, Ingebrigt Løning, Lauritz Teland och Ingemaar Trouig,

Huor da bette. Morten Madtsøn bød i Rette føre en wed naffn Tomas Joensøn, Barenfød paa Riple i bette. Skibred, som Nestforleden den 1. May war i Rette paa Sunde, och beschyldt for at hand en Tid lang schulde haffue Leiet udj it Ondt Leffuit med Løss achtighed udj hans Egteschab, Huor da først for hannem bleff oplest den bekiendelsse hand da gjorde Hhuilchen hand endnu wedstod, saaledendis formeldende at hand for en Tiidlang siden war kommen udj haffnen wed Øye med en Jegt och lagt

der i Haffnen, da effter hand haffde druchet noget paa samme Jegt och faaed en Rus paa gick hand op til Gaarden, och kaste sig paa Sengen hoss it Quindfolch huis naffn hand iche widste, mens sagde sig iche at wiide om hand haffde hafft med hende at bestille eller ey, thi hand war hel druchen, huorfor Fogden

- 36a Thilspurde hannem hand kunde Lougwerge sig derfor, huilchet hand sagde iche at kunde giøre, hand wilde heller liide huad Offrigheden wilde hannem polegge, thi hand formeendte wist at were frj for hende, mens ellers bekiende hand at haffe beleyet tho som hand haffde aufflet Barn med udj Jt Aar udj hans Egteschab, den første en wed naffn Dorede och thientde paa Ettne, udj Skaaneuig schib., Den anden en wed naffn Ingerj, Halduar Hetlands daatter i Fieldbergschibred, den war hand bortrømbt med Vd wed haffuit, paa Jt heder Haargen, och war der aff och thil hoss hende paa en thre Vgers tiid, dog kom hun i Barselseng siden hun kom hiem igien, och sagde derhoss at hendis egne Forældre haffde kommen hanne. thil at føre hende aff, dette war Vngefer en Femb aar siden, siden den thiid haffde hand iche werit thil Alters och haffde ey heller faad, sriift for nogen aff dennem,

Effter huilchen bette. hans egen bekiendelse, fogdens Tienner bette. Mortten Matzson saa i Rette om hand iche burde at lide effter Louen och Recessen paa hans Liff och war endelig dom Begierende,

- 36b Da Effter thiltale giensuar och denne sags Leilighed och Efftersom Tomas Joeson selff godwilligen wedgaar och bekiender at haffue beleyet thuende Quindfolch udj hans Egteschab, for femb Aar siden, och ingen aff dennem staad schriffen for, ey heller werit thil schriffte siden, Mens huis den thredie Anlanger, da er det iche beuisligt at hand haffuer hafft med den at giøre, huilchet hand ey heller bekiender, Huorfor wj herudj ey Rettere kunde wiide at Kiende och Dømme end hand io for saadan hans forseelse, effter Recessen bør at straffes paa hans Krop, thil Arbeid udj Fengsell och Jern, enten paa Bremmerholm, eller andensteds paa Bergwercherie herudj Riget, huor Offrigheden wil hannem forsende paa Thre Aars Thiid,

Den 7. Juny Ware wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Johans Hage, Peder Reffsuol, [Rassmus Noruig], Mogens Querness, Joen Aaland, Niels Samøen, Niels Aaland, Laugrettis mend udj Ouss schibred, effter Loulig Thilneffnelse, forsamblede paa Totland i fore. Skibred, Huor da for oss udj Rette møtte, Erlig

- 37a och Welagt mand, Issack Daudsøn, Borger udj Bergen, och Wandhafftig paa Tossøe, som fremblagde en Skriffelig Steffning aff Bergenhus Vdsted den 3. Aprilis, Huor med hand haffde Ladet udj Rette steffne Sl. Jacob Sanduigs Høstru och Arffuinger, for noget Odelssgods udj fore. Totland som hand sig for nogen tiid lang haffde tilforhandlet, aff Olle Frøland, som formentis iche saa Loulig som det sig burde, da effterdj alle de som i samme sag war interesserede iche war steffendt, da kunde wj heller intit her wed giøre førend det war der Loulig Steffendt effter O. B. 5. Capt.

Den 10. Juny ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Hans Giøn Lensmand i Stranduig schibred, Elling Giøn, Lasse Aasse, Halduor Aare, Niels Skougereid, och Peder Holhus, effter Loulig thilneffnelse, forsamblede Paa Sørtued udj fore. Skibred, huor da for oss udj Rette møtte Hederlig och Wellerdt mand Her Samuel Loss Sogneprest thil Ouss Prestegield, hans kiere Sønner och fuldmegtige her Jens Loss, och Ellias Loss, som fremblagde

- 37b En Skriffelig Steffning aff Bergenhus Vdsted den May nest forleden, huor udj hand haffuer ladet udj Rette steffne Johans Eeness, Jørgen Faar, Halduor Reffne paa hans Stiffbørns wegne, och Magdelene Siffirsdatter paa bette. Reffne sambtlig Lodseiger thil Tued, paa Reffnestrand i bette. Skibred, formedelst hand formeendte de brugte mehre Eiedel end de med Rette burde thil samme deris Gaarde och frembførde derom atshillige Proff och Widnissbiurd,

Huortil at suare alle bette. indsteffendte møtte i Rette, och med dennem møtte Anders Bollesen och Endre Sunduor, som berette sambt wedstod och bekiende at de for Vngefer offr en 30 Aar siden, war aff Lensmanden Sl. Anders Engelsøn paa Ballesen thilneffuendt, och war med den Sorenschriffuer och hanne. sambt Sl. Elling Lygre, Knud Steffuereid och Johans Holdthen, der paa Aasteden, och Affgiorde och beslutet, udj Her Samuel Loss, och Johans Sørtued po den ene, och Michel Tueds Nerwerelssse paa den Anden side, at schiffit schulde were imellem begge Gaarder, som det nu forefindes, effter den stee..ng..mand,

- 38a Som och for den thiid haffde werit, och ned effter som den, gamlele Træ Grede Siunes, lige neden i Søreid offr Roden paa den Høye Lind, Det samme Proffuit Knud i Hage, saaledes at were scheed, och at haffue hoss werit och seet der samme schiffte bleff giort,

Da Effter thiltale Giensuar och denne Sags Leilighed, och Efftersom thuende Mend aff dem som det førige Skiffte giort haffr, wed staar och bekiender deris gierd, saaledes som [det] Skiffit nu forefindes, huilchen Giere och schel haffue henstaad, offr en 30 Aarstiid, och er dog giort siden den thiid de Widnissbiurd Presten førde, at Sørtued haffde brugt [der] endog for som Skiffitet nu er, mens ingen Proff widner, at Sørtued haffr brugt noget Nordenfor Steen gaarden siden den thiid den aff fore. Mend er for schiffte Kiendt och oprettit, Da kunde wj iche Kiende samme deris Giere nu, Ald den stund den aff offuer dommer faa W Cahserit, mens formehner, at de den paa begge sider bør der effter at Rette, och om den ene vil haffue gierdet igien forferdiget, da den anden at gierde med, enhuer effter hans brug, och Norgis Loug, Anlangendis den Seterbod i Loffstøl, da effterdj Muchleffs ombudsmand som der haffuer part udj iche war steffendt der til kunde

- 38b Den 11. Juny ware wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Hans Giøn Lensmand, Elling Giøn, Lasse Aasse, Halduor Aare, Niels Skougseid, och Peder Holdthus, efftere. Loulig Thilneffnellsse forsamlede paa Baartued, udj Stranduig schibred, huor da for oss udj Rette møtte, Jacob ibm. och Giør Møchelbost, som wores gunstige Her Slotzheris Skriffelig Steffning haffde ladet udj Rette Steffne, deris halffue Broder, Anders Engelbrigt Anuglen, for rigtig schiffte och Bytte, imellem hannem och dennem paa deris odelsgoods i samme gaard, Sagen bleff optagen thil den 15. July förstkommende,

Anno 1650 Den 22. Juny, ware wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Peder Aaland, Peder Lønning, Samuel Huglen, Aschel Langeland, Ommund Øekland, och Johans Hyssingstad Laugrettismend udj Fionsschibred, effter Louglig Thilneffnellsse forsamlede paa Hysingstad udj bette. schibred, huor da for oss udj Rette møtte mandhafftig Claus Wrangel, Visitieur i Sundhor Len, hans thil forordnit fuldmegtig Bendix Michelsen, som i Rette lagde woris Gunstige

39a Her Slotzheris schriftlig Steffning, Date. Bergenhus den 28. May 1650 huor udj hand haffde ladet udj Rette Steffne Welb. Berendt Orning, for en Skodsche Skude som hand forleden Sommer den 13 Aug. 1649 schal haffue hannem forhindret at Vissitere, och formehner derudj hanne. at haffue giort imod Kongl. Maytz. Høyhed Recessen och Toldrudlen, och der for thil bør lig burde staa thil Rette med widre dets indhold, och fremblagde hans Skriftlig indleg i samme mehning huor effter hand war dom begierendis,

Hertil at Suare møtte udj Rette Peder Saxe, dog foruden nogen schriftlig [indleg] fuldmagt och indlagde hans schriftlig indleg, med formehning at efftersom Welb. Berendt Orning war udj Ko. Ma. Tieniste, da burde hand effter Louen, iche at steffnis mens hand war uden Riget i sin Heris Tieniste, thil med war Steffningen iche heller lest thil Hans Rette Hoffuitgaard, med widre dets indhold,

Da effter thiltahle Giensuar och denne Sags Leilighed, Och efftyersom her ingen

39b Proff eller widnisbiurd, for oss er udj rette lagt eller ført effter Louen 1. B. 4. Cap. som formelder at effter en Mands egen bekiendelse och Loulig widne schal alle Sager dømmis, och Berendt Orning ey heller befindes at were Steffendt paa hans Rette Hoffuit Gaard, effter Louen, da kunde wj intit wide for denne gang her udj at Kiende,

Paa samme thiid och Sted haffde Erlig och Welagt mand Lauritz Johansøn, paa Torsness paa Knud Lauritzens wegne haffde ladet udj Rette Steffne Welb. Fru Karen Mouat och hendis Med Arffuinger, thil Rigtig Regenschab at giøre med hannem effter huis mangler de haffde udj hans Regenschaber giort, Rigtigen at worde liquiderit, effter foregaaende, Lougmands och Hiembtings dom, Huor da effter Rigtig offueregning, udj bette. Lauritz Johansøn hans fuldmegtig Bendix Michelsen och Knud Lauritzen paa den ene, och Welbette. Welb. Folches fuldmegtig Peder Saxe paa den anden side, at de Welb. Folch bleff Knud Skyldig Penge 75 1/2 Rdr. 10 s. 1 alb. huilche de

40a Welb. Folch bleff thilkiendt inden 14 dage effter Laugmandens dem at Contentere, eller sligt wed wordering at søges,

Anlangendis at Lauritz Johansøn setter udj rette och formehner nu for det forloffte paa Knud Lauritzsøn wegne fri at were, da effterdj Laugmandens dom formelder, at naar Lauritz Johansøn forschaffer dennem de gode Mend som Bergenhus Len i de thiider war betrods, deris eller deris fuldmegtigers Quitering, som kunde eragtis [at were] dem at were med fornøyet, da schulde de dermed lade sig nøye, och hand dermed frjkiendis, och her nu for oss udj rette leggis Welb. Henrick Toft som Brewit war betrod, hans fuldmegtig Welagt Hans Hansøn hans Quitantz, da kunde wj ey Rettere wiide at Kiende wed hannem io hans forloffnings breff imod bette. Quitantz, bør igien leffueris, Mens Angaaende de Rendte de forder som de siger at were betaldt paa Rewidterit for Skatt i thiide iche bleff betaldt, Dermed [forfalde] effter Laugmandens formelden, haffde de dennem at Rette,

40b Den 25. Juny war wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Suend Sanduig, Johans Vdbiur, Endre Tindeland, och Erich Dregenness, Effter Loulig thilneffnelse

forsamlede paa Støle Tingstue i Etne, huor Peder Saxe, paa Johan Stache i Ryfølche hans wegne haffde Steffendt Her Samuel Jacobsen i Etne, mens Efftersom der ichon møte fire aff de thilneffnuede Laugrettismend, och thuende som war Erich Udbiur och Assbiørn iche møtte, da bleff der intit wed giort førend igien Loulig Steffnis och Kaldis,

Den 27. Juny ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offr Sundhor Len, Jacob Sunde Lensmand, Elling Leg, Christopher Møchlebost, Hans ibm., Anders Eegeland, Noe Møchlebost, Laugrettismend, udj Quindherit schibred.[Giør Witterligt at Anno 16..] effter Laulig thilneffnelse forsamlede, paa Jossness udj bette. Skibred, huor da for oss udj Rette møtte, Welformunstig mand Iffer Iffrson paa Effer, paa hans Hustrues wegne, och Samsonn Lauritzson paa Kierland paa hans Eegen och hans Sødshends wegne paa den Ene side, som effter Fogden Welagt

- 41a Iffuer Knudsøns Skriffblig befahling, haffde ladet udj Rette steffne wed Lensmanden, Ellj Heluog och Britte Fusche, och war it Richtig schiffte begierendis, imellem dem och deris Moder och Beste moder Sirj Jossness, paa huis Pandte gods hende endnu fulde effter deris Sl. Faders och bestefader, Sl. Samson Kierland, som de berette at komme dennem alle thil, och sagde derhoss at det aldrig war schiff, mens berette derhoss, at huis gods som thilforne war indløst fra denne., Det haffde de byt Pengene aff, Vden, Sonderigen som Sl. Lauritz Kierland haffde faad Penge for, och Møchlebost som Sirj haffde faad penge for, Mens efftersom de indsteffendte, ingen breffue eller Documenter wilde fremblegge, kunde wj ey heller noget wed giøre denne gang,

Den 3. July ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Jacob Sunde Lensmand i Quindherit schibred, Elling Legs, Ingemar Traauig, Johans ibm., Hellie Ottereid och Joen Presthus Laugrettismend dersammesteds, effter Loulig

- 41b Thilneffnelse forsamlede paa Berie i fore. Skibred Nerwerendis, Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig Mand Iffuer Knudsøn, som Fremblagde woris Gunstige Her Slotzherris schriffblig Steffning offr Sl. Ingeborg Fieres Arffuinger, formedelst en halff løb Smørs Leie som dennem schulde thilkomme udj fore. Berie och iche po nogen Aars tiid schal were schattit aff, Huorfor hand formeendte det thil Kong. Mai. at were forbrut, och fremblagde der om Slotts Mandtal for nogle Aarstiid, huilche bleff offuer Regnit och befindes da at deris Gods effter egen Angiffuende er 5 1/2 løber Smør 3 huder 1 Giedschind, och at were schattet aff 5 løber 1 1/2 Spand 2 huder 1 Giedschind, saa findes 1 hud, eller och 1/2 løb Smør och 9 mrk. Smør, som paa nogle Aars tiid iche er schattit aff, enten mens Sl. Annanias Absalonsøn eller mens Iffr haffuer werit Foget, Och effter som de selff foregiffuer at haffue schattit aff deris gods i Hardanger, som først de thre Brødere huer 4 pd. S. 1/3 part aff en hud, och Joen Wogen for 18 mrk. Smør 1 Giedschind, Matz Teigland bekiender at haffue Skattit
- 42a for 1/2 løb Smør i Berie och 9 mrk. S. der inden Moderen befindes at haffue schattit, for Sanduig stander 1 løb S. 1 hud, saa beløber sig alt som da haffuer Skattit for der inde, Bircheland 1 1/2 løb S. 1 Buchschind, Hauge 1 1/2 løber Smør, 1 hud 1 Buchschind, Elleruig 1 1/2 løbe Smør, Lj 1 Giedschind, Sanduig som Moderen haffuer Skattit for, 1 løb S. 1 hud, Giør thil sammen 5 løber Smør 3 huder, 1 giedschind, mens effter Skatte Mandtallet haffuer de iche Skattit for mere som de och

selff bekiender, end for 5 løber 1 1/2 Spand Smør, 2 huder, 1 Giedschind, saa beretter Matz Teigland selff at Eie den halffue løb Smør hand haffuer Skattit aff udj Berie, och effter som de offuer aldt Eier 1 løb smør i Berie, och der iche schattit aff mehr end en halff løb, Saa befindes der 1/2 løb Smør i fore. Berie, som iche er Skattit aff, och udj det andre gods, 9 mrk. Smør eller 1 giedschind, Effter huilchen forberørte Leilighed Kong. Ma. Foget Satte i Rette, ere den halffue løb Smør hand haffde Steffendt paa iche effter Recessen burde at were forbrut och war dom begierendis,

Da effter thiltahle giensuar, och den Sages

- 42b Leilighed, och Efftersom det befindes [at] bode Effter Skatte mandtallernis formelding, och deris egen bekiendelsse, at der po nogle Aars tiid iche ere Skattit aff den Ene halffue løb Smør udj fore. Berie, <F huerchen mens Sl. Annanias Absalonsøn war Foget eller ? Jffr Knudsøn bleff>, och Recessen follio 346 formelder Saafrembt och naa Skal pobiudes, Odels gods da wrightig angiffuis, da forbruydes Vnder Cronen huis i saa maader for døllis, da kunde wj herudj ey Rettere wiide at kiende och dømme, End samme halffue løb Smør udj Berie, io er forbrut, vnder Hans Ko. May. och Cronen,

Den 4. July War Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Gunder Hougland, Torben Stuen, Suend Neruog, Berie Wogen, Sebiørn Stuen och Tierand Tued Laugrettismend udj Fieldberg schibred, Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Axdall udj Nerwerende Skibred, Nerwerendis Ko. Maytz. Foget, Erlig och Welforstandig Mand Iffr Knudsen, som med woris Gunstige Her Slotzherris schriffllig Steffning haffde ladet

- 43a Vdj Rette Citere, Sl. Poul Bues Arffuinger, och Hustru med deris Rette Lougwerge, och Olle Remmereid, som bette. Poul Bues Børns formynder, och Jacob Sunde som Rettigheden aff 1/2 løb Smør 1/2 hud, i fore. Axdall, schal haffue oppebaarit bette. Poul Bues Arffuinger thilhørig, som nogle Aars thiid iche schal were Skattit aff, Huorfor hand formeendte samme gods effter Recessen war forbrut, huor som heldst Fogden da frembæschet bette. Poul Bues Stiffsøn Erich Bue som bekiende, at der Gods war som følger, først, Vdj Bue, Smør 3 Spand, 3 Giedschind, Søreuigen Korn 9 Spand, Troff Aas Smør 1 pund, 4 Spand Korn Axdal Smør 1/2 løb, 1/2 hud, Beløber sig thilsamen - Smør 1 1/2 løb 6 mrk., 2 huder, 1 Giedsch., 1 Spand Korn, derimod fremblagde Fogden Jt Gammell Mandtal, som Sl. Annanias haffde kreffuit effter, det Aar 1646 huorudj fandtis iche mere at were Leffuerit udj Skat end for, Smør 2 pund, 1 1/2 hud, 1 1/2 W korn, Rester saa som iche schal were Skattit aff, Smør 2 1/2 pund 6 mrk., 1/2 hud, 1/2 Spand korn, Sagen bleff effter de indsteffendis Begiering, med Fogdens bewilling thil først-

- 43b -holdendis Høsteting opsat, thil huilchen thiid de haffuer igien, paa huad Sted det bliffir holden at møde,

Den 6. July Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Lauritz Totland Lensmand, Joen Steensuog, Olle Habbestad, Endre Teigland, Gregories Habbestad och Arne Mehus, Laugrettismend udj Fiøns schibred, effter Lauglig thilneffnelse, forsamlede paa Gietang, udj bette. Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Iffr Knutzen, Huor da for oss udj Rette møtte, Arne Yttre

Haaug, som med Fogden bette Iffuer Knutzen hans, schriftlig Steffning haffde ladet udj Rette Citere Enchen i Alssuog, Anders Haaug, Olle Berøen och g. Lauritz Totland, sambtlig Lods eigere thil fore. Gietang, for thrende Laxewoger, som liger der thil Gaarden, huorudaff de forholder Hannem hans anpart udj de thuende, Saa haffr haffuer ichon den thredie part i den ene, Wanseet hand eiger mere, end 3die parten i Gaarden, och formehner sig derudj Wret at sceed, dissligeste formedelst schiffte och Bytte paa Jorden, Formeendis sig at faa sin anpart som er 1 Pund och 6 mrk. Smør Vdsteenit fra

- 44a Deris med widre dets indhold, Sammeledes haffde hand ladet steffne Knud Nødeland och Gabriel Alssuog, som samme Laxewoger aff deris Moder i brug, haffuer foruden nogen affgift thil hannem, med huis Rettighed de haffde for dem at bruge, med widre dets indhold, och fremblagde først derom it Gammel Pergemens Breff, Daterit Findaas 1587 formeldendis om at fore. Arne hans Farfader Arne Siursøn paa Nygling, etate i Gietang, 22 mrk. Smør, iligemaade fremblagde hand opkast paa Jt Kiøhe Breff aff Peder Danielsøn paa 4 mrk. Smør effter huilche frembuist Breffue hand formeente at bruge bode i Gaarden och Wogerne,
Noch fremblagde hand en Dom aff Christen Busch och Sex mend udgiffuen thil it Almindelig worting paa Hamerland den 25 January, Anno 1642 huor udj hand haffuer thildømbt Hans Moder hendis Anpart i den Ene wog thil brugs som den thiid war optagen, och efftersom den ene aff de andre 2 da war optagen och iche paa Steffendt formedelst hand da war Vng och wmyndig, och den anden optagen siden, formehner hand sig sammeledes at war nest hans part at bruge,

Hertil at suare møtte udj rette alle de indsteffendt, och frembkom fore. Knud

- 44b [Den] Nødeland och Gabriel Alsuog, som berette at de haffde opfunden det siste Fischend som kaldis Belegem, och det andet haffde de kiøbt Lauritz Søuold, hans Rødning, och formeendte derfor at nyde dennem, och det kaldis Nøtteschog, och det bekiende de selff iche at haffed giffuit dennem nogen Landslod aff paa 2 Aars thiid, det sidste haffde de brugt paa fierde Aar, och heller ingen lands lod giffuen aff, som de och selff bekiende,
Da Effter thiltahle giensuar och denne Sags Leilighed, Dernest frembæschet Lauritz Søuold som bekiende at haffue soldt thil Arne Ytre Haaug, den thredie part udj den wog Nøtteschog, som Olle Berøn och wandt saa at were,

Da Effter thiltahle giensuar och den Sags Leilighed, och efftersom bette. Arne beuisser at haffue kiøbt den thredie part udj den wog Nøtteschog, som de andre iche kunde negte, da kunde wj her udj ey Rettere kiende end hans Moder som selff eiger offuer den 3die part i Gaarden, io och bør med hendis Børn were nest selff at bruge hendis part, effter hendis brug i Gaarden, Anlangendis den anden wog Blegen

- 45a kaldet, som bette Knud, och Gabriel siger at haffue oprymmet, da efftersom de befindes at de haffuer brugt dem paa Fierde Aar, och ingen Landslod giffuit thil bette. Arne eller hans Moder, eller nogen aff de andre lods eigere, den befindis och at ligge strax optil den gammelle wog Skatningswog kaldit, saa de iche haffuer hafft saa meget Wmag med den at oprymme, da kunde wj herudj ey Rettere Kiende, end de io i den brug de haffuer hafft, haffuer lige noch for deris Aarbeid, och bette. Arne hans Moder, och hendis Arffuinger hereffter at were nest thil at bruge effter som hun haffuer lod i Gaarden thil, i den saauel som de andre woger,

Anlangendis, at [de] Arne begierer at haffue hans Anpart Vdmarcksteenit, da effterdj det er mod Recessen, folio 346. saadan smaa parter at vdbytte, kand det [ey] iche schee,

Den 8. July, Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriff, Størcker Krihoffd, Arne Hoppe, Ingebrigt Øckland, Niels Høuland, Roer Førde, och Endre Tuede, Laugrettismend udj Fiere schibred,

45b Thilkallede at gaa marckeschiffte, emellem Tuende Jorder, Nemblig Østrebøe Udsten Kloster thilhørig, och Suendsbøe som er Bunde gods, Marj Skotland thilhørig, huor da for oss udj Rette møtte fore. Maren Skotland thillige med hendis Søn, Oren Jørgenssøn, och Gaardens besider Hellie Suendsbøe, paa den ene, som begierte at wj wilde forfare Skifftit imellem begge Jorder, efftersom de formente dennem at were missholden, hertil at suare møtte udj Rette, Welagt mand Bertel Hansøn [paa] Øckland Lensmanden i fore. Skibred, med fuldmagt paa Offue Jensons wegne, formeldendis at hand paa hans wegne wilde Suare der thil ? som ret kunde were, thillige med Gaardens besidere Siur, Øffrebøe, paa den anden side, som formeendt iche at bruge mere end de med rette burde, da forfare udj det Skiffte som nu forefindes, huilchet Begynder fra Søn, och opeffter en Beck strax offuer for en helde kaldis, Schifftis helde, derfra och udj Sydost, op

46a offuer den Syndere ende aff Vrhougen, udj en Steen staar paa Huguen Morchesteen kaldit, och fra lige bort udj it lidet wand, udj Brønælde bech, derfra och [nede] Sør udj Elffuen effter en gammel Boemø som liger nest bechen, Och efftersom der ellers fandtis huerchen Proff eller Widne thilsteffendt, och Wdsteens Closters Ombudsmand, befandtis ey heller at were der lauligen Steffendt och Kaldit thil, ey heller kunde den fuldmagt Offue Jensøn haffde giffuit Bertel Øckland eragtis nøyachtig, at mand der effter Skifftit kunde forandre, eller Steen neder sette, thi kunde wj ey anderledis kiende end Parterne io bør dennem hereffter som thilforne, effter de schiffte nu er at Rette, och dersom Suendsbøes Eiger och besidere iche wil nøyes der med, da Lauligen udj Rette thiide at steffne de wedkommende paa Aasteden, saa gaaes derom huis ret er,

Den 15. July Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Hans Giøn Lensmand, Elling Giøn, Lasse Aasse, Halduor Oore, Niels Skougseid, och Peder Holdthus, Laugrettismend udj Stranduig schibred, forsamlede paa Baartued effter den opsettelse wj gjorde den 11. Juny

46b Nest forleden, Huor da Anders Anuglen som aff Jacob Baartued war Steffendt iche møtte, huorfor hand bleff dømbt thil Steffnefald,

Den 20. Augusty Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Tomas Hammerhoug, Olle Øffre Dalland, Johans Teigland, Rassmus Grimslund, Hans Medallen, Ørien Giøuog, Henrick Breche, Mogens Brøntued, Tosten Hegland, Endre Hoppe, Lauritz Kattelund, Gregoris Lunde, Laugrettismend aff Oppedals schibred, effter Lauglig thilneffnelse forsamlede paa Elssagger, udj bette. Skibred, Nerwerendis Erlig och Welb. mand Axell Mouat thil Hoffland, Sambt Ko. Ma. Foget Welagte Iffr Knudsøn, med Bunde Lensmand och andre flere,

For Retten war Skicket en Quinde aff Bergen wed naffn Dorite Pedersdatter, thillige med hendis fuldmegtig Knud Christensen Borger udj Bergen, som haffde thiltahle, thil en Person wed naffn Jesper Suendssøn,

- 47a Barnfød her udj Fogderiet en Gaard heder Warttedal, som hun formeendte for nogen thiid siden at haffue ombragt hendis Mand, Naffnlig Johans Einersøn, och Borger i Bergen, Huilchen Person som war funden och antastit hoss hans Forældre, paa Welbette. Axell Mouats Grund, Hans Welb. och nu lod udj Rette føre, huor da bette. Jesper Se<l>ff goduilligen wedgich och bekiende, At noget effter Paasche, war hand i Byen och da war hans Fader och Moder med hannem, da Solde hand en Jegt thil fore. Johans Einersøn, och der hand haffde soldt hannem den, da Leyede bette. Johans hannem med sig at fare med hannem paa Jegten, saa noget der effter Reiste de aff Byen, och haffde med dennem noget allehande Kremmety paa Jegten, siden den thiid de kom ud thil bette. Jesper sin Fader, Suend Hansøn da [kom de] da war de der fra en Onssdags mod Afftenen de kom der thil om andagen mod afftenen, da wilde de drage der fra och til Storøen, midler thiid de saa Rode saa kom dem nogen Ord imellem, saa Johans Stod op och thog en Aare och Slog thil hannem med, med det
- 47b samme thog hand mod hannem, och støtte hannem for Brøstet med Aaren, saa hand med det samme faldt hand offuer borde, och sanch strax saa hand iche saa hannem mere, saa hand laa der noget stund effter och saa effter hannem, siden Rode hand i Land, och Slog hans kiste op, och thog deraff 24 Rdr. i Penge, och noget Lerit noget Grandt Lærit, och noget Bolte lerit noget mere end 1 1/2 boldt, sambt en Skiorte, saa thog hand nogen Rosiner, och noget andet thog hand der aff ovh Aad op, sambt en Flasche med Mød, den drach hand aff och slog siden Flaschen Sønder mod Baaden, da det war scheid da Rode hand thil Land och lade det udj en Bolfanger, siden satte hand en liden Bome i Kisten, som och war noget Grofft Lerit udj, och sanck det ned, thog saa hans Faders Gammel baad och Rode saa vd Med begge baader, och sanck saa hans baad ned, siden om morgen der effter gick hand thil hans Fader och sagde at Manden var dragen Sør at Kiøbslag, och hand war forligt med hannem om Jegten och schulde haffue den, saa leyet hand
- 48a hans Fader med sig och gaff hannem en mrk. for hand fulde med hannem med den ind thil Joen Ness som Kiøbte den aff hannem for 13 Rdr., Siden noget stund der effter drog hand thil Byen, der kiøbte hand sig en Kledning for 11 1/2 Rdr. och en Hat for 5 mrk. Siden drog hand thil Kiøbenhaffn, der solde hand det Lerit, 7 Allen grandt for 2 Rdr. och de 1 1/2 Bolte Lerit for 2 1/2 Rdr. som Quinen berette for hannem det solde, mere haffde hand iche aff det, Pengene, derfor saauel som de andre haffde hand forød bode i Bergen førend hand Reiste, bode for Sko, Krager, och thil fortæring paa Weyen op och neder och i Kiøbenhaffn, mens negtit høyligen at hans Forældre aldrig widste deraff at hand haffde ombragt hannem,

Dernest bleff frembført bette. Jespers Fader Suend Hansen, som aldellis negtit at hand intit widste aff det hand bleff borte førend de kom thil Hoffland, der hand bekiende det,

Noch frembkom hans Moder naffnlig Karen Jespers dater, som och Høyligen negtit at hun aldrig widste aff det huad

- 48b hand haffde giort, vden midlertiid hand war i Danmark, da Bemeldte de om och fremmede Folck [sagde] thalde derom at hand schulde haffue ombragt manden, Effterdj manden iche kom thilstede igien och Jesper Jligemaade bleff borte, Huilchet strax sagde at haffue holden hanne. for den thiid hand kom igien, da negtit hand det aldellis for hende, och war Spodsk om sligt, siden gaff hun sig iche mere Thanche derom førend de bleff bleff fengslet paa Hoffland, der hand gick thil bekiendelse, det samme sagde Fadeen, lige saa, bette. Jesper Jligemaade beRette at hans Forældre haffde holden hannem saadant for der hand kom Hiem igien,
2. Effter huilchen Leylighed, Welbette. Axell Mouat, satte i Rette om hand iche burde at lide effter Louen och Recessn,
 1. Quinden saauel som hendis fuldmegtig Bleff thilspurt, om de haffde noget mere enten Skriffelig eller mundtlig imod hannem, eller agtit noget widre at føre imod hannem, huor de suarede ney, mens wahr dom effter hans bekiendelse

- 49a Begierendis, effter Norgis Lou, om hand iche burde at lide som en Tyff och Morder, Bette. Jesper war Naade och iche Retten begierendis,

Da Effter thiltahle giensuar och denne Sags wigtige Beschaffenhed och Grundelige offrweylsse, och efftersom Jesper Suendsøn wedgaar och bekiender at haffue ombragt Sl. Johans Einersøn, opslagen och berøffuit hans Kiste, huilchet hand haffr duldt och forkommen, och iche Liuste hans Gierning effter MB. 10 Cap. Huorfor hand befindis Morder at were, da kunde wj herudj ey Rettere Vide at kiende och dømme end hand io for Saadan hans begangene gierninger bør at straffes paa hans Liff thil Steyell och Juul, Kroppen paa 4 Steiler och hodet po en Stage, och siden hans Eyedell, naar Saguolderen har faad hendis forud effter Tiuff B. 7. Cap. och ald Loulig Skyld och Gield effter MB. 11. Cap. er betaldt, bode løst och fast at were forbrut thil hans Herschab effter MB. 4. Cap.

- 49b Anno 1650 Den 17. Septembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschiff, Hans Eigelsøn Giøn Lensmand udj Stranduig schibred, Morten Nordtued, Olle Hiertagger, Lauritz ibm., Togier Hiertness, och Jørgen Lygere Laugrettismend der sammesteds, Effter Laulig Anfordrin forsamblede paa Tyness, huorsom heldst Michel Andersøn, udj Skaaneuig med woris Gunstige Her Slotzherris Steffning haffde ladet udj Rette Citere Her Abraham Jørgen Proust offuer Sundhor Len, och Sogneprest thil Tyness Prestegield, thil Rigtig schiffte at holde effter hans Sl. Wermoder Giertrud Poulsdater, effter derom Laugmanden Weluiss Jacob Hansøns formelding, och Her Olle Joensøn Sogneprest paa Hougs, for om hand kand haffue der nogit paa hans Stiffsøn Sl. Mogens Abelsøns Søns wegne thil at thale, Paa bette. Her Abrahams wegne møtte ingen huor for Michel Andersøn och Her Olle Joensøns fuldmegtig Welagt Peder Knudsøn Her ba satte i Rette om dennem iche burde giffuis Kost och Tæring, da effterdj Steffningen betiders Lest och paaschreffuen,

- 50a udj Loulig thiide och ingen suar, paa bette. Her Abrahams wegne war der imod, da kunde wj herudj ey Rettere Kiende end dem io och dennem billigen burde at erstattis,

End ydermere frembstod for Retten fore. Peder Harboe, som paa Her Olle Jonsøn och hans Stiffsøns wegne, war begierendis denne hans beretning maate thegnis at efftersom Michel Andersøn haffde Anfanget denne Proces och forhuerffuit Steffning, da saa frembt deroffuer kunde for Aarsages udj nogen maader, at Sl. H. Mogens

Abelsøns Barn iche fich saa meget naar Skiffet scheede som det var loffuit da wilde hand haffue Michel derfor at thiltahle,

Den 19. Septembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Johans Rosseland, Gotschalch Tued, Christopher Møcklebost, Giøn ibm., Hans ibm., och Hellie Onderim, Effter thilneffnelse, forsamlede paa Bru i Strandebarm schibred, Nerwerendis, K. M. Foget, E. och W. M. Iffuer Knudsøn, hans Tienner och fuldmegtig Morten Matzsøn, huor da for oss udj Rette møtte bette. Broes besidere, som fremblagde en schriffutig

50b ?

51a fich da paa Nettet, fich de paa Berie ingen part aff, Dog haffde de paa Berie engang seet en Gillie paa gronden it støche inden for som Boeluerchet staar, som stod der paa en 2 Aars thiid, mens huad de fich der widste hand iche, det er offuer en 50 Aar siden, dereffter kom den neder, saa haffuer de aldrig brugt det førend nu for 2 Aar siden, Dog den thiid war der dybere som Boeluerchet staar end der nu er, och den blege grande som ligger uden for Boeluerchet war der ey heller, Dernest fremkom Farten Linge en mand paa samme Alder, som proffuit med fuldbogeræed lige det samme, Noch fremkom Halsten Berie, en Velaldrit mand som med fuld Eed bandt lige samme Ord, Effter at disse Proff war forhørt, da fremkom Siffuer Nætteland, med en Skriffutig fuldmagt fra Hans Hussbond Welb. Axel Mouat, som satte udj Rette och for meendte ingen gierd der at maate giøris førend hans Welb. Bleff der Loulig thil Steffendt och kaldit, effterdj hand aatte Halffparten i Gaarden, och dets Herlighed, Da Effterdj huerchen den Welb. mand som eyer den halffue

51b ?

52a Gaard, eller Tormo Berie som er Lods Eiger med bette. Olle Hollekiem, war der Loulig thilsteffendt, kunde der ey heller noget wed giøris denne gang, førend Alle Lodsegere dertil, war der Loulig steffendt,

Den 26 Septembr. Holtis Almindelig Høsteting, paa Remmereid udj Wogsschibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och W. mand Iffuer Knudtsen, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och effterne. Laugrettismend, Claus Christensøn Becheruig Lensmand, Johans Skaar, Salmon Windenes, Jacob Heffuerøen, Lauritz Toffteland, Niels Steeneuig, Mogens Wiig, Biørn Gougsem, Niels Funden, Niels Helde, Mogens Hecheness, Mogens Aarland, Olle Houland,

Fogden forhuerffuede Tinge winde paa de for Armit der udj Skibredit ellers bleff ingen sager for Rettit,

52b Den 28 Septembr. Holtis Almindelig Waarting paa Haugland udj Ousschibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffur, och Effterne. Laugrettismend,

Olle Joensøn Houglands Lensmand, Effuind Lie, Olle Hegland, Mogens ibm. Poul Lysøen, Fabians Kuffen, Niels Samøen, Niels Aaland, Peder Berie, Isach Rolssuog, Baard Roting, Olle Leffsøen, Lauritz Strønen,

Bleff Lest for Retten Jt Breff paa 1 Spand S och 1 Kalffschind i Nere Bouge, Hans Sandtor haffde Soldt thil Olle Nielsen paa bette. Nerbouge,
Noch 1 breff po 1 Spand S. och 1 Kalffschind hand haffde soldt thil Ingebrigt Colbensøn paa Kleppe i Sartorschibred, udj fore. Nerbouge Liggendis,
Isack Daud Haffde Ladet Steffne Elling Rassmusøn paa Skore, for hand haffde slagen hans Fader, møtte iche, Huad for Isack Begierte aff Kongens Fogit hand maatte war anholden indtil Hand saa huorledis sagen wilde ud, och Huorledis det gick med Hans Fader,

- 53a Noch haffde Isach Daudsøn Ladet steffne Aschel Tue Deraas, Rasmus Totland, Olle Querness Olle Tued, Huilche alle Loffuit for Retten at Contentere och betahle Hannem inden 14 dage, Vden Olle Querness, som sagde at haffue nederkiørt En halfftyldt Tømmer, Huilchet Isach sagde sig iche at affwiide, loffuit for Reten saa frembt Tømmerit iche war thilstede at betahle Hannem det første hand kom hiem,

Lensmanden Olle Hougland, haffde ladit Lauritz, Peder och Enchen Britte Store?, for tho diur de war thilsagt at føre udj Byen, som thuende Personner Niels Michelsøn och Olle Michelsøn Proffuit at haffue dennem thilsagt, som de dog iche gjorde, mens lagde dennem op udj Bielcherøen,

Den 1. Octobr. Holtis Almindelig Høsteting paa Aakre udj Stranduig schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Sornemend, Hans Engelsøn Giøn Lensmand, Torben Windeness, Peder Haauig, Lasse Berie, Olle Egeland, Christopher Wiig, Suend Biørndall, Witnik Ende, Olle Hertagger,

- 53b Arne Leiland, Lauritz Liøtang, Halduor Seruold, Torkild Bolstad, Olle Bolstad, Isach Øffstestue, Morten Nortued,

Gregoris Nesbiø, Haffde Ladet steffne Gundele i Haffn, for Hu[n] schulde Haffue Skielt Hannem och hans Hustru, huorom Hand frembeschet efftere. Proff och widnisbiurd, Och frembkom først for Retten Anders Persøn Hussmand i Nessbiør haffn, och wandt effter hans Hustru Marite Tanaasdatter, at hun haffde hørt det Gundele haffde Skielt Gregoris for en Ophengde Tyff, och hans Hustru for en Troldkugle, Dernest frembkom en Quinde wed naffn Gurj i Nessit, och wandt med fuldbogered, At hun haffde hørt det Gunnele i Nessbiørhaffn, Haffde Skielt Gregoris Nessbiør for en Ophengde Tyff och hans Konne Britte Eiluffsdater for en Troldkugle, Sagen bleff opsat thil Waartinget førstkommendis, at de da paa Baade sider kand Steffue deris Proffe och bette. Anders Pedersøns Hustru selff kand møde och widne Hans Ord,

Noch haffde bette. Quinde Ladet steffne Gregoris for hand haffde Slagen Hende, Olle Hertagger berette at haffue hørt

- 54a Hende were Slaa[t], Gregoris berette at hun haffde Siundt hannem Røffuen, saa haffde hand slagen hende it slag offuer den, denne Sag bleff med den anden optagen thil Waartinget, at de da kunde føre deris Proff,

Noch Gregoris paa Michel Hoismand i Bergen hans wegne, bette. Gundelj for 5 Rdr. hun schulde were bette. Michel Skyldig, huilchet hun sagde sig iche at aff wiide, huad

for sagen bleff optagen indtil Michel wed daug och datto beuise effter Recessen med Richtig Regenschabs bog naar hun eller hendis Mand sligt er Skyldig bleffuen saa kand derom kiendis huis Ret er,

Sindeued Tiøn, med hendis Grande Knud, war steffendt for Ond forligelse, bleff oderprit at Rette och bedre denne., och giøre Kierchen och Guds menighed den thilbørlig ære, och efftersom Klocheren, som Gaarden thil Resident er Vdlagt, wil selff boe der paa, da haffuer hand dennem derfor louligen at steffne,

Knud Gregorisøn Løiksund, haffde ladit steffne hans Werfader, Olle

54b Hansøn i Løiksund, møtte iche, er Borger udj Bergen war ey heller Loulig steffend, med 14 dag warsell,

Samson Skielness i Strandebarmschibr. paa hans egen och Godtschalch Sundals wegne, Amaglit(?), paa Jt spand S. och 1 giedschind, udj Berge i Eeglandsfiord,

Selgen Søffrenson, haffde ladet Steffne Knud Neffuerhaug i Haalandsdall, nu Boendis paa Tiøn for 1 1/2 Rast Skat hand schulde haffue werit Taxerit for udj Hardanger, som hand war bort Reist och iche haffde betaldt, och war for Ao. 1647 Hand beraate sig paa at haffue betaldt,

Noch war hand steffendt for 7 Smaler hand forgangen Sommer [haffde tagen] udj Juny Maanit nest forleden haffde tagen aff Arrest paa Quandal udj Eegefiord, efftersom hand beraabte sig paa nogen beuis derfra at haffue, da bleff sagen optagen thil førstkommende Waarting, da at schaffe der nogen beuis paa,

55a Den 4 Octobr. Holtis Høsteting paa Hiorteland udj Strandebarmschibred, Nerwerendis, Kongl. Ma. Fogit, Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,

Lauritz Hiortaas Lensmand, Niels Ness, Anders Woge, Siffuer Ørhaffn, Sickfus Kiereuig, Siffuer Omme, Lauritz Huchnes, Olle Riise, Olle Giere, Hagtor Omme, Tormoe Berie, Gotschalck Sundal, Johans Linge, Siffuer Døsteuig, Sambson Skielnes, Herloff Skielnes, Anders Aarsand, Peder Giere,

Presenterit for Retten Tomas Green aff Eidenborgs i Skotland, thillige med hans fuldmegtig Nils Brønilsøn Ness, som haffde ladit udj Rette Steffne Joen Bougeland, for nogen Skiolds Ord, Joen mod bette. Tomas schulde haffde ladit falde, Och frembkom først for Retten Claus Skage som Proffuit med fuld Bogeræed, at bette. Tomas kom thil Skage, och Skød effter

55b Jon sin Hund, for dj hand sagde den haffde biidt hannem, Siden der hand haffde Skudt effter den och iche Rambt den, saa kom Joen med en Stoch och wilde Slagen Tomas, mens kom der iche thil med, fordj Claus Tog Slagit aff, saa der hand iche fich Slagen hannem, sagde hand, Jon, Tomas giorde som en Tyff och en Skielm, och en Rechebiche som for frem med Landit, hans Hund haffde iche biit hannem, siden kom bette. Jon sin Wersøster, Steennue, och Hendis Mand Joen i Baugelandswog, och sagde, thil Tomas hand schulde gaa Røendt førend hand gich aff Høgshaffn i Aar,

Dernest frembkom Mattis Skage, som Jligemaade wandt med fuld bogered, at hand haffde werit udj Høgshaffn, och da fulde bette. Tomas hannem hiem, och som hand haffde werit der nogit stund, saa kom bette. Steeuor gangendis, och Jon Bauglands hun<d> med hende, da Raabt bette. Tomas thil hannem och sagde her kommer den hund som beed mig, jeg wil Skiude hannem, och med det samme Skøt hand, saa løb hunden, och fick ingen Skade, siden noget stund dereffter,

- 56a kom fore. Joen Baugland gangendis, och thog it Riffueschafft op som laa paa Marchen, och wilde slagen Tomas med, mens kom iche thil, for Claus Skage som thog Slagit aff, da sagde Tomas hand wilde slaa hunden, for hand haffde biidt hannem, da suare Joen och sagde, hand løy som en Tiuff, och en Skielm, och sagde Gud giffue, min Grande, Johans Bougland war Hiemme, da schulde du faa Skam inden du kombst i Høgshaffn, det er Raaden ware du haffuer som er kommen Reckendis i Land din Recke biche, Dernest frembkom Halduor Skage, och wandt sammeledes wed Bogeræed, at det første hand widste deraff, da hørde hand Tomas Skød, gich saa ud, da hørde hand Jon Bande Hiemme udj Bouglands Gaard, saa kom Jon strax dereffter med it affbrut Riffueschafft och wilde slagen Tomas, mens Claus Sklage Tog hannem Slagit aff, saa gich hand aff och thil, och hørde blandt andit, at Jon kaldte hannem, Prachen och Skielm,

Dernest Bleff bette. Jon thilspurdt, om

- 56b hand kunde beuist dennem nogen Skielmstøche offuer, eller om hand stod wed slige Ord, Huortil hand suarde at hand ingen Wærlig sag widste med hannem andet end ald ære och got, huorfor bette. Tomas for woris och andre got folchis forbøn schyld gaff hannem sagen effter, och at hand herudj slig maader iche schulde lade hans brøst findes, saafrembt sagen iche schulde staa hannem Oben for, doch Kong. Ma. sin sag forbeholden effter Louen,

Hans Tomassøn paa Bersem, frembkom for Retten, och Amaglit, paa 2 løbe Smør 1 hud i Bersem, och for paa 5 spd. Smør och 3 gsh i Riise, som hand sagde at were hans Hustrus Odell,

Anders Hansøn paa Woge, haffde ladit steffne, Anders Gette i Moanger, for en Koe, møtte iche, mens Siffr Netteland Suarede paa hans wegne at hand wilde med det første Stille hanne. thilfreds,

- 57a Den 8 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Sunde udj Quindheritschibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit, Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Jacob Sunde Lensmand, Johans Røsseland, Knud Gudall, Lasse Heluig, Olle Møchlebost, Søren Nerhus, Gotschalch Tued, Torgier Hielmeland, Jon Presthus, Hans Møchlebost, Torbiørn Omuig, Hellie Onderim, Niels Natterstad, Jacob Bielland, Jens Seglien, Anders Bringedall,

Jt Quindfolch aff Skaaneuigschibred wed naffn Sirj Kiels daatter frembkom for Retten, och beschylde Willom Giønsøn paa Møchlebost, for at were Fader thil det Barn hun gich med, och sagde sig at haffue werit paa Møchlebost 20 dag jullehelligt nest forleden, och da haffde Leyet i Fladeseng i Stuffen om Natten, da haffde hand

hafft med hende at bestille, en gang och iche mere, ellers haffde hun aldrig seet hannem enten før eller siden,
Bette Willom war selff thilstede, och Nechtit at hand

- 57b Aldrig haffde med hende at bestille, och berobte sig paa Olle Arnesøn Husmand paa Møchlebost, och Ingrj Noas daater som Laa med i Fladseng, de war och thilstede, och sagde at de intit fornåm thil deris gierning, sagde at der de lagde dennem ned, da brende Lius, mens der de wagnede, war det vde, och da war det saa nær dag, sagen bleff optagen indtil hun bliffuer forløst,

Lensmanden Jacob Sunde haffde Ladit steffne Olle Fitt for 2 1/2 Rdr. som Nielis Bruse haffde satte thil hannem udj Kongens Rettighed, huilchet hand beuiste med Torben Omuig, Erich Tued, Knud Hielmeland, och Olle Omuig, Olle bekiente Skylden, bleff thilkiendt at betahle inden 14 dage eller liide wordering i hans boe, Noch haffde hand steffendt Olle Nielsøn Hielmeland, for lige saa megit, som hand beuiste med samme mand, bekiendte ichon 8 mrk. at were hannem schyldig, huilche hand i ligemaade bleff thilkiendt inden 14 dage at betahle eller wordering i hans Boe, Niels Sættre haffde ladet steffne Siffuer Gundersøn paa Møchlebost for 1 1/2 dlr. Hans Møchlebost suarit for hannem, och bekiendte Skylden, bleff thilkiendt at betahle inden 14 dage eller liide wordering i hans boe,

- 58a Jacob Bielland, haffde Ladet steffne Vng Lauritz Sunde, for en Kierche Koe, hand haffde hafft i Leye som war bort kom, Lauritz beuiste med ald Almuen udj det Bygdelaug, at hand haffde mist en Stor del aff ald hans fær 2 Aar siden da døde den med, aff Boe sat, huorfor wj iche Anderledes kunde kiende wed hans for dets thiltahle effter K. B. 14 Capt. bør fri at were,

Iffuer Nielsøn wanhaftig [paa] udj Staffuanger lod lese it Gaffue Breff paa Tiende och Fierdings gaffue hand och Hans Hustru Anne Hans dater haffde giffuen hinanden, bode udj bom(?) och Løssøre, Dl. Staffuanger den 17 Febr. 1650,

Noch lod Ingebor Omuig lesse it kiøbebreff, paa 1 pund och 2 1/2 mrk. Smør, 1 Wog korn, 1/3 hud, och 1/3 Sauschind, udj bette. Omuig, som hun haffde kiøbt aff Luduig Fartem udj Studsuig for 50 Rdr. Huilchet Torben Storeuig paa hans Brorbørns wegne Amaglit paa,

- 58b Den 10 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Wallen udj Skaaneuig schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudtzen, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Lauritz Johansøn Wallen, Lensmand, Odt Gielmeruig, Østen Fiere, Biørn Hegland, Gudmond Ølffenes, Halduor Tued, Størcher Lechness, Orm Løuig, Joen Wogen, Siffuer Aackre, Joen Slage, Johans Molness, Matz Teigland, Jesper Leffne, Olle Aartun,

Peder Gundersøn paa Sunde haffde Ladet steffne Størcher Lechness, for en Quie som hand berette hand haffde thagen hanne. fra, huilchen hand berette at haffue Kiøbt Torfind Ølffuistued, Størcher berette at haffue [kiøbt den] Laandt hannem den thil hans eyger, mens iche thil at [selff] sellie, berobte sig paa at haffue hanne. thilstede, huorfor sagen bleff optagen thil førstkommendis Waarting, da thil Størch igien møde med Torfind vsteffuendt,

59a Anne Effne, haffde Ladit steffne Biørne Hegland for Skyld och Gield, Biørne bekiendte at were hende 10 Rdr. skyldig, huilche hand wed hande baand Loffuit hendis dater Mallene Effne thil førstkommendis Waarting at betahle,

Biørne Hegland haffde Ladit steffne Jon i Wogen for en Skougteig kaldis Glame, som hand sagde sig at haffue kiøbt aff Sl. Olle i Wogen, Joen sagde at Biørne aldrig haffde betaldt dem, Huorfor sagen effter begge deris begiering bleff optagen thil Waartinget, at de da kand føre deris Proff po bode sider,

Gudmon Ølffness, och Halduor Tued haffde Ladet Steffne, Sl. Niels Furdals Arffuinger, for 4 Kierche Giedder, hand haffde i Leye aff Holmedals Kierche, som paa nogle Aars tiid iche war betaldt Leye aff, for Retten møtte Jon Slage, som berette at bette. Niels Furdall haffde leffuerit Giederne fra sig, och Sl. Lauritz Sunde haffde Leye dennem thil Suend Øffuistued, och beraabte sig paa Proff thil førstkommende Waarting, huorfor sag och saa lenge bleff optagen,

59b Joen Wiersøn i Wogen, frembkom for Retten och war [aff Lauritz] it Tingswidne Begierendis, da frembkom for Retten, Lauritz Johansøn Wallen och Christen Molness, och Proffuit, med fuldæed, at de haffde hørt aff Biørn Achre, det hand haffde sagt, at hørde Sl. Olle Halduorsøn i Waagen gaff hans Hustru, Magdalene Lauritz dater, stachit før hand døde der hand war wed fuld forstand, 1 Spand, i Tieldflot, med hans Børns sambtøche, Det samme wandt Hans Persøn i Kaleuigen, at haffue aff Sl. Olle i Wogens Egen Mund, udj bette. Biørn Achis Nerwerelse,

Endnu frembæschet Joen i Wogen Olle Aatun, och Erich i Quandall [och Biørn Hegland], som Proffuit wed fuldæed, at det war dennem witterligt, at Hiortedall haffde fuldt Sl. Halduor Qandall och hans førmand, det de ey andet haffde hørt,

Bleff lest Jt Pandte Breff aff Biørn Hegland thil Jon Slaage Vdgiffuen paa 3 Spand Smør i bette. Hegland, och 1 pund smør udj Hommedall for 76 1/2 Rdr. hand er hannem Schyldig,

60a Noch Bleff Lest it opladelsse Breff [paa] aff Her Elias Anderssøn, thil Joen Wiersøn i Waagen udgiffen paa 16 mrk. Smørs Leye, udj Jnderness,

Bleff Lest Iffuer Nielsøn Wanhafftig i Staffuanger, hans af hans Hustrus gaffue breff paa thrende af Fierings gaffue de haffde giffuen hinanden, paa Løssøre och faste gods, Dat. Staffuanger den 17 Sbr. Nest forleden,

Den 15 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Stølle i Etneschibred, Nerwerendis Kongl. Ma. Fogit Erlig och W. M. Iffuer Knudtzen, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Alffwold Brickeness Lensmand, Erick Frette, Hellie Ramsuig, Torbiørn Østrim, Olle Romme, Hellie Skiold, Ingemund Fosste, Haachen Bricheness, Johans Silde, Størcher Høyland, Lauritz Østrim, Lauritz Hansen(?), Lauritz Fittie,

60b Bleff Lest Thuende Odelsmageschiffte Breffue, imellem Hellie Ramsuig och Roer Haaland, paa 1 pund S. och 5 Spand korn i Ramsuig, som bette. Hellie haffuer

bekomit, imod 1/2 løb Smør och tho woger Korn, i Haaland, huilchet mageschiffte, Lauritz Østrim Amaglit paa, Noch bleff lest it andet mageschiffte breff paa 5 spnd. K. och 1/2 løb Smør, i Hussetued i Wigidall, som Olluff Erickson paa bette. Hussetud, haffuer faad aff Hellie Ramsuig, mod 1/2 løb Smør och 6 Spand Smør, i Haaland i Etne, bege Daterit Nerwerrende Aar,

Noch bleff Lest Welfornemme Mand Iffuer Nielsøn, Wanhafftig i Staffuanger och hans hustru Anne Hans dater deris gaffue Breff, thil hinanden paa thiende och Fieringsgaffue bode paa Løssøre och Faste gods, Daterit Staffuanger Den 17 Sbris. Nestforleden,

Den 17 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Lunde i Fieldberg schibred, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit Erlig och Welforstandog Mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere.

- 61a Laugrettismend, Tøris Lunde Lensmand, Olle Nerim, Gundt. Houland, Colben Dallen, Olle Arneuig, Omund Hammersland, Johans Waluig, Suend Sanduig och Johans Berge, Der bleff ing. sager forrettit,

Roal Espeland, lod Lest it Kiøbe Breff paa 1/2 pund Smør och 16 mrk. korn i bette Espeland, som hand haffde kiøb<t> aff hans Suoger Torben Pedersøn paa Lij for 19 Rdr. och som hand haffde kiøbt aff den anden Suoger Lauritz Anbiørnsøn paa Øffreuig udj samme Gaard 1 Spand korn for 4 Rdr. och 2 mrk. i Skøtningsøre, och der for uden giffuit hans Broder Olle Øffreuig 1/2 Rdr. Noch bleff Lest it Kiøbe Breff aff Jon Helgesøn paa Syndem(?), thil hans Broder Suend Sanduig vdgiffuen, paa 2/3 i en hud, och 4 1/2 mrk. ware, for 29 Rdr. och 6 Rdr. i Skøtningsøre,

Den 19 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Øckland i Fiereschibred, Nerwerendis Kongl.

- 61b Maytz. Fogit Erlig och Welagt mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Bertil Hansøn Øckland, Lensmand, Baard Sween, Peder Eidtzwog, Knud Qualuog, Størcher Wiehoff, Elling Nessuig, Roer Førde, Niels Strømmøe och Wie FerAas,

Bleff Lest it Kiøbe breff aff Olle Ege, Anne Koltued, Tosten Søuig och Elling Biørdall vdgiffuen thil Baard Ossmundsøn paa Øckland, paa 1/2 løb 7 1/2 mrk. Smør 7 Spand och 6 mrk. Korn, Liggendis udj Biørdall, i Skiold sogen och Fiere schibred,

Noch Bleff forkyndt Jt Kiøbebreff, aff Johans Olson paa Vlffue vdgiffuen thil Magdele Skortland paa 1/2 løb Smør i Suendsbøe, Liggendis udj Fiere schibred,

Den 22 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Totland udj Fiøns schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn,

- 62a Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Lauritz Totland Lensmand,

Haldor Deggerness, Peder Aaland, Hieronimus Audesten, Anders Haauig, G. Lauritz Totland, Peder Hyssingstad, Olle Saxeid, Jacob Induer, Aschel Langeland, Gregors Habbestad, Joen Steensuig, Olle Norhuglen, Endre Teigland, Joen Staffland, Olle Staffland, Knud Nøtteland, Wie Skimmeland, Arne Mehus,

Claus Wrangel Visiterer offuer Sundhor Len, haffde med Slotzherrens Steffning Ladit steffne Welb. Berendt Orning Anlangendis Een Skodsche Skipper, Carolus Elffuenstands Skude, med widre dets indhold, Huilchen Sag wj optog i Sex Vgers dag, som er thil den 3 Decembr. førstkommendis,

Fogden Iffuer Knutzen fremblagde en Skrifftlig Steffning, offuer Bendix Michelsøn Kyuig, for nogen Penge hand effter en beuis war hannem schyldig,

- 62b Nemlig 23 Rdr. hand bekiende Skylden, och loffuit at stille hannem thilfreds inden Paasche,

Segem Søffrensøn, haffde med Fogden Iffuer Knudsøns Steffning ladit steffne Bendix Michelsøn Kyuig for 10 Rdr. hand hannem effter hans Hands Lydelse, war Skyldig Bleffuen Daterit Halsnø Closter den 2 Fbr. Anno 1647. Bendix Møtte och bekiende Skylden, Bleff thilkiendt at betahle hannem Haffuit stolen med Rendten saauit Billigt, inden 14 dage eller liide wordering i hans Boe,

Christen Nielsøn haffde Ladit Steffne Ound Halderagger, for en koe som war deelt, frembførde Berndt Woltersøn, want at Omund och hans Konne war i Stuen der Koen fich scheden, mens en gammelkonne hans Moder och Suend sin Konne war udj huilche iche møtte, schulde møde thil Waartinget,

Peder Christensøn i Møxterhaffn haffde ladit steffne Omund Grønaas for 8 Sdl. 3 mrk. och 4 s. hand war hannem schyldig, hand bekiendt skylden, huorfor hand bleff thilkiendt inden Fiorten dage at betale hannem eller lide wordering i hans Boe,

- 63a Anders Branduig haffde ladet steffne Omund Grønaas for 7 mrk. 4 s. hand war hannem skyldig bekiende Skylden bleff thilkiendt at betahle hannem inden 14 dage eller lide wordering i hans boe,

Poul Rasmussen paa Nessie haffde ladit steffne Joen Nysetter, nu thilholdendis paa Allemaas, for hand iche haffde holden schiffte med hans Barn siden hans Sl. Hustru døde for 2 Aar siden, bleff thilkiendt at holde schiffte, med Barnit paa huad thiid och sted hannem bliffuer forelagt,

Haldor Degerness och hans Medarffuinger war steffendt for de iche haffde holden nogen nogen Riktig Skiffte effter deris Sl. Farmoder, bleff thilkiendt nemblig Steffen Spiden, Gregoris Rasmuss Tormosetter, Clarit Eschelund at føre paa Arffuetombten igien, huis de haffde afført, och siden holde Riktig Skiffte i dannemends Nerwerelse,

Poul Nessie haffde Ladit steffne Niels Nessie, for Skade hannem war scheid paa hans Agger och Eng, bleff thil sagt at føre hans widne thil Waartinget, saa faaes dennem huis Ret er bleff forliget,

- 63b Hieronimus Audesteen bød i Rette paa Mogens Mehammers wegne, och berette at Omund Stue haffde Steffendt hannem, Omund møtte iche,
- Welb. Berendt Orning Lod Lesse, hans Broder Christopher Ornings affstaaelse Breff pa Tiende och Feringsgaffue, Daterit Bergen den 4 Apr. 1650,
- Noch Lod hand Lesse bette. Christopher Ornings thil hannem Vdgiffue Affkald, for hans formynderschab, Daterit Berg den 31 Marty Anno 1650,
- Den 26 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Søreid i Oppedals Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Ingebrit Johansøn Hommeluig Lensmand, Knud Skoden, Christopher Malcheness, Berie Wermedall, Anders Stølle, Anders Huchefer, Tosten Reisem, Gregors Lunde, Lauritz Kattelund, Torbiørn Homeluig, Knud Reisem, Niels Opdall, Tomas Hoffdeness, Tosten Hegland, Olle Møchlestue,
- 64a Bendix Michelsøn i Kyuig haffde Ladit Steffne Mogens i Botten, møtte iche, er Axell Mouats Landbonde, som hand haffuer halss och haand offuer kiendt thil steffnefald,
- Johans Aase haffde Ladit Steff Gilbert Beltestad for hand haffde [steff] Skioldt hans Dater naffnlig Helge før en Tyff och frembæschet først derom Berie Wernedall, som proffuit at Gilbert war en gang kommen thil hans och Leyet der om Natten, da haffde hand sagt at hun war med hannem, och saa huor hand lagde hans gods, och det bleff borte och sagde i blandt at ingen uden hun haffde tagen dit saa Diefflen tage hende, Dernest fremkom Tomas Hoffdeness och wandt sammeledes wed fuldbogeræd, at Gilbert haffde sagt thil hanne. at hans Gods war bortte, och sagde at den Tøyte Johans Aase sin datter war hoss och saa huor hand lagde dit, da haffde hand sagt thil hende, nu seer du huor jieg legger det, bliffuer det borte saa Skylder ieg dig derfor, och saa gjorde hun af, hun for diefflen i wold med den,
- 64b Johans beraabte sig paa mere Proff, huorfor sagen bleff optagen thil første Ting,
- Fogden Iffuer Knudtzøn, haffde Ladit Steffne Hans Haaland, paa Gilbert Beltestad sine wegne, formedelst hand haffde ?aplierit thil Slotzherren, och angiffuen at hand haffde thagen hannem hans Gods och Penge fra Vden Lou och dom, Hertil at suare møtte Hans Haaland och frembførde efftere. Proff; da først for Reten fremkom Knud Reisem som wandt med fuldbogeræd, at en gang Welb. Berendt Orning war paa Beltestad, da haffde hand bud effter hannem, och da hand kom der, da war hand hoss Hans, da war Hans Haaland, Tomas Hoffdeness, Olle Møcklestue, Johans och Jacob Hoffcheland, der, da sagde Berendt thil hannem och dem, at Gilbert Beltestad haffde werit hoss hannem och hafft bette. Hans Haaland, Tomas Hoffdeness och Sæbiønn Fereuog med sig, och sagt huis gods hand haffde mist det haffde Hans Beltestad och hans Konne staalen hannem fra, och spurde Gilbert om hand wilde staa wed det hand haffde sagt, da suarede hand
- 65a det schulde hand och hans Proff beuise, Huilchet hand endnu herfor Retten bekiende, da bad Berendt dennem drage de Ord thilminde indtil hand fandt Fogden och schriffren at de kunde beramme en dag, saa schulde den liide som Wret haffde,

Med det samme stod Berendt op och wilde Reise, och gick vd paa Marchen och Knud med hannem, efftersom hand haffde nogit med hannem at tale, mens de saa gick kom Gilbert och de andre Mend effter hannem, och bød at forliges med hannem, och da bød hand hannem 12 Rdr. och 3 Kiør, och Berendt wilde iche, mens wilde bie at dom kunde schille dem ad, da paa det siste sagde Berendt wilde tho sige god for hanne., saa kunde det were, siden Ragte Hans Haaland och Olle Møchlestue haand for hannem, och da loffuede Gilbert selff at gaa med dem och fly dem det vd, dette scheede om Loffuerdag, siden om Søndagen dereffter drog hand med dennem thil Johans Aase, der thog de 7 Rdr. vd, och 2 Kiør thog hand och vd nogen dage der effter, en paa Aasse

- 65b och den anden paa Drange, det Gilbert bekiende och at haffue werit med hanne., Dernest frembkom Olle Møcklestue och proffuit lige samme Ord wed fuld Bogeræed som Knud wandt, och sagde derhoss, at Berendt haffde sagt, ieg wil iche haffue med dig at giøre, du est iche agtendis, thi det du beder om, negter du siden igien, saa maate hand och hans were god for hannem effter hans begiering, Jlige maade frembkom Tomas Hoffdeness och proffuit i ligemaade med fuld æed, Noch frembkom Johans Høffueschelant och wandt samme Ord wed fuld Bogeræed,

Welbiurdig Berendt Orning thil Watne wed sin fuldmegtig, Mattis Olsøn Lod lese effterfølgende thuende Breffue Liudende Ord effter andit som følger,

Christopher Orning thil Haaland Kiendis at giøre hermed witterligt for alle, at efftersom, Erlig och Welb. mand Berendt Ornings thil Wattnøe, Kongl. Maytz. Skibshøffuitzmand [paa] haffuer fra Anno 1646 min Kiere Sl. Faders dødelige affgang til nu Vnderschreffne Dato, werit

- 66a Min Verge och forsuar, thil sig vnder sit Wergemaal Annammit løst och fast, Fadergods och Løsøre, wed huad naffn det haffue kunde, som effter min Sl. Fader Jeffne imod Welbette. min kiere Broder, och anden min kiere Broder Erlig och Welb. mand Erich Orning thil Eidegaard, thil lod bekom, Effter den Vnderschreffne och forseiglede lod och Breff, Erlig och Welagte mand, Gorbrandt Sichmet Borger i Bergen, och Jens Sørensen Tingschriffuer i Hardanger, som war thilbetroed at ligne och schiffte, min Kier Moder Erlig och Welb. Fru Karen Mouat thil Orningsgaard och oss fore. hendis Børn i mellem derom haffuer fra sig thil Welbette. min kiere Broder giffuit och thilstillet, saa effterdj ieg selff som egen Verge, en deel aff mit Jordegods saauel som andit werit Raadig och megtig, Jeg och iche weed huor ieg effter Guds willie, kunde henwende mig thil besidelse, mens i sinde foretagit mig at forsøge, och iche kand vide naar Gud wil enten thilføye thiiden jeg herigien kunde komme, eller och effter Faderlig forsiun, mig enten vden eller inden Riget kunde forandre, eller Nedsette, eller och wed den thimelig død aff dete Ellende bortkaldis, Saa
- 66b Saa min kiere Broder Welbette. Berendt Orning, icke den thiid kunde giffuis fra mig at bekomme nogen affregning eller Quitering, for samme sit møyelig Wergemaal, efftersom hans megen besuernig med Rettergang, Pengis Vdgiff, siden min Sl. Faders dødelig affgang haffuer werit udj geraaden (edisswer) altfor megit, der paa bekostit, for wtløfftig at Specificere och naffngiffue, haffue ieg med Welbette. min kiere Broder saaledis Bleffuen offuer Eens, at hand iche allemiste schal haffue och følge, ald mit Jordegods herudj Landit, mig effter min Sl. Kiere Fader, er thilfalden, baade at indløse, och ellers i beholdning och liggendis er, saauel som ald den Løsøre endnu

kunde were beholden, frelstligen at følge Wigienkaldit eller Kreffuit, saa hand sig samme fore. mit Jordegods och løssøre Fuldkommeligh hereffter, som sit egit magt Haffuer, at nøttig giøre, schattere och Forwaldte, Radig och megtig were, saa ieg eller mine Arffuinger, føde och vføde, ingen Ret der thilkiendis at haffue i nogen maade, Mens hermed dette mit Breffs Krafft, giffuer och gjør Welbette. Kiere Broder Berendt Orning och Hans Arffuinger, et fuldkommen

- 67a Och thrøg affkald och Quitering, for samme sit Wergemaal saa ieg Kiendis hand i alle maader, haffuer afflagt och fornøyet mig, fyldist och fuldwerd, for fore. min thilfaldene Arff, løst och fast, som forskrette. staar, dette herhoss at were hannem it Trøgt och forewarlig Skiøde och affhendelse, paa det faste gods, och it følgebreff paa Løssøren, som hand haffuer at lade thil Tinge lest, huor godtzit och Arffuen ligger och folden er, saa ieg hermed thacker hanne. got for god affling och wedeleg for alt i alle maader, Til widnissbiurd och desto thrøggere forewahrung, haffuer ieg mit Signette och med egen haand heneden Vnder thrøgt och schreffuit, Wenligen ombedit Erlige och Welb. mand Axell Mouat thil Hoffland, och Erich Orning thil Eidegaard, med mig thil Witterlighed at forsegle och Vnderschriffue Actum Berg den 31 Marty Anno 1650

Christopher Orning (L.S.) Axsell Mouat
Egenhend. Erich Orning

Det andit formeldende,
Berendt Ornings Thil Wattnøe Kongl. Maytz. Skibshøffuitzmand, och Jeg

- 67b Christopher Orning thil Haaland gebrødere Kiendis och gjør Witterligt, at efftersom Jeg Berendt Orning haffuer for nogen thid siden Vdsted mit Breff thil Welb. min Kiere Broder paa Tiende och Fierdings gaffue, effter min død aff mit Eiende, at schulde følgagtig bliffue, Jeg och nu udj Bergen haffuer affkiøbt bette. min Kiere Broder ald sin thilfaldene Faders Arff, som ieg hertil i Ombud haffuer haft, effter det breff bemelding hand mig derpaa giffuit haffuer, saa ere wi ater om denne Tiende och Fierdings gaffue accorderit, at ieg Christopher Orning, haffuer samme gaffue och gaffue breff affstaad, och Casserit wed ingen werd at bliffue, eller agtis, mens død och magtisløss, som det aldrig kunde haffue werit Vdgiffuit, Welbette. min Kiere Broder Berendt Orning her effter Raadig er, at giffue thiende och Fierdings gaffen thil huem hand løster, saa hand i steden for samme gaffue, wed sit Breff udj Pengis erleggelse, Nøyachtig mig Contenterit och affbetalt, saa ieg thacker hannem got for god Broderlig affleg i alle maader, Saa ieg Berendt Orning derfor haffuer samme gaffuer igien kaldit, och Breffuit derpaa Vdsted er, med ingen magt at bliffue, ihuor dit er eller for dagen komme kunde,

- 68a Til Windesbiurd haffuer Wj begge Voris hender thil bekræftelse her under tegnit, Disse thuende Eens Lydende, en huer sin thil effter Rettning beholden, Begge wenlig ombedit Erlig och Welagte mend Gerbrandt Schmit Borger i Bergen, och Peder Saxe paa Kaarhus Asiderende, med oss at Vnderschriffue, Actum Bergen den 4 Aprilis 1650

Berendt Orning, Gorbrant Smit
Christopher Orning, Peder Saxe
Justsøn ?

Den 4. Novembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Siffuer Netteland, Sichfus Kiereuig, Lauritz Huchaas, Samson Skielness, Herloff ibm. och Olle Giere, Laugrettismend udj Strandebarm schb. effter Louglig thilneffnelse forsamlede paa Giere udj Moranger, huor da for oss udj Rette møtte Fornunstig Mand Niels Skougeseid, aff Stranduig schibred, som med woris Gunstige Her Slotzherre, Welb. Offue Bielches Skrifftilig Steffning, haffde ladit udj

68b Rette Citere, Niels Ness, i bette. Strandebarmschibred, for nogit Odels gods, udj bette. Giere, som hans Fader Sl. Brønild i Ness, for nogen Aar siden, schal haffue sig thilforhandlet aff, Johans Fosse och Siffu Holdthus, Huilchen Jord hand formehner at were hans Hustrus Rette Odel, Huilchen Jord effter bette. Brønilds død er kommen, thil bette. Niels sin Søster, som haffuer Lauritz Teigland, huilchet bette. Hans Søster haffuer affslaad thil, en Hendis Søn, wed naffn Jsach Davidsøn Pust, som er Vden Lands, huorfor hand war steffendt med 18 Maaneders steffning, Och haffde udj samme Steffning ladit steffne bette. Lauritz Teigland sambt Johans Fosse, Siffuer Holdthus och Brønilds handis Arffuinger, som godtzit thil bette. Brønild Ness Soldt haffuer, sambtligen at møde om de kunde haffue der nogit thil at suare, thil den 30 Septembr. nest forleden, Huor dog Sagen efftersom ieg Carsten Dürhus war udj Loulig forsteld udj Ting Reisen, aff min Tienner och fuldmegtig, Giert Pedersøn thil i dag bleff optagen, huor da samme Steffning for oss er worden udj Rette lagt, och befindes for alle indbette. at were for-

69a kyndt, Vndtagen Brønild Hambes Arffuinger, som udj Steffningen er indført, och iche steffendt, huilchet Niels Skougeseid, ey heller kunde negte, huorfor der ey heller kunde worde nogit wed giort denne gang, førend alle de udj Steffningen er indført worder Laulig Steffendt,

Den 22 Novembr. Waare Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Lauritz Johansøn Wallen Lensmand i Skaaneuig schb., Olle Aartun, Joen Slage, Gudmond Ølfferness, Haldor Tue, Olle Suinland, och Michel Øffstebøe, Laugrettismend, ibm. Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Aackre udj bette. Skibred, Huor da for oss udj Rette møtte, Siffu och Johans Aackre, Olle Wiche, Britte Holmedall, och Joen i Wogen, paa sin Quindes Wegne som med Fogden Iffuer Knudtzøns Skrifftilig Steffning Haffde ladit udj Rette Citere, Matz Teigland, som en Medarffuinger, paa hans Hustru Sl. Marj Lauritzdaters wegne war en Medarffuinger med denne., effter deris Forældre, Sl. Lauritz och Jngeber Fiere, och haffde thiltahle thil hannem, for En Halffløb Smør udj

69b Berie i Quindherit, dennem udj same Arff war thilfalden, och Nest forleden Sommer formedelst der iche war schattit aff bleff dømbt Vnder Kongen och Kronen, Huor udj de formedelst denne. Wret at were scheid, och Hand at were der en Aarsag thil, formedelst Hand iche haffde Skattit thilfulde aff Hans part saauel som de, Och Jligemaade for en Søsterpart hand haffde i pandt aff Britte Holmedal, som hand ey heller effter Kongl. Skattebreffue haffde Skattit aff, med widre,

Da for Retten thilspurde Wi dennem naar Odelssgodzit effter deris Sl. Fader bette. Lauritz Fiere war dennem imellem byt, Huortil de Suarede det war denne. aldrig i mellem byt, mens de haffde det thilsammen, Vanseet det war offuer 20 Aar siden, Och sagde at de haffde bytted dennem Landschylden imellem, Da bleff de thilspurt Huor megit deris gods war, Huortil de suarede, at deris war thilsammen som deris

forældre haffde, Først udj Bircheland 1 1/2 løb Smør, 1 Buchsch. Vdj Houg 2 løber Smør 1 1/2 hud, Elleruig 1 1/2 løb S. Lj 1 giedschind, Sanduig 1 løb S. 1 hud, udj Berie 2 1/2 Spand Smør,
er thilsammen 5 1/2 løbr 9 mrk. Smør, 3 huder,

- 70a 1 Giedschind, Naar det nu haffde werit Rigtig Skiffit imellem effter Sl. Lauritz Fiere, da haffde Modern faad den Ene och de den anden halffuepart der aff som er 2 1/2 løber 1 Spand och 4 1/2 mrk. Smør 1 1/2 hud, 1/2 g.sch. derr aff kom paa Huer Søsterpart, 1 Spand 3 1/2 mrk. Smør 1 faaschind, och 4 f. schind offuer aldt, Nu befindis Effter Skattemandtallerne, at Modern mens hun leffuit haffuer Skattit selff for 1 løb Smør och 1 hud, och de thrende Brødre huer for 4 pund Smør 1/3 hud, saa de haffuer hiolpen Modern, Joen i Wogen haffuer schattit for 1 Spand Smør och 1 g.sch. och Matz Teigland alleene at haffue schattit, for 1 Spand Smør, och Ey mehr, Anlangendis Britte Holmedals part, da siger hun at haffue pandtsadt den thil bette. Matz, det hanne. ey heller selff kunde negte, at hand haffde oppebaarit Landschyld aff hendis part, Hvilche siden effter lang sambtahle mellem hinanden bleff saaledis forligt, at bette. Matz Teigland schulde staa halff Skade paa det Gods at indløse, och alle de andre huer effter Proquota den anden halffuepart at udlegge,
- 70b Den 25 Novembr. Ware Wj, Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Olle Romme, Anders Flotte, Olle Ossness, Halduor Echring, Tore Grinden, och Siffr Soram, Laugrettismend udj Ettne schibred, Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Ramsuig i bette. Skibred, Nerwerendis Erlig och Welagt Michel Andersøn Skaaneuig, Alffuold Bircheness Lensmand, med andre got folch flere, Huor da for Retten fremkom Lauritz Østrem som med Fogden Iffuer Knudsøns Skriffilig steffning haffde ladit udj Rette Steffne Roer Haaland, formedelst hand schal haffue bort Pandtit och Mageschiff meeste deelen aff hans och hans Sødshends Rette Odelssgods, thil fremmit, och hannem som er hans Søsters Mand som och har kiøbt nogit der aff, forholder at hand iche maa niude det, Och formehner sig derudj Wret at were scheid, heldst for dj ingen Loulig Skiffte thilforne er Skeep paa Godsit, mens ichon samme beuilling vndt hannem det gods udj Ramsuig, med widre Steffningens indhold, Herimod fremblagde Roer Haaland, Jt Beseglet Skiffte Breff, Daterit den 2 Marty Anno 1638 med bette. Lauritz Østrim selff haffde beseglit, formeldendis, at Sl.
- 71a Oluff Haaland da haffde holden it Vnødig(?) Skiffte med hans Børn, och beholdt selff en løb Ringer 2 mrk. Smør i Haaland, som war Kiøbe och Pandte gods, och Roer fich hans Broderpart i Ramsuig, och de thuende Søstrer dermed deris part i Wallen paa Wallestrand, Da effterdj Lougen Wtrøcheligen formelder udj Arffue L. 3. Cap. at ingen schal same hinanden Leffuit inden thre Aar, mens dog beholde den lod hannem thilfaldt, och den mere fich legge thilbage thil den mindre haffuer, Och det nu haffuer hengaad paa 11 Aars thiid, och befindis derforuden, alleene, det som da paa Børnene kom at were Odel, Och det Faderen beholdt ichun Pandt, da kunde Wj iche andeledis wide her udj at Kiende, end det forig schiffte io bør at holdis, Och huis dennem effter deris Sl. Fader er thilfalden, som er ichon Kiøbe och Pandte gods, nu imellem deelis, effter Loug(?), Effter at dommen war gaed, fremkom Roer Haaland med Jt Mageschiffte Breff formeldendis at Olle Pedersøn haffde Mageschiff sig En halff løb Smør thil i Yttre Haaland aff Torgier Andersøn

71b for 1/2 løb Smør i Beche i Saffde Sogen, dernest thilspurde Ingebrigt Hommeluig Lauritz Østrim om hand kunde beuisse at hand haffde Roer sit gods i pandt, huortil hand suarde Joe fordj hand haffde laandt hanne. Penge, [mens iche det hand] da suarede Ingebrigt, hand haffde laandt hannem Penge, mens mens hand haffde intit gods i pandt aff hannem,

Dernest foretog wj Oss at Skiffte dennem imellem huis gods deris Sl. Fader effterlod sig Huilchet wj effter lang forhøring Vdspurde [at were 28 1/2 mrk. Smør] huorledis det war beskaffen, efftersom wj ingen Eigentlig effter Rettning kunde faa aff Arffuingene derom, da haffde det sig saaledis at den part dennem fulde war thilsammen foruden det de haffde i pandt aff Grindems Kierche 1/2 løb Smør och 2 Woger korn, deraff beuiser Roer at haffue indløst siden hans Sl. Fader døde 7 1/2 mrk. Smør saa haffde hand endelig hafft der hand døde først udj Haaland, 28 1/2 mrk. Smør 2 Woger korn, och som hand haffde i pandt aff Grindems Kierche 18 mrk. Smør i Haaland, och 2 Spand Korn udj Ramsuig, deraf fich Broderen først 14 1/4 mrk. Smør och 1 wog korn i bette. och aff det kierche gods, 6 mrk. Smør udj

72a Haaland, och 1 Spand korn i Ramsuig, och Begge Søstrer, nemblig Jngerj och Gund ligesaamegit,

Den 27 Novembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Jens Østrim, Hellie Ramsuig, Torbiørn Østrim, Lauritz ibm. Steffen Wae, Halduor Rogd, Peder Skioldall, Ingebrigt Tessdal, Abraham Fiøssne, Johans Silde, Siffuer Sørem, Størcher Høyland, Laugrettismend udj Etne schibred, Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Bircheness i bette. Skibred, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit Erlig och W. mand Iffuer Knudson, Alffuold Bircheness, Buende(?) Lensmand, med flere got Folch, huor da Fogden bette. Iffuer Knudson Lod i Rette føre en wed naffn Knud Robertsson, som før bode paa Grindem, for Tyffuerj, hand war befunden med, huilchet och mod hannem bleff frembført som war Fire Giedschind i Kohud, 18 mrk. Tallig, och Ni støcher Røgit Smale Kiød, bekiende derhoss, at hand haffde staalen

72b samme Gieder schinden war aff, i høst, de 2 fra Erich Oussweg, de andre 2 thog hand i Fieldit, Koen bekiende hand at haffue staalen den thredie Bededag nest forleden, som war den 30 Octobr. om Afftnen fra en Mand i Ryfølche Len, wed naffn Iffr Hoffuequam, end bekiende hand at haffue staalen en Liiden stud, paa andit Aar, i Høst førend hand staal Koen, fra Niels Skioldall, Huden bekiende hand at haffue soldt Joen Buer, som tøchte at den war saa liden, och bad hannem fly sig en støre, end bekiende hand for en 7 Aar siden at haffue staalen en gammel Skindstach, paa en Setterstøll Sør paa Sandeid, Noch bekiende hand at Wie Grindem som døde i Fior for en Sex Aar siden war med hannem nogle gange, paa en 4 eller Fem Aars tiid, at stelle Smaler, Sør i Fieldit, och derforuden bekiende hand at haffue staalen allene 5 Smaler i Fior, sagde at hand haffde staalen som hand kunde mindis paa hans part 17 Smaler och de 2 Nød som forskette. staar, som aldt kunde Regnis for en 13 Rdrs. werd, Sagen bleff optagen thil Offrighedens Raadføring,

73a ?

73b ?

- 74a Den 30 Novembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Hans Giøn Lensmand i Stranduig schibred, Lasse Berie, Olle Eegeland, Suend Quale, Joen Østesta och Jens ibm. Laugrettismend, dersammesteds, effter Loulig anfordring forsamlede paa Tyssness Prestegaard, Huor da for Retten frembkom Michel Andersøn Skaaneuig, som fremblagde en schrifftlig Steffning aff Bergenhus Vdsteden 5 Octobr. Nestforleden, huor med hand haffde Ladit udj Rette Citere Hederlig och Wellerdt mand Her Abraham Jørgensøn, Sogneprest thil Tyness Prestegield och Proust offuer Sundhor Len, for Rigtig schiffte och bytte Paa hans Quinde Karen Abels daters wegne effter hendis Sl. Moder och her Olle Joensøn paa Houges om hand kand haffue der nogit thil at suare, med widre steffningens indhold, Huilche da effter Lang sambtadle bleff Wenner och Welforligt, saa bette. Her Abraham Jørgensøn och Michel Andersøn Ragte hinanden Henderne,
- 74b Den 3. Decembr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer Johans Huglen, Mogens Øchland, Arne Mehus, Gregoris Hobbestad, Olle Saxeid Jacob Induær, Olle Hobbestad, Gabriel Alsuog, Joen ibm. Joen Følchisnes, Omund Øckland, och Olle Huglem, Laugrettismend i Fiøns schibred, effter Loulig anfordring, och Opsettelse i en Sag [imellem] som Claus Wrangel Vissitieur udj Sundhor Len, haffde ladit Welb. Berendt Orning thil Watnøe Citere, Anlangendis en Skodsche Skipper wed naffn Carolus Elffuenstand, huis Skude, bette. Vissitieur wilde haffue Vissiterit, som bette. Berendt Orndt, med hans medhaffuende hanne. forhindrit, med wiidre Breffue och Documenternis formelding, som for Retten bleff lest och paa schreffuen, Huorda først [udj] paa bette. Claus Wrangels wegne udj Rette møtte hans thilforordnede fuldmegtig Bendix Michelsen Kyuig, som fremblagde bette. Claus Wrangels schrifftlig indleg, och war dereffter dom begierendis, Hertil at Suare, møtte udj Rette paa
- 75a Berendt Ornings Wegne, hans Kiere Broder Welb. Erich Orning, som och fremblagde Berendt Ornings fuldmegtig Peder Saxes indleg, huilchet och bleff lest och paa schreffuen, med widre for Reten Passerit, Huoriblandt Bendix Michelsøn thilspurdis och hand paa bette. hans Principal Claus wegne wilde lade sagen beroe indtil Welb. Berendt Ornings egen hiem komst, at hand da selff thil sagen kunde suare, huortil hand suarede at hand ing befahling haffde derpaa, formendte det giordis ey heller fornøden efftersom Berendt Orning før hand Reiste io wel war sagen beuist, och haffde ochsaa Vdgiffuen hans schrifftlig fuldmagt thil Peder Saxe om at suare thil alle de Sager, som hand eller hans Kiere Moder kunde worde sagt for ihans frawerelse, ligeruiis som hand selff thilstede kunde were, [Och] war derfor endelig dom Begierendis, med widre for Retten Passerit, Da Effter de for oss udj Rette lagde och til Tinge forhuerffuede proff och widnisbiurd, som siden aff Laugmanden er Examinerit dess flittig offuerweyelse med dem for oss fremblagde Laugmands affsigt, huoraff erfaris at Welb. Berendt Orning effter egen bekiendelsse iche Alleniste
- 75b haffuer forhindrit Claus Wrangel at losse Carolus Elffuenstand sin Skude, Sigendis sig at wilde forsuare huis forbøden last den indehaffde, mens endoch iche effter Recessen Ko. Ma. Obne Breffue Pag. 91 och 92 haffuer hoss Told Officererne angiffuen huis hand der udj haffde indschibet, som befindis at were imod Ko. Ma. Høyhed, och Vdgangene Told Rulle, Mens effterdj saadant werch er giort aff en Adelsmand, huis dommere Wj udj saadan tilfæld iche er, kunde wj ey heller wiide her

nogit wiidre udj at kiende och dōme, mens wil haffue dene sag, for woris Offuerdommere, och thil sine thilbørlige steder henwiist,

Den 19. Decembr. Ware Wj Efftere. Cartsten Dürhus Sorenschriffuer, Alffuold Bircheness Lensmand i Etne Skibred, Jens Østrim, Torbiørn ibm. Hellie Ramsuig, Haachen Bircheness, Abraham Fiössne, Steffen Vae, Halduor Røck, Lauritz Østrim, Siffuer Sørin, Lauritz Fittie, Ingebrigt Tessdall, Laurettismend dersammesteds, Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Presthus, i Quindherit, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit, Erlig och Welforstandig Iffuer Knudsøn, hans Tienner Morten Matzøn, som lod udj Rette føre En wed naffn Knud,

- 76a Robertson, som udj fore. Etne war angreben for Tiuffuerj, Huor da for hannem bleff oplest, den Bekiendelse hand sist forleden den 27. Novembr. gjorde paa Bircheness, det hand endnu wedstod och bekiende, och sagde derhoss, at hand iche kunde negte, det hand io haffde staalen en Angell, eller saadandt smaa fische Redschab naar hand haffde werit med haffuet, Effter Huilchen Leilighed, och hans egen bekiendelse, bette. Morten Matzen satte i Rette, om hand iche burde at straffes paa hans Liff thil Gallie och Green och war Endelig dom Begierendis,

Da Effterdj Knud Robertson effter egen bekiendelse, befindiss paa nogle Aars tiid, at haffue brugt Tiuffuerj, och end det udj de siste paabudene bededage, da hand billigen langt heller burde at haffue søgt Kierchen och Guds hus, End brugt saadant Wtilbørligt werch, Hand och med Kosterne er worden angreben, och Til Tinget ført, haffuer och ald hans thiid hafft it Tiuffue Røgte, derfor widste wj herudj ey Rettere at kiende och dømme, end hand io effter T. B. 1. Capt. bør at haffue forbrut hans Liff, thil Gallie och Green,

- 76b Den 20. Xbris Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Johans Røsseland, Johans Traauig, Hellie Onderim, Ingemar Traauig, Torkild Røruig, och Jacob Bielland, Laugrettismend udj Quindherit schibred, Effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Berie i bette. Skibred, Huor for oss udj rette møtte, Olle Halduorsøn paa Giere, som haffde ladit udj rette steffne, och haffde thiltahle thil Olle Nielsøn paa bette. Berie Boendis, som haffuer hans Søster, med formeening, efftersom hand er den Eldste Broder, at were nermer thil at boe paa bette. Berie end Søsteren, Anseendis det war hans Faders Aaseede, Hertil at suare møtte udj Rette bette. Olle Nielsøn som [Suarede] foregaff, at hand haffde leyet Gaarden aff hans Hustrus Stiffader Christopher Malcheness, och hendis Moder, huilchet Christopher nu thilstede werende och bekiende, Och foregaff derhoss, at det war Moderens Odel som endnu leffuede, och iche Faderens, 1/2 løb Smør och en halff hud haffde hun Arffuit, och 1/2 løb 6 mrk. Smør, och thilhørig worig(?) haffde hun och hendis Sl. forige mand, Haldor Berie kjøbt i hob, som war dog hendis Odell, det offrig i Gaarden thilhører Olle Nortued,

- 77a Mens Bøxellen deraf, tager bette. Christopher Malcheness, och hans Hustru, mens hun leffuer, Dernest thilspurdiss bette Olle Giere for Retten om hand war boesleden och haffde ingen Gaard at boe paa, huortil hand suarede at hand haffde Gaard, som hand bode paa, och sagde derhoss, om hand iche selff wilde boe paa Berie, saa haffde hand Børn som kunde bruge den, Anseendis, det war ichon en Ringe Jord hand brugte, Da thilbød Olle Nielsøn hannem at wilde hand fly hannem Giere igien saa maatte hand

drage thil Berie naar hand wilde, huilchet hand iche Vilde mens bød hannem hans Bøxell igien, huormed Olle Nielsøn ingenlunde Vilde were fornøyet, mens formeendte at nyde det hand haffde Leyet, Herhoss frembstod for Retten bette. Christopher Malcheness, och berette at hand och hans Hustru haffde selff ingen wisse boepel, mens bode paa en Gaard som de ichon haffde i forpagtning aff Welb. Axell Mouat, och widste iche naar de selff kunde Trengis thil at boe paa den, Da effter tiltahle Giensuar och denne Sags Leilighed, och efftersom det befindis at Olle Giere iche er Boesleden, mens haffuer Gaard som hand Paa boe, Er

- 77b Ey Heller Bøxellmand for Berie, den stund hans Moder Leffuer, godsit befindis och at were hendis Odell iche hendis Sl. Mand Haldor Beries, om endschøndt En deel deraff kunde were indløst med fellids penge, Da kunde wj herudj ey Rettere wiide at kiende och dømme end Olle Nielsen io for denne hans thiltahle bør fri at vere,

Den 21. Juny Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer Hans Giøn Lensmand, Baard Seffuereid, Niels Skougseid, Wiglich Eide, Lauritz Liøtun och Olle Boelstad, Laugrettismend udj Stranduig schibred, effter Loulig anfordring, forsamlede paa Lilliehage i bette Skibred, huor da for oss udj Rette møtte Joen Ellandsøn paa bette. Lilliehage med hans Søn Johans Joensøn, och fremblagde en Skriffelig Steffning aff Bergenhus Vdsteden den 30. Aprilis nest forleden, huormed Joen haffde ladet udj Rette steffne hans Maag Siffuer Frandsøn ibm. formedelst ham haffde faad den Part i bette. Lilliehage som thilforne brugte, huilchen Laugmanden haffde hannem thilkiendt, som de formeendte iche han burde bruge førend effter Joen sin død, formeendte derfor hand haffde giort wret, i det hand haffde indtrengt sig paa Gaarden, med wiider dets indhold, och fremblagde derom først Welbette. Laugmands dom, formeldende at naar Joen bleff løst och Joen iche selff kunde bruge den, da schulde Siffuer haffue den, och dersom de om det Aars grøde iche kunde forliges da naar de derom steffner paa thilbørlige steder, for Sorenschriffuern och 6 Mend kom dom derom imellem kiendis huis Lou och Ret er, Caterit. Bolholsti 1650. Hertil at suare møtte udj Rette fore. Siffuer Frandsøn, och fremblagde hans Bøxell sedell aff Adennis Junger Vdgiffuen den 19 Juny Ao. 1650,

- 78a Noch fremblagde hand en forbuds seddell, aff Fogden Jffuer Knudsøn Vdsted, 5. Apr. nest forleden, at Siffuer intit schulde befatte sig med Jorden mens Joen war den selff megtig at bruge effter Laugmandens dom, huor paa Laugmanden haffde schreffuen neden Vnder at hand kiende samme forbud Wloulig, och Wdøgtig, och at Jffuer wel lader hans dom Passere, och Siffuer effter hans Bøxell sedell at nyde samme Jordpart med widre, Dat. Bergen 13 Apri. 1651

Endnu frembkom fore. Joen, och fremblagde En Missive [aff] Dat. Bergen Huus den 15. Juny nestforleden, aff woris (woris) Gunstige Her Slotzhere Welb. Offue Bielche, Fogden Jffuer Knudsøn thilschreffuen, huor udj hand thilholder och befahler hannem paa Rettens wegne, at dersom Siffuer sig imod hans forige Werfader haffuer anstillet, hand da derfor schal thale hannem thil, effter lougen med widre dets indhold,

Endnu frembæschet bette. Siffuer Frandsøn, Halduor Reffne och Olle ibm. som hand haffde send thil Joen och thilbød hannem om hand wilde lade sig nøye med nogle Aggerstøcher hand lod ligge Wsteed effter sig, for det Spand hand effter forige løffte wilde Vnde hannem, da haffde hand Suarit at iche wilde, nøyes dermed, thi det war det werste och war ichon tho thre smaa flecher, och sagde derhoss at de iche saa det,

det samme bekiende bette. Joen och Jsach selff, da for sine Aarsager Skyld optog wj Sagen thil den 3. July, igien paa Aasteden at møde,

- 78b Huor da igien erschienede, som da ater for oss udj Rette møtte bette. indsteffende, som endnu som thilforne war endelig dom begierende,

Da Effter thiltahle giensuar och denne sages Leilighed, och efftersom det iche befindes, at Siffr Frandsøn haffuer gjort hans Werfader Joen Lilliehage Huswild effter angiffuende, mens udj forleden war thilbøden hannem en part i Gaarden med sig effter forige Løffte for Laugmanden, som hand iche wilde nøyes med, mens endelig selff bruge gaarden hans Liffs thiid, effter Laugmandens dom, Huilchen Laugmands dom Jblant andit formelder, At naar nogit i fore. Gaard Lilliehage som Korskirchen wedkommer Leddig bliffuer och bette. Siffuers werfader iche formaar det lenger at bruge, Da Siffuer Frandsøn det for billig bøxell at unde, Huilchet wi ey anderledes kand forstaa eller hentyde, end den io war leddig, den thiid fore. Noch Joensøn war den fradømbt, Anseendis Fadern den Jo thilforne hannem haffde opsagt, och war da leyeløst, huoreffter Siffuer frembuiste hans Bøxell sedell den at haffue leyet, burde och den gammelle de wilkor som hand wel kunde nøyes med, nemblig at lade hanne. bruge halffue parten mod sig aff det hand haffuer oplat, som er 1 1/2 Spands leye, eller och giffue hannem saa megit korn, och føde saa meget for hannem, som Dannemand Siunes hand wel kand lade sig nøye med, Huor for det lader sig ansee mere aff Joens Sønner at driffuis som missunder Siffuer Gaarden, End hans egen begiering at were, paa det da hand haffue deris brug och opsad aff Skoue och marche,

- 79a Gaarden thil forderffuelse, och de andre grander thil forthrengsel imod Recessen, Anseendis Gaarden och ichon leien, och offuer alt 3 Spand Smør och 3 Giedschind, som dog for vden de gammele enda er 2 bønder paa, Huilchet dog forarsager Klammer och trætte, i det, det sted dennem langt bedre end, som 2 støche Vnge koe er at thiene got Folch,

Huorfor wj [herudj] iche kunde negte Siffr at haffue gjort imod Laugmandens dom och hans Bøxell sedell, mens bør effter Recessen, niude den Gaard hand haffuer leyet, Och derimod, Aarligen giffue hans werfader Joen Elendsøn och hans Hustru, mens de begge leffuer thil vnderholdning, 4 Tdr. are(?) korn Bergen maal, 1/2 tdr. Bunde sild, 1/2 tdr. Sey, och føde denne., 2 Melche Kiør, der aff Siuntis hannem bedre och thienligs at were end bruge en part i Gaarden, som hand dog udj andris hielp och got at forarbeide, mens naar enten denne. død ichon halffparten thil den som igien leffuer, Saa och giffue och holde denne. fri Brendewed och storstue, saauel som och om dennem kunde paa ? wiidre Skrøbelighed, at de iche kunde hielpe sig selff, de at haffue thilsium med dennem, at de iche formedelst wagsomhed, enten med war tegt(?) wan Røgte eller formedelst hunger eller Frost wansmegtis, eller fattis kleder eller andit thil deris Liffs ophold, saa som hand for Gud och Offrigheden wil forsuare,

Den 9. Aug. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Olle Øffredalland, Anders Stølle, Johans Teigland, Tomas Hoffdeness, Niels Rolssen,

- 79b Morten Helland, Jacob Høffuechelend, Hans Sæed, Olle Mochlestue, Rasmus Drange, Niels Aarschouff, NB. Anders Engewig, Joen Sandwiig, Lauritz Toffteland,

Laugrettismend aff Oppedals och Woges schibrettder, effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Søreid, Nerwerendis Kongl. M. Fogit, E. och W. mand Jffuer Knudsen, samt Ingebrigt Johanssøn Lensmand, huor da Fogden lod for oss udj rette føre en mand wed naffn Torgier Sæbiørnsøn, som før bode paa Kongsirui, formedelst hand nu nest forleden Vaar 2 Aar siden, haffde offuerfalden en Mand aff Staffanger Len wed naffn Abert Høyland paa Jedderen och hannem i hans egen baad, Da først for Retten frembkom fore. Torgier, Och sagde at hand haffde werit hoss samme Mand, som laa wdj Fekands(?) haffn med en Baad korn, och wilde kiøbe korn hoss hannem, mens bleff iche forligt med hannem derom dengang, formedelst hand iche kunde forstaa sig paa hans Maal, hand maaldte det Vd med nogen Skaaler, om Anden dagen gikk hand hen och stod i Nesshaffn och drach indtil om Afften, da gick han hiem och lagde sig i Benchen, gich saa derfra och ned thil Baaden thil hannem, och det war i Mørchen om Afften, och spurde hannem da om hand kunde faa det korn hand haffde loffuit hannem da sagde hand ney hans korn war sold, da suarede Torgier

- 80a skam faa du for aldt det du seld, du solde som en Skelm, med mere Ord dennem imellem faldt, gick saa neder thil baaden thil hannem, och wilde ind i Baaden thil hannem, mens da kom fore. Albert mod hannem med en Øxe, och hug hannem i den Høyere haand som endnu siunte, och hug med det samme festet aff, saa Baaden dreff paa landen, med det samme schød hand effter hannem med en Bøsse hand haffde, som hand sagde war lad med hagell, och bekiende at hand haffde en Øxe med sig samme side,
Hernest frembfordrit Fogden Effmud Jenssøn thilholdendis paa Diurness, som den thiid bode wed Fladeragger saug, och wandt med fuld Bogeræed, at den samme thiid om Natten der Skade schede, henued Midnats tiider, kom fore. Albert thil hans Hus och Raabte tho gange paa hannem, huor effter hand stod op och gich Vd thil hannem, da lod hand i forstuen uden for hans dør, da spurde hand huem det war, da suarde hand hannem at det war hannem, och klagde sig, och sagde der haffde werit Morder hoss hanne. om Natten, och wilde drebt hanne. de haffde Skut hanne., bad hannem saa gaa ned i Baaden och hendte hans Penge, huilchet hand och giorde, och førde hanne. ind i stuffen, och spurde hannem om hand iche Viste huem det war, och de war flere end en, da sagde hand Joe hand kiende hannem och saa ichon den ene, och sagde saaledis, det war den suarte Bøssmagern deckes(?) heroffuer Sundet, hand kom thil mig, och Raabte thil mig och sagde, sig at haffue noget melch och Smør aff Gaarden thil hannem, och som hand kom Vd aff wengen, da skød hand hannem med it lad i hans en Side, da Raabte Albert och sagde Skam faa du for
- 80b Mig du skød, da suarde den anden det Skaltdt du haffue Korn du førde hiid och solde, greb saa thil En Øxe, hand haffde med sig, och søgte thil Baaden, der hand saa det thog en anden Øxe, och gich frem i Baaden mod hanne. och som hand kom thil Baaden hug hand thil hannem, och Rambte ham, mens widste iche huor, der med gich hand fra hannem, och krøb op for backen, saa løste hand hans baad och Rode offr wiigen, thil fore. Efffund, Dernest frembkom Torckild Kongsuig, och Proffuit med fuld bogeræed, at den thiid Skaden war sheed som war om Naten thil Manddagen, der Torgier hørde at manden kiende hannem, kom hand thil hannem om Tiisdagen och bad hannem gaa med sig thil Albert och hørde hans Ord, huilchet hand och giorde, drog saa hen med hannem, och som de kom diid thog hand Bere Nielsøn, wed Fladerager saug med sig och gick ned thil Manden som hand laa och spurde hannem om hand gaff Torgier sag for at haffue Skøt sig, huor thil hand suarde Joe, hand haffde giort det, och sagde ieg hug thil hannem och Rambte ham med min Øxe effter

at hand haffde Skut, der hand kom thil Baaden thil mig, saa ieg iche wed huor det war mens thror wist hand har merche med sig, med det samme kom Torgier selff ind, och spurde om hand gaff hannem Skyld at haffue Skut sig det hand iche kunde beuisse, da sagde hand io, du och ingen anden haffuer giort det,

Noch frembkom bette. Bere Nielsøn och wandt liige samme Ord som Torckeld, och sagde enda derhoss, at den thiid hand drog hiem, da fulde hand hannem, da sagde hand, hand wilde intit mere haffue med hannem at giøre, mens wilde giffue det i Øffrighedens hender, Bette. Torgier bekiende selff siden, at hand haffde Robt hannem aff wegen och Skød hannem foruden hand hug hannem, igien, och sagde sig at haff werit heel drucken,

- 81a Noch loed Fogden for oss udj Rette føre en Mand wed naffn Olle Christophersøn Snedicher, som nogen thiid lang haffde hafft hans thilhold wed Læwog i Wogs schibred, formedelst Hand haffde giffit sig her udj Fogderiet, och haffde en ander æegt Quinde i Leffuendis Liffue, i Sundhor, huor om for oss bleff i Rette lagt Jt Tings winde Vdsted aff Sorenschriffuerens i bette. Sundfior Jørgen Post, Daterit Fure Fogit gaard den 14 July nest forleden, Huilchet bleff læst och paa schreffuen, den Konne hand før Her heder Britte Rasmus dater, Herued er saaledis for Retten affsagte, effter at Fogden haffde sat i Rette om hand iche burde effter Louen och Recessen at haffue forbrut hans Halss, Efftersom med it wel beseglet Tings winde beuises, at Olle Christophersøn, for 19 Aar siden er fra hans Echte Hustru, Ellen Lauritz dater, som hand haffde boed med i 8 Aar aff rømbt, och først opholde sig paa 7 Aars tiider paa frembde steder, och huerchen schrifftlig eller Mundtlig giort hende bud huor hand war, mens siden for 12 Aar och, der hand førde en løss Snach, effter som hand siger, at hun skulde werit død, foruden widne effter forskning, Offrigheden raadspurt, indgiffuen sig her i Echteschab med en anden Nemblig Biritte Rasmusdater, At hand derfor for saadan hans forseelsse, effter Louen M. 119. 2 Cap. och Sl. och Høylofflig ihuekommelsse Koning Fredrich den andens Obne Breff, Daterit Københaffn den 19. July Aar 1582 Bør at haffue forbrut hans halss, och hans Boess lod vnder Kongen, med mindre Offrigheden wil hannem anderledis benaade,

Den 1. Xbris, Ware wj efftere. Carsten Dürhus, Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Olle Dalland, Johans Teigland, Peder Oppedall,

- 81b Tosten Reitem, Tomas Hoffdeness, Rasmus Dra<n>ge, Botel Borgen, Tosten Hegland, Gregers Lunde, Lauritz Koteland, Niels Rolsen, Lauritz Ness, Laugrettismend udj Oppedals schibred, effter Loulig thilneffnelse forsamlede paa Ness i bette Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit, E. och W. mand Iffuer Knudsøn, som da ater for oss lod udj rette føre, Torgier Sæbiørnsøn Kongswiig, formedelst den Mordishe gierning hand giore paa den mand aff Jedern, huorom widnisbiurd bleff forhørt, Nest forleden den 9. Augustj paa Søreid, Huilche nu ater for hannem bleff oplest, som hand iche kunde imod siige, at hand io gich thil hannem i det forset, at hand wilde drebt hannem, Dernest thilspurdte Almuen som nu thilstede war, huad Røgte hand haffde, huortil de suarede, at hand i atskillige maade haffde Jlde anstildt sig, bode med slagsmaal och i anden maade som meeste parten oss selff witterligt er, Effter huilchen Leilighed, Fogden Iffuer Knudsøn Satte i Rette om hand iche burde haffue forbrut hans halss, och hans Hoffuit paa En stage, saauel som hans Boested vnder hans Ko. Ma. at were forbrut,

Da effter thiltale giensuar och denne Sags Leilighed, och Efftersom Torgier Sæebiørnsøn, selff wedgaar och bekiender, wed Nattertiide at were gaad fra sit hus hentil Beklandshaffn, huor Albert Høyland laa med hans Baad, vdraabt hannem aff wengen, och der Manden vdkom vden wiidere Aarsag, Morderscheuiis Skut hannem med en bøsse, och der det iche er gelungen hannem Manden dermed at drebe, søgt thil Baaden med en Øxe i det forset hannem dermed at omkomme, haffde Gu<d> det iche affwendt, och Naadelig befriit hannem, Huoraff lettelig er at slute, hans forset iche andet at haffue weret end Manden at Myrde, och hans Penge at bort Røffue, Anseendis hand altiit thilforne iche alleniste haffr hafft it Skalche Røgte mens er endoch befunden udj atschillige groffue forseelsser, som enhuer heromkring witterligt er, Thi widste wj herudj ey Rettere at kiende, end hand Joe for saadan hans Mordische bedriff, bør effter Lou och Recessen, at haffue forbrut hans halss, och andre saadane offuerdaadige thil affschy hans hoffuit paa en Stage, Och effter ald loulig Skyld och gield er betaldt, hans Boested Vnder Kong.

- 82a Den 23 Xbris, Ware Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Magnus Skaale, Olle Møchlebst, Ingemaar Traawiig, Torbiørn Omwiig, Joen Presthus, Anders Bringedall, Laugrettismend i Quindherit Skibred, effter Loulig thilneffnelse forsamblede paa Sandwig i bette. Skibred, huor da for oss udj Rette møtte Sl. Oppedals Arffuinger, nemblig hans effterleffuersche Margrette Carelsdater, saauelsom Olle Jensøn paa Huidewold, och Ludvig Studswiig hendis thuende Suogere med fuldmagt paa Hans Dals wegne, och fremblagde en Strefflig Citation aff Bergenhus Vdsted, och derhoss fremblagde atschillige gammele Breffue, som her at indføre war aldt for mange, der med at beuisse, at Sanduig war dennem effter deris Sl. Fader paa Faderne side at were thilfalden saa och at hand iche haffde werit nogen fri mand, end i andre deris angiffuende, anlangendis den gaard Store Sanduig som Sl. Welb. Offjdal for nogen thiid siden aff deris Sl. Fader war pandtsat, som de begierde igien thil løsen effter pandtebreffuits formelding, och war dom begierendis,

Hertil at suare møtte udj Rette paa Welbette. Sl. Erich Ottesens Arffuinger wegne hans thuende Sønner Welbiurdige Berendt och Erich Orning, huor da Berendt Orning thilspurde dennem om de noget widre udj den sag haffde at indlege, da det da wilde frembuise, huor de da suarede ney iche nu och sagde sig at haffue fremblagt huis de haffde, med huis som war indført i Jens Sørensons affwiisning, Vden det hereffter kand findes,

Dernest thilspurde Welb. Berendt Orning dennem, effter dj da haffde fremblagt huis Breffue och Documenter, huor effter de wilde indløse deris gods, om de kiende sig for den Sl. mands Arffuinger at were och om de gick wed Arff och gield, huortil de suarede at den Registering som war

- 82b giort den thiid boen bleff opbøden suarede for dennem, Noch thilspurde hand dennem effterdj de wilde indløse odelss gods, huormed de kunde beuisse deraff werit Skattit, for nehmlig siden de Supplicationers Dato, med hans Ma. Suar paa, Huorpaa de Suarede intit deraff at haffue hafft endnu, mens Naar de fich det, saa erbiuder de dennem deraff at Skatte och Tiend thil hans Ma. Herhoss fremblagde hand, først den Sl. Mands Pandtebreff Vdgiffuen paa Samme gaard, Med derhoss en hand schriff thil Johan Vttecht paa Handeland, och en beuis aff Jffuer Knudssøn Vdsted paa nogen penge som Chriten Christensøn war betaldt, Huortil de Suarede at huis Sl. Offidals Breff omformeldte war de offuerbødis at Suare thil, da andre Breff war de intit Steffendt thil, Och fremblagde endnu derhoss hans

Skrifftlig indleg, huor udj hand formendte saauelsom Sl. Mads Skelsdam at Offjald war fød aff Adels folch, Huorfor de bleff thilspurt om de haffde mere at indlegge, huortil de suarede, iche denne gang, Mens formeendte at mere kunde beuises udj Kongl. May. Cantzeli, bode hans bestallings breff der hand thiendte for Capitain, saauelsom at hand och haffde werit agtet och holden for en Adelsmand, thil med holden hans Gaard frj for Skat, Sagen bleff med Parternis sambtøche optagen thil den 14 Octobr. at møde paa Sunde,

Den 11. 8bris. Holtis Almindelig Høsteting paa Windeness udj Woges schibred, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit Erlig och Welagt mand Jffuer Knudtzøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Claus Christensøn Beckeruig Lensmand, Johans Skaar, Niels Funden, Olle Aarbøe, Olle Haugland, Lauritz Toffteland, Albert Melling, Niels Hille, Niels Steeneuig, Hans Walhammer, Olle Kolstøen, Mons Huicheness, Knud Tissteland, Joen Sandwiig,

83a Olle Weuog war Steffendt for hand forleden Sommer i Brøllup paa Lundøn offuerfaldt Albert Heffuerøen och slog hannem it Hol i hans Hoffut, sonit aff med Fogden,

Suend Olsøn i Qualeuog frembfordrit for Retten Lissbet Joenisdater Sl. Andre Joenssøns effter leffuersche och thilspurde hende om hun haffde nogit paa hannem, at klage i nogen maade, enten paa hannem eller hans Hustru, huortil hun suarede, intit andit at haffue med hannem end ære och got, saa de war wener och welforligte, och Ragte hannem derpaa hendis haand,

Den 4. Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Houland i Ous schibred Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit Erlig och Welagt mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Olle Hauland Lensmand, Effuind Lie, Mogens Mehus, Olle Hegland, Mogens ibm. Baard Røttingen, Jffuer Jelle, Poul Lyssøn, Fabians Kuffuen, Johans Sæuold, Lauritz Strønne, Olle Leffsøen, Peder Berie, och Niels Holgiem, Olle Grønningsdall, war Steffendt for Diur Skøtterie, bekiende selff godwilligen at haffue Skut en Hiort for vngefer 20 Aar siden, Sagen bleff effter Fogdens begiering thil en anden thiid opsatt, Nemblig førstkommende Waarting,

Fogden Jffuer Knudsøns Tienner, Morten Matzsøn, frembkom for Retten, och indlagde en schrifftlig fuldmagt, aff Ko. Ma. Tolder Jacob Busch, om at thilspørge, Lensmanden Olle Hanland och Skoffern Effuind Lij, huor ledes dermed war beschaffene med det Skib som kort forleden ude i Kalleildsund, och aff huad Aarsag Lensmanden iche effter Øffrighedens befalling haffde fuldt hannem thil Tholdsteden, Huortil Lensmanden suarede at hand strax effter Skibet war indkommen war hos hannem, och haffde thilsagt hannem at drage thil tholdern, huilchet hand och loffuede at giøre, och sagde der hoss at hand haffde sagt samme thiid thil Søren Holmefiord som er Haffnefogit, och Jørgen Hoppe, at om de fornam hand wilde drage nogen steds førend drog thil tholdern, da schulde de thage Roret fra hannem, huortil de suarede saa at wilde giøre,

83b och deris(?) sagde Lensmanden thil dennem at dersom hand lod bie med Tolden, da schulde de indstaa derfor, efftersom de bode der hoss och hand langt fra, Mens nu widste hand iche om de haffde betaldt tholden thil nogen, eller ey, thi hand haffde

loffue at sette i en haffn wed hoffuit, och siden drage thil Tolderne och giøre klart, Ellers Anlangendis huis hand aff hans last haffde soldt da haffde Dissiberern Michel Andersøn weret hoss hannem dagen Nest førend hand kom thil hannem och faaed 3 Tønder maldt hoss hannem, och samme thiid schulde hand som hand sagde for hannem war sagt, giffuen Skipperen Seddel for 50 Tønder Maldt och Korn, at haffue hafft inde, deraff haffde hand sold her hiemme thil Johans Sæuold 1 1/2 Tønde Korn, thil Lauritz och Olle Holmefior 1 Tønde Korn, thil Niels Sambøen 1 Tønde Malt, thil Jsach Roelsuog 1 Tønde M., thil Enchen Tued 1/2 Tønde Korn, det offrige førde hand thil Byen, foruden 1 Tønde Maldt Ingebrigt Hommelwig fich, Huilchet fore. Morten Matzsøn saaledis paa Tolderns wegne vnder Forsegling war begierendis,

Den 7 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Aakre i Strandvig schibred, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit, Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsen, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend Hans Giøn Lensmand, Peder Haavig, Peder Ballesem, Jsach Øffstestue, Lasse Berie, Olle Egeland, Olle Hiertagger, Niels Houge, Suend Biørndall, Morten Nortued, Niels Sørtued, Lasse Wanduig, Halduor Særuold, Arne Leiland, Olle Boelsta, Jsach Miønness, Joen Østesta, Lauritz Liøtun, Hans Dalland,

Holthus besidere, och Peder Haaland, haffde ladit Steffne, Ytre, Mitre och Jndre Røes besidere, for Sætterferd, klagendis at de iche wilde drage thil sætters i Rette thiide, bleff for Retten thilsagt, at bette. Røes besidere i thiide schulde søge Setter, saafremt de iche derfor effter L. B. 38 Cap. wil indstaa,

Niels Skougseid war Steffendt, for den Sag, som hand nest forleden Anno 1650 Den 29. Marty war steffendt for paa Windeness, anlangendis det Baren, som war nedersette i Haalandsdals Kierche, hand schulde haffue sagt, det Hans Giøns Dreng Willom som boer paa Søreid war Fader thil och hans thoes Sirj war moder thil, som Olle Boelsta och Elling Giøn om windet haffuer, hand kunde iche negte joe at haffue sagt det, mens beraabte sig paa Joen Helleland och hans Hustru, bleff med Fogdens forloff giffen dog thil første Ting, dem da at steffne,

Gregoris Nessbiur, haffde ladet Steffne Gundele i Nebiørhaffn, for de Skelds ord hun haffde thillagt hannem och hans Hustru, huor om hun Nest forleden Høsteting, her paa Steden war steffendt, och frembførde

- 84a Derom Anders Persøn sin Hustru, Marit Tomas dater, som wandt wed fuld bogeræed, at hun haffde hørt samme thiid de andre Proff om wed at Gundele kalde Gregoris, en ophenge Thiuff, och hans Konne en Kugle, mens derforuden haffde hun offte hørt hende kalde hende Troldkugle, Huorfor hun bleff thiilspurt, huorved hun kunde beuisse sligt som hun haffde thillagt hende, huortil hun suarede iche anderledis at haffue Skielt hende for, end som hun war hendt thil Folch, och sagde at hun haffde werit hendt thil Christopher Malcheness, och thil Anders Katteness, om at hun lest sig kunde giøre Aal Queg och folch, som Siuge ware, Sagen bleff opsatt thil Søreide Høsteting, den F. 4. Novembr. først kommende, ellers beraabte hun sig och paa, at hun och haffde werit hendt thil Quale, och Abraham Windenes sin Søn war hun och enten hent thil eller haffde hafft bud hoss hende, Jlige maade sagde hun at hun haffde werit hendt, bode hoss Ingebrigt Hommeluig, och thil Øffre Hommeluig, ellers sagde hun och at haffue aff Gregors sin egen Søster det hun war thil Gieresta, enten det war thil Elling eller hans Konne, det war dem hans Søster som giffte,

Joen Simmensøn Dybeuig, haffde med Lensmandens Steffning ladet steffne paa hans Hustru Karen Størksdaters wegne, hendis Farbroder Olle Hiertagger, for Aasede i bette. Hiertagger, hendis Fader for hannem haffde hafft, som war Eldre Broder end hand, och hand hendes Moder haffde fratrengt, effter Faderens død, den hun nu formente igien at bekomme, och berettis der hoss at hendis Fader mens hand leffde haffde giffuen hans Søster hendis part sex Rixdaller, huilchet alle bad dennem beuisse, ydermere thilspurde fore. Karen Størksdaters Stiffader, Niels Sørtued, om hun som Eldste Broder dater, iche war saa nær at løsse den Søsterlod med hannem hand har kjøbt som hand war, Huorimod, Olle Hiertagger fremblagde, en beseglede dom aff Christen Busch och Sex mend wdsted, Daterit Hiertagger, den 11 Xbr. 1635 huor wdj de haffde thildømbt, fore. Olle som Eldste Broder nu leffuer aasedet, Huorfor wj der intit kunde wed giøre, mens huem paa ? steffne den dom for Laugmanden,

Christen Bertelsson Bergschriffuer haffde ladit steffne Olle Tued, for en kiel, hand effter hane. haffde bekommit for 1 1/2 s. bekiende Skylden mens beraabte sig paa Welb. Axell Mouat at haffue betaldt thil hannem, mens haffde ingen beuis derpaa, huorfor hand bleff thilkiendt at betahle inden halff Maanitz dag eller liide wordering i hans boe,

Morten Skougseid Amaglit paa 3 mrk. Smør i Neffuerhoffd och nogit i Giøn, det hand ikke widste huor megit, som hans Fader Niels Skougseid haffde soldt Lasse Neffuerhoffd,

Den 10. 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Hiortnes i Strandebarm schibr. Nerwereendis Ko. Ma. Fogit, E. W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Eenes, Niels Ness, Knud Bundhus, Johans Aakre, Lauritz Huckaas, Roel Omane, Hagtor ibm.

- 84b Anders Aarsand, Olle Giere, Tormoe Berie, Joen Aarwig och Haldor Bersem, Johans Aakre frembkom for Retten och amaglet paa 1/2 løb S. och 1/2 hud i Øye, som Gotschalch Tued, udj Bringedal haffde pantsatt thil Torckild Øye, Anders Hansøn i Woge Amaget for det Sørtun i Mundem som er 1 1/2 løb Smør 1 hud,

Den 14. 8bris. Holtis Almindelig Høsteting paa Sunde i Quindherit schibred, Nerwerendis Kongl. Ma. Fogit, Erlig och W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend Mogens Skaale, Lngemar Traauig, Torbiørn Omwiig, Joen Presthus, Anders Bringedal, Johans Traauig, Jacob Bielland, Jens Seglem, Joen Musland, Lauritz Fusch, Halduor Guddall, Anders Axelsøn paa Helwiig war steffendt, och iche Loulig møtte iche da først for Retten frembkom Welb. Berendt Orning paa hans egne hans kiere Moder och Sødshendis wegne, och Sl. Offidals Arffuinger, anlangendis den Sag, som nest forleden den 23. 7br. war, Steffendt thil Sandwiig, och thil i dag her at møde optagen, huor da aff Erlig och Welb. mand Berendt Orning endnu bleff udj Rette lagt een opsettelse dom aff Sl. Welb. Matz Skul thil Hesselballe Hoffuitzmand paa Bergenhus, och andre gode mend wdsted, imellem Erlig och Welb. mand Omund Lauritzsøn thil Sandwiig, och hans Wermoder Karen Knudsater Sl. Christopher

Trundsens effterleffuersche paa den ene, och Erlig och Welb. mand Axel Gynterberg paa den anden side anbelangendis den Gaard Melløn paa Helleland, her offuen fore er indført, huormed ? formendte at beuisse Sandwigen saalenge er fri Gaard at haffue werit, Daterit Bergen Raastuffue den 6 dag August 1569 som for Retten bleff lest och paa schreffuen,

Huortil Olle Jensøn och Ludwig Studswig suarede, at deris Breffue som derimod war i Rette lagt thilforne beuiste anderledis, thilmed war beuisligt, at det iche war 30 Aar siden der bode Bønder paa Sandwig som gaff deris Rettighed thil Kongen som andre Leilendinger, och formendte endnu som thilforne, at som deris gods thil lastes effter O. B. 8 Capt. och war endelig dom begierende, och byder derhos her for Rette fremb saa mange Penge som den er Vdset for,

Da effter thiltale Giensuar och denne Sags Leylighed och effterdj for oss her om udj Rette fremblagde Breffue och Documenters flittig offruelyselse huoraff ? ? ? fra

- 85a (bleff?) Lang sammelig thid, och Wendelig Aar, och de andre thoe taber effter det derom mageschiffit breff formelding aff Sl. Offidal, imod Ham i Strandebarm, aff Lauritz Johansøn Torsness, at were sig thilforhandlet, for Vngefer 29 Aar siden, om huilche thiider det och er beuisligt, at da haffde boed Bønder paa Gaarden, saa den iche effter Kongelig forordning, altid vdi førgeluffud Aar, haffuer werit en fri Gaard, och heller er den kommen fra Sl. Offedalls Møderne frender, som Welb. Fru Karen Mouat och hendis Børn er dennem beslegtit paa, Huorfor hans Arffuinger formehner dem for saa mange Penge, som dem er Vdstet igien at indfri, Huorimod Welbette. Welb. Fru Karen Mouat och hendis Børn foregiffuer Sl. Offjdall at haffue werit Adelsmand, och ført Adels thittell indtil hans døde dag, Huilche de och ind beuise med de thuende aff Sl. Welb. Matz Skeel den thiid Hoffuitzmand paa Bergenhus, och hans med dombs mend, deris vdstede Domme, Daterit Bergen Raadstue den første, den 6. Aug. Aar 1569, och den anden dom sidst dag Sbr. samme Aar, imellem Sl. Omund Lauritzsøn, som war Sl. Offidals Farfader, och Fru Adeluds, Sl. Christopher (Chrickstaus?) effterleffuersche, Anlangendis en Gaard wed naffn Melløn paa Helleland, Huorudj de kalder hannem Welb. Omund Lauritzsøn thil Sanduig, Och derfor formehner som hans Nestefreder, at følge hans fri Adels gods, effter A. B. 7 Capt. effterdj hand har giffit sig med Vfri Quinde,

Huorimod aff Olle Jenst. och Ludwig Studswig til Answar frembleggis, en Welforseglit Contract miellem Sl. Offjdall, och hans Søster Cerina Dall oprettit, huorudj hun effterdj hendis Broder haffuer giort hende Broder gild, udj Arff med sig, Loffuer derimod for sig och sine Arffuinger, at hans Hustru Margrette Carls dater, och begge deris Arffuinger, schal effter hans død, beholde til Ewindelig Odell, alt huis gods, som liggendis er Synden Bergen, for Hende och hendis Arffuinger och effter kommere utgien kaldt, och derhoss ere Welbeseglit Herre dags och Kongelig Commisariers Vdstede dom, Daterit Skee den 3. July Anno 1619, Huorudj Sl. Lauritz Dals Arffuinger, Sl. Offidal och hans Søster, tilkiendis inden Philippi Jacobs dag, der nest effter, deris Adelschab udj Ko. Ma. Candtzeltie at beuisse, Huorom och er fremblagt, thuende Suplicationer, aff bette. Sl. Offidall, thil, Høyb. Hans Maytz. Huorudj den Sl. mand selff bekiender, iche sin Adelschab at kunde beuise, huorfor hand vnderdanigst begierer den at maa beholde, Med huilchen erklering Høyst bette. hans Kongl. Maytz. iche haffuer wild werit fornøyet, effter at paa dem, aff dem da werende Secretaa(?) Welb. Niels Friis, Pantgaede Suars widre medfør, huorfor de formehner, det iche sa friit gods at were, det joe maa komme denne. thil løste(?) igien

for huis det er Pandtsatt, Anseendis den Sl. Mands Handschrifft thil Sl. Welb. Erich
Ottessen vdgiffuen ty heller
85b ? ? ? paa en ? ?
som iche naffngiffuis haffuer imens paa den der effter schal findes antegnit, Pandtsatt,
och iche soldt hannem och hans Arffuinger thil Odel, andet en løffet(?) om den
schulde selgis, da denne. at were den nest for nogen anden,
Da effterdj bette. Sl. Offidals Børn och Arffuinger, den iche wil affhende, mens
dennem selff thil Odel och Brug igien indløst, huorfor de och for Juel nest forleden,
haffde thilbøden Sl. Welb. Erich Ottessøns Arffuinger, deris derpaa vdlagde Penge och
forstreckning, det de och nestforleden paa Sandwigen, Saauel som och nu her for
Retten giører, Da widste wj herudj ey Rettere at kiende och dømme end fore. Sandwig
Joe bør komme dennem thil løsten igien effter O. B. 8 Capt. Och det imod slig Penges
erleggelse thil aff? Welb. Erick Ottesses Aruinger, som de der paa haffuer forstrecht,
och aff den Sl. Mand Offidal selff, saauel som hans Hustru och Børn findis antegnit,
dennem derpaa at were leffuerit,
Huad sig anlanger den anden fordring om de Penge thil Christen Christensøn, schal
were betaldt, och de som Welb. Fru Karen Johan Vtacht(?) imod Recessen schal
haffue affkiøbt, som de och formehner udj Gaarden at staa indførsell for, och iche udj
Registeringen effter den Sl. mand findes indført da at were kreffuit, kommer denne
sag intet wed, mens naar derpaa Loulig steffnis och holdis, gaaes derom huis Ret er,

1651 Den 8. 8bris., Holtis Almindelig Waarting paa Wallen i Skaanewig schibred,
Nerwerendis Ko. Ma. Fogit, Erlig och W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus
Sorenschrieffuer och efftere. Laugrettismend,
Lauritz Johansøn Wallen Lensmand, Haldor Tued, Olle Suinland, Knud Sørhus, Joen
Wogen, Biørn Hegland, G. Erick Øffstebøe, Gundmond Øffernes, Joen Slaage, Seffr
Aakre, Halduor Taraldsøen, Vng Erich Øffstebøe, Johans Molness, Størcher
Lechness, Omund Vdagger, Jeffer Effne, Assle ibm. och Anphin Tued,
War ingen sager,

Den 21 8bris. Holtis Almindelig Høsteting paa Stølle i Etne Skibred, Nerwerendis Ko.
Ma. Fogit, E. och W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschrieffuer, och
efftere. Laugrettismend,
Alffuold Bircheness Lensmand, Torbiørn Østrim, Hellie Ramswig, Hellie Skiold,
Ingemund Fosse, Anders Flotte, Niels Frette, Siffr Sørem, Lauritz Østrim, War ingen
sager,

Den 25. Octobr. Holtis Almindelig Høsteting paa Lunde i Fieldberg schibred,
Nerwerendis E. och W. M. Jffuer Knudsøn, Ko. Ma. Fogit, Carsten Dürhus
Sorenschrieffr, och efftere. Laugrettismend,
Johans Vdbiugh, Seggir Woge, Endre Tuedeland, Siffr Vdbiugh, Sæbiørn Stumme,
Tøris Wiland, Olle Roe, Olle Arnewig, och Omund Wogen,
Welb. Fru Caren haffde wed Lensmanden ladet Steffne Reinert Ramsøen som
Lensmanden Tøris Lunde selff och Christen Wieland selff bewiidnede møtte iche ey
heller ? paa henis wegne,

86a Den 28. 8bris. Holtis Almindelig Høsteting paa Houland i Fiere schibred,
Nerwerendis Ko. Ma. Fogit Erlig och Wel. mand Jffuer Knudssøn, Carsten Dürhus
Sorenschrieffuer och efftere. Laugrettismend,

Niels Houland Lensmand, Olle Allemdall, Baard Sueien, Torcheld Lie, Roer Føre, Per Lidswog, Størcher Wiehoffd, Joen Emmerland, Tolach Bielland, Knud Qualwog, Arne Hoppe,

Gunders Aase och Torchels Mølster war Steffendt huer for 4 Rdr. der Skyldig i Steffnefald, huilche de Skylte po at haffue bet. Sl. Bertel Økland, Dog de nu ingen beuis haffde, huorfor bleff thilkiendt at betale inden 14 dage eller wordering i deris Boe, och om de haffde hans Arffuing thil at thale da dennem at søge wed Lou och Ret,

Dorete Sebuaas war Steffent for 4 Rdr. minus 4 s. hun war Christen Sørensen i Bergen, hendis Søn Christen Elliasøn møtte och kunde iche negte Skylden, bleff thilkiendt inden 14 dage at betale eller wordering i hendis Boe, och giffue en billig Kost och Tæring, bode for nu och nest forleden Worting hun war Steffendt thil Horneland den 14. Apr. och iche møtte,

Karen Sl. Bertel Hansøns paa Øckland Loed Laugbinde thuende Jorder Hoppe som er 1 løb S. och 1 hud, och Fladen som er 1/2 løb Smør och 1/2 hud, om nogen war som kunde kiende sig det thil Odel, da derom at frembkomme, ellers war soldt Her Anders Jensøn i Fieldberg,

Torbiørn Hage haffde Steffendt hans Grande Johans ibm. for hand haffde slagen hannem paa hans egen Agger, och for hand haffde Skieldt hans Konne for en Tyff och sagt hun lagde hendis Moder paa en Bench och wilde Skaarit struben ud paa Hende, Huorom frembkom Olle Alledall och Peder ibm. och wandt wed fuldbogeræed, at de hørde det Johans Sagde thil Torbiørns Konne, at den thiid hun war Hiemme och haffde Staaen fra hendis Moder, da lagde hun hende i en Bench och wilde Skaaren Struben ud paa hende, huilche skeede udj Fogdens Tiener Frands Giertssøn Nerwerelse som och want same Ord, bleff forlig om Slagsmaalit, Och Anlangendis det Skielderie Johans haffde sagt om Torbiørns Konne der om Erklerit hand hende at hand iche widste andit med hende end ære och got, och huis hand haffde sagt war scheid i Hast och vbetenksomheed, huorfor, hand och har werit for bøs effterlod hannem sage, Ellers bleff for Retten paa lagt at huem som her effter først befandes at forsee sig imod hinanden med wnd sta lighed, eller schenderie aff dennem eller deris Hustruer, da schulde den Skylen findis hoss haffue forbrut 10 Rdr. thil de fattige foruden sin bøde thil Kongen, huorpaa de Ragte hinanden deris hender for Retten,

Den 31. Octobr. Holtis Almindelig Høsteting paa Totland i Fiøn Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Fogit, E. och W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Lauritz Totland Lensmand, Endre Berøen, Joen Følchesnes, Johans Norhuglen, Joen Steenswog, Peder Løuig, Hans Heelesetter, Gregors Habbestad, Joen Alssuog, Knud Nødeland, Endre Teigland, Joen Stoffland, Gabriel Alsuog, Atie Skimmeland, Olle Staffland, Anders Haawig, Arne Haawig, Hellie Grønaas, och hans Grande Omund Grønaas war Steffendt for Skielderier och wed forligelse ?,

- 86b Erklerit hinanden for Retten, at de iche widste med ? andit end ald ære och got, och bleff derforuden saaledes forligte, at huis som først aff begge Grander, Hellie eller Omund Grønaas, først gaff aarsag thil nogen andforligelse enten med Skenderier

eller Slagsmaal, schulde foruden huis bøder derfor thil Kongen kunde falde, haffue forbrut 10 Rdr. thil de fattige,

Den 4. 9bris. Holtis Almindelig Høsteting paa Søræid udj Oppedals Skibred, Nerwerendis Ko. Ma. Fogit, E. och W. mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Ingebrigt Johansøn Hommelwig Lensmand, Ludwig Studeswig, Christopher Malcheness, Niels Opdall, Tomas Hoffdeness, Gregors Lunde, Morten Helland, Hans Sæd, Johans Teigland, Berie Wormedall, Knud Skoden, Lauritz Ness, Niels Rolsem, Peder Opdall, Her Abraham Jørgensøn, Sogneprest thil Tyness Prestegield, haffde ladet Steffne Rassmuss Lij i Haalandsness, for 9 mrk. Smør Aarlig Landschyld, hannem udj bette. Lij paa Prestebilems wegne war berettiget, som hand hannem paa 15 Aars tiid moduilligen forholden haffde och iche betaldt, siden hand kom thil Gieldet, Vanseet, hand aaligen thil hans formend presterer paa Tysnes haffde klarerit dennem, huad for han wed hans Fuldmegtig Ingebregt Hommelwig, lod sette i Rette om hand iche burde dennem strax at betale eller det wed wordering aff hans boe at Vdsøges, Til Steffningen at suare møtte vdi rette bette. Rasmus Lie hans Hustru Ragnilde Knudsater thillige med hendis Søn Olle Rassmussøn, som iche kunde negte at de Joe haffde betaldt thil Sl. Her Abell Rasmussøn mens hand leffuede, men Aldrig thil sl. Abraham, foregiffuende at deris eigere Peder Søeuig haffde forbøden dennem den at betale, Dog hun det, huerchen Mundtlig eller schrifftlig kunde beuise, huorfor bette. Ingebrigt Hommelwig paa Prestens wegne war endelig dom begierendis, med meget mere parterne imellem løb, Da erbød hun sig for Retten at stille Presten thilfreds, for huis som war forseet, och war derpaa nogen dilation begierende, huor med hand Jngen lunde wilde were fornøyet mens war endelig dom begierendis, Bleff saa thil kiendt at betale hannem de Resterende 15 Aars Landschyld, 9 mrk. Smør huert Aar, inden halffmaanitzdag, och giffue hannem 2 Rdr. i Kost och Tering eller liide wordering, i hans boe, huor med Kong. Ma. bøde sin Sigl effter Louen,

- 87a Gregoris Nessbiør och hans Konne møtte i Rette, med Gundelle i Nessbiørhaffn, som nest forleden paa Strandwig Ting sagde for Retten at bette. Gregors sin Quinde haffde werit hendt thil Ingebrigt Hommelwig sin Kone, huorom bette. Ingebrigt møtte och negtit høyligen sligt nogen tiid hoss sig at were scheid, och bad Gundelle saadant beuise, huilchet hun iche kunde, huorfor hun bad Ingebrigt for Guds schyld giffue sig thil, det hun haffde sagt, hun widste der huorhen Ret eller Skel thil, Noch møtte Christopher Malcheness der, om huilchen hun haffde sagt, at fore. Gregors sin Konne war hendt thil hans Søn, Huor om bette. Gundelle nu for Retten sagde, at hun iche wiste, om hun haffde werit hos Christopher, mens hans Søn haffde werit hoss hende en gang hand war Siug, bette. Christopher kunde selff iche negte, det hans Søn Joe haffde werit hoss hende, mens huad hand gjorde der sagde hand iche,

Tomas Hoffdeness frembkom for Retten, och Amaglet paa den Gaard Hoffdeness, hand selff paaboer paa hans Quinde och Barns wegne, huilchen hand berette, selff Vlovligen, thil Knud Skoden at haffue soldt,